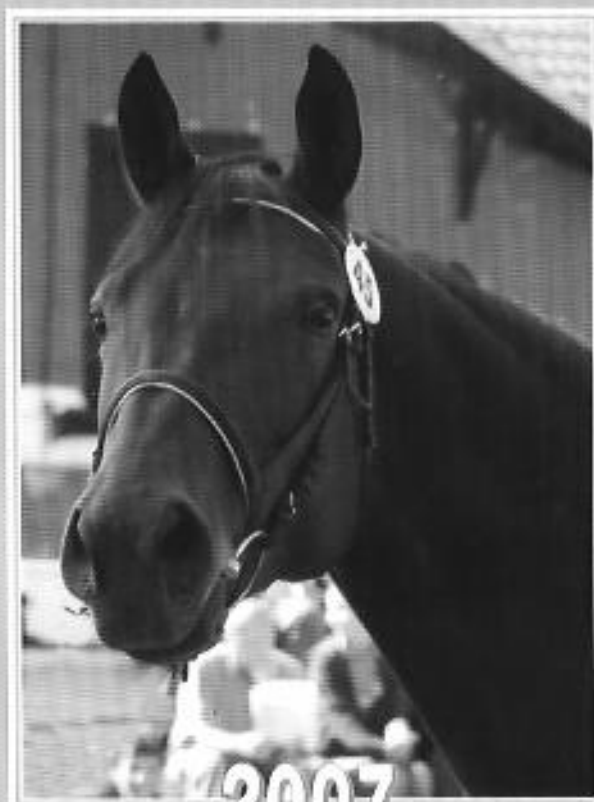

ROČENKA

MORAVSKÝ TEPLOKREVNÍK

2007

Svaz chovatelů a příznivců moravského teplokrevníka

Svaz chovatelů a příznivců moravského teplokrevníka

ROČENKA 2007

Ing. Vincenc Krybus a kolektiv

2007

OBSAH

1. Úvod	5
2. Přehled činnosti SCHPMT v roce 2007	6
2.1. Činnost SCHPMT v datech	7
Zájezd Topolčianky	8
Cesta krále Ječmínka	9
Výstava koní v ZH Tlumačov s.p.	10
Přehlídka tříletých klisen Tlumačov	11
Kojetinské hody	12
Výstava Kůň	13
Dožínky Zlínského kraje	13
Celostátní přehlídka tříletých teplokrevných klisen Tlumačov	14
Tradice a mnohostrannost v Napajedlích	19
Výkonnostní zkoušky tříletých a čtyřletých klisen v Martinicích	23
3. Chov a sportovní využití moravského teplokrevníka	36
3.1. Chov MT	37
3.1.1. Majitelé chovajcí MT	37
3.1.2. Početní zastoupení kategorií koní v MT	40
3.1.3. Věková skladba populace MT	41
3.1.4. Plemenná skladba koní zapsaných v PK MT	42
3.1.5. Podíl genů původních rakousko-uherských kmenů	44
3.1.6. Populace MT dle bodového hodnocení typu, exteriéru a užitkových vlastností	46
3.1.7. Barevné a odznakové spektrum populace MT	50
3.1.8. Populace MT dle zastoupení v jednotlivých oddělech PK	50
3.1.9. Populace MT v PK dle zastoupení potomků po otcích	51
3.1.10. Populace MT v PK dle zastoupení potomků po matkách	51
3.1.11. Plemenitba v populaci MT	52
3.1.12. Plemenitba v roce 2007	57
3.2. Sportovní výkonnost v populaci MT	58
3.2.1. Sportovní výkonnost MT do r. 2005	58
3.2.2. Potomstvo koní zapsaných do PK MT ve sportu	64
3.2.3. Sportovní výkonnost koní nesoucích geny rakousko-uherských kmenů, nezapsaných do PK	64
3.2.4. Sportovní rok 2006	67

4. Furioso International Federation (FIF)	69
4.1. Jednání FIF 17. – 18. 2. 2007	69
4.2. Mezinárodní setkání chovatelů a příznivců FIF 29. 12. 2007	72
5. Seznam plemenných hřebců s oprávněním působit v plemenitbě moravského teplotkrevníka v roce 2008	75
2615 Catalin IV – 33 (3397)	75
2639 Furioso NJ/Matador	76
2602 Furioso XIV – 5 (Rinaldo II)	78
2943 DAHOMAN IV-CZ (TAMANIX)	79
2698 Gidran XVI – 6 (GORDON)	80
2974 Przedswit Klasik	81
2975 Przedswit Lukas	83
2420 Przedswit miroslavský	84
2626 Sahib Kubišta, s.v.	86
853 Shagya I-CZ (3327 Sh. XXII-19)	87
2944 Shagya VII-CZ (Kasj)	88
8131 Security Risk (USA)	89
6127 Vernius	90
6. Řád plemenné knihy moravského teplotkrevníka	91
6.1 Chovný cíl a plemenný standard plemene MT	91
6.2 Šlechtitelský program plemene MT	92
6.3 Řád plemenné knihy MT	95
6.4 Finanční řád plemenné knihy MT	107
6.5 Zkušební řád plemene MT	108
7. Něco z historie – kmen Gidran	116
7.1. Vznik a vývoj kmene Gidran	116
7.2. Kmen Gidran v České republice	119
7.3. Kmen Gidran v 90. letech 20. století	126
7.4. Kmen Gidran v roce 2007	128

ÚVOD

Vážení přátelé,

Členská základna v počtu 74 členů se svými 157 koňmi zapsanými do PK MT absolvovala v uplynulém roce běžnou chovatelskou praxi, např. zápis klisen do plemenných knih, výkonnostní zkoušky klisen, značení hříbat, zajišťovala individuální pastevní odchov dorostu a nabídku prodeje koní atd.

Členové Svazu chovatelů a příznivců moravského teplotkrevníka prezentovali toto plemeno na chovatelských přehlídkách a výstavách v České republice i v zahraničí a při četných regionálních aktivitách.

Stěžejní akcí v roce 2007 se stala IV. výstava moravského teplotkrevníka - tradice a mnohostrannost pořádaná v areálu Hřebčína Napajedla, a.s. v jejímž rámci proběhl i III. International Furioso Festival. Náročnost příprav zaplnila převážnou část roku úzkému kolektivu zainteresovaných osob i jejich rodinných příslušníků, za což všem, kteří se podíleli na přípravách svou přímou i nepřímou podporou a prací vyjadřuje Svaz chovatelů a příznivců moravského teplotkrevníka velké poděkování a uznání.

Důležitým úkolem svazu je práce na pokračující regeneraci plemene moravský teplotkrevník a s tím spojeny úpravy řádu plemenné knihy moravského teplotkrevníka, příprava zařazení plemene do genových zdrojů a dotační politika v místním i mezinárodním rozsahu. Nedílnou součástí je spolupráce s organizacemi a dalšími příznivci na domácí i zahraniční půdě.

ing. Vincenc Krybus
předseda SCHPMT

2. PŘEHLED ČINNOSTI SCHPMT V ROCE 2007

V roce 2007 je svaz řízen sedmičlenným výborem a pětičlennou radou plemenné knihy zabezpečující chovatelské záležitosti. V tomto roce výbor a radu PK tvoří:

Orgány SCHPMT (2007)

- Předseda:** Ing. Vincenc Krybus
Sadová 1251, 75201 Kojetín, tel. 581 762 830
- Místopředseda:** Ing. Leopold Jelínek
Jiráskova 436, 665 01 Rosice, tel. 546 412 186
- Sekretář:** Ing. Jana Burešová
Wolkerova 178, 683 23 Ivanovice na Hané, tel. 732 206 628
- Rada PK MT:** Jaromír Dostál
Bochoř 56, 75002 Přerov, tel. 581 205 075
- Ladislav Gardavský
Olomoucká 295, 752 01 Kojetín, tel. 581 764 117
- Ing. Stanislav Hošák
Na Výsluní 380, 741 01 Nový Jičín, tel. 602 540 056
- Ing. Vladimír Milota
Ořechová 3025, 767 01 Kroměříž, tel. 723 629 395
- Bohumír Soušek
Uhřetice 16, 752 01 Kojetín, tel. 581 763 807
- Členové výboru:** Jaromír Dostál
Bochoř 56, 75002 Přerov, tel. 581 205 075
- František Navrátil
Martinice 160, 769 01 Holešov, tel. 723 302 416
- Vladimíra Stoličková
Chropýšská 1902, 767 01 Kroměříž, tel. 767 960 645
- Ing. Vít Zapletal
Medlov 2, 768 02 Zdounky, tel. 731 484 993

2.1. Činnost SCHPMT v datech

6. 1. 2007 se konal **VV SCHPMT** v Kojetíně. Předmětem jednání byl připouštěcí plán pro rok 2007, chovatelská práce členů v roce 2006 a jednání kolem areálu v Kojetíně a jeho možností využití pro chovatelské a jezdecké aktivity.
11. 1. 2007 se členové **VV** svazu zúčastnili jednání kolegia zástupců svazu, které pořádalo **ASCHK ČR** ve Slatiňanech.
14. 1. 2007 na první **chovatelské besedě** byl zhodnocen rok 2006 a členové byli informováni o nových plemenných hřebcích pro plemnitbu v roce 2007.
10. 2. 2007 návštěvou Kojetínského areálu a diskusí o možnosti odkoupení a využití areálu pro potřeby SCHPMT se zabýval únorový **VV SCHPMT**.
- 17.-18. 2. 2007 proběhlo jednání **FIF v Bratislavě**.
25. 2. 2007 **výroční schůze SCHPMT** přinesla změny ve stanovách SCHPMT, zprávu o činnosti SCHPMT v roce 2006, zprávu o hospodaření a nástin akci v roce 2007.
7. 3. 2007 chovatelské dokumenty a příprava výstavy v Napajedlích byla na programu **VV SCHPMT**, který se konal v Kojetíně.
15. 3. 2007 návštěva **Krajského úřadu ve Zlíně** za účelem projednání výstavy.
15. 3. 2007 první setkání přípravného výboru napajedelské výstavy. V průběhu roku následovala další setkání v termínech 11. 4., 19. 4., 30. 4., 14. 6., 11. 7., 28. 8., 6. 9., 11. 9., 14. 9., 18. 9.
22. 3. 2007 byla pořádána **konference SCHKMS** v Troubelicích, které se zúčastnili zástupci našeho svazu.
2. 4. 2007 členové výboru na **VV** připravovali podklady pro výstavu v Tlumačově, koordinovali zájezd do Topolčianek a byli seznámeni s výsledky jednání na MZLU Brno.
15. 4. 2007 členové svazu se sešli na **chovatelské besedě**. Diskutovali o možnostech pastevního odchovu, využití hřebců v plemnitbě.
26. 4. 2007 úsměvy na tvářích dětí z **mateřské školky ze Skačtic** vyvolala návštěva koní ve stáji v Hulíně u členek SCHPMT paní Ily Sedláčkové a slečny Petry Remesové. Děti nadšeně hladily

a krmily chovné klisny a obdivovaly krásnou, měsíční klisničku. Po seznámení se všemi obyvateli stáje měly děti možnost jízdy na koni, které rády využily. Věříme, že děti prožily krásné dopoledne a koniči byli také spokojeni, protože si vyškemrali nějaké ty pamlsky.

1. 5. 2007 ZÁJEZD TOPOLČIANKY

Nejen hřebčiny a hřebčince žijí různorodými aktivitami, ale i chovatelské svazy připravují bohatý program.

Ani letos vedení SCHPMT nezapomnělo zorganizovat pro své členy zájezd s chovatelskou tematikou. Tak mezi chovatelskými povinnostmi a jarními pracemi našlo 42 členů 1. května 2007 čas k návštěvě Tradičního dne otevřených dveří v Národním hřebčíně Topolčianky, š.p. Toto otevření jezdecké, turistické a chovatelské sezóny 2007 na Slovensku přilákalo zástupy příznivců koní.

Slavnostním otevřením jzdárny a muzea chovu koní byl zahájen dopolední program. Veřejný skokový trénink sportovních koní zaujal plnicí se tribuny v prostorách hřebčína. Z dobře připraveného komentáře jsme se dozvěděli, že ve stájích hřebčína Topolčianky se nachází více než 550 ušlechtilých koní tří genových evropských zdrojů – lipicán, hucul a shagya arab. Najdete zde i zástupce plemene slovenský teplokrevník a arabský plnokrevník.

Ve 13 hodin byl odstartován bohatý galaprogram. Zájem o chovatelské a jezdecké dění na Slovensku byl podpořen přítomností prezidenta Slovenské republiky Ivana Gašparoviče, který se spolu s ředitelem NH Topolčianky, š.p. Michalem Horným a s předsedou SJF ing. Andrem Glatzem ujal zahájení této akce.

Zaplněné ochozy zhlédly předvedení plemenných koní na ruce, několik různorodých drezurních ukázek v provedení lipických koní, pod sedlem i na ruce. Ukázka využití huculských klisen velmi zaujala diváky. Volříž svěťenců klubu hřebčína sklídila zasloužený potlesk a ti nejmenší měli velký aplaus. Závod dvojspeřeží a čtyřspeřeží lipicánů vyburcoval diváky k povzbuzování o to, kdo bude rychlejší. Kdo se zúčastnil, ví zda platí že více koní pod kapotou je rychlejší. Divákům se zvyšoval adrenalin v krvi při každém překonání skoku mohutnosti a tajlil dech při kúru.

V programu nezapomněli na udělení vyznamenání olympionikovi Františkovi Hružíkovi, který tento den slavil krásných 80 let. Bombónkem galaprogramu byla sevcvičená čtverylka v podání 20 jezdců ustrojených do uniforem Národního hřebčína na lipických hřebcích, ale označení bombónek programu si zasloužila všechna čísla, na kterých byla vidět pečlivost přípravy.

Kdo jel, nelitoval!

10. 5. 2007 za účasti reprezentantů SCHPMT se konala **valná hromada ASCHK ČR** v Humpolci.

16. 5. 2007 v Kojetíně se sešel **WV SCHPMT**. Projednávalo se pálení hřibat, šlechtitelský program a řád plemenné knihy a příprava výstavy v Napajedích.

26. - 27. 5. 2007 CESTA KRÁLE JEČMÍNKA 2007

Cesta krále Ječmínka je již 12 let spojena s Hanáckými slavnostmi v Chropyni, které se uskutečnilo o víkend 26. - 27. 5. 2007. Každý lichý rok, poslední týden v květnu se zaplní prostory zámeckého parku a náměstí v Chropyni tradicí a zvyky Hané.

Jízda krále Ječmínka zahajuje slavnosti a její tradice vychází z pověsti O králi Ječmínkovi od Aloise Jiráka. V čele jede samotný král Ječmínek na bělouši bílém jako sníh a následuje ho krojovaná družina jezdců na různobarevných koních. V hanácky vyzdobeném voze doprovází družinu dechovka. Vyvolavači, kteří jsou členy družiny připomínají hanácké nářečí ve svých vyvolávaních:

*Posloucháte, horní, dolní,
jak domácí, tak přespoiní,
co se stalo v raničku
na tém zeleným trávníčku...
nebo
Horili jsme kráľa po horách, podolách,
po štrnácti hřebcích, po dvanácti kobylách.
Králička jsme nedostali,
koníčky jsme štumiovali.
Skoval se nam do salaši, chrašči,
nemohli jsme ho dostať ani dopásti.
Máme krále chudobného,
na tři strany poctivého.
Ukradli mu tři sta z prázdnyho místa,
tři sta volů z prázdnyh dvorů,
ukradli mu tři sta koní z prázdnyh stání...*

Jízda krále Ječmínka dnes láká návštěvníky ke sledování pestrobarevného programu plného hudby, zpěvu, jarmarku tradičních

řemesel. Specifické zdobení koní je charakteristické pro oblast Hané a různorodost krojů jezdců poukazuje na bohatost kraje.

Letos se za SCHPMT Jízdy krále Ječmínka zúčastnili se svými koňmi – p. Gardavský a p. Stoličková.

Hlavní myšlenkou slavnosti je přiblížit lidem jak se na Hané žilo a jaké byly zvyky a slavnosti, když obřadem žili všichni obyvatelé obce a často se přišli podívat i přespolní.

2. 6. 2007 se již tradičně uskutečnil **Den dětí z Kroměříže** v areálu přírodního koridoru Bagrák. S koňmi se této akci zúčastnila p. Stoličková.
4. 6. 2007 projektem o genových zdrojích MT a přípravou reprezentace na výstavě Kůň Trenčín 2007 se zabýval **VV SCHPMT**, který se sešel v Kojetíně.
11. 6. 2007 na **VV SCHPMT** Doc. Misař představil návrh projektu genového zdroje MT a chovatelské dokumenty k MT.
13. 6. 2007 se konalo setkání „**Partnerství pro novou strategii Zlínského kraje**“, které bylo zaměřeno na koordinaci neziskových organizací ve Zlínském kraji.
30. 6. 2007 – 1. 7. 2007 **VÝSTAVA KONÍ V ZH TLUMAČOV S.P.**
Svaz chovatelů a příznivců moravského teplokrevníka se zúčastnil této výstavy kolekcí koní tříletých, čtyřletých a dvou starších klisen. Na výstavu bylo nahlášeno 11 koní, avšak tři klisny byly ze zdravotních důvodů odhlášeny.

Klisny tříleté:

- 57/728 Ofélie**, o. 2717 Majáles (A1/1), m. 70/710 Lada po 170 Furioso XLVI-II-67, chovatelky a majitelky I. Sedláčkové z Hulína. Tato klisna byla vyhodnocena jako druhá nejlepší v kolekci tříletých.
- 57/738 Vinca**, o. 3802 Furioso XIV – 5 (Rinaldo II), m. Vivlen po 2597 Liber s.v., chovatel S. Němeček z Kurovic, majitel V. Fuksová z Kurovic.
- 22/4 Fantagiro (Przedswit XX)**, o. Przedswit XXII, m. 171 Felty (Catalin IV-15) po Catalin IV Motěš., chovatel J. Suchánek Autocentrum Dubnica nad Váhom, majitel L. Krémář z Kojetína. Tato klisna zvítězila v kolekci tříletých.
- 57/759 Rosemaria**, o. 2809 Przedswit XVII – 31, m. 57/459 Ronja po 2597 Liber s.v., chovatelem a majitelem je J. Večerka z Bezměrova. Tato klisna se umístila na třetím místě v kategorii tříletých klisen.

Klisny čtyřleté:

- 57/695 Sabané**, o. Przedswit XVII – 31, m. 57/466 Sába po Furioso XI – 1, chovatelky a majitelky V. Stoličkové z Kroměříže.
- 57/694 Petty**, o. Przedswit XVII – 31, m. 7-913 Pepina po 2180 Przedswit Pohoř, chovatelky a majitelky ing. J. Burešové z Ivanovic n. H. Tato klisna se stala vítězkou v této kategorii.

Klisny starší:

- 57/466 Sába**, o. 4361 Furioso XI-1, m. 3648 Salwin po 2119 North Star Pohoř., chovatele S. Stoličky z Kroměříže v majetku V. Stoličkové z Kroměříže.
- 70/774 Foma**, o. 240 Furioso Jilovský, m. 70/465 Flota po 2524 Przedswit Dekora, chovatel L. Gardavského z Kojetína v majetku M. Molkové ze Zlína. Tyto klisny hodnoceny nebyly.

Hodnotící komise pro MT působila ve složení: ing. S. Hošák, ing. L. Jelinek, p. B. Soušek. Celkem bylo vystavováno 100 koní zastupujících 9 plemenných knih.

Nyní pár postřehů kolem vystoupení našeho svazu na této výstavě. Vystoupení stáje JS S + S Kroměříž v Hanáckém dostaveníčku s koňmi Sába a Sabané v hanáckých krojích bylo organizačním štábem a návštěvníky velmi vítáno a hodnoceno kladně. Kéž by takových ukázek bylo víc. Za vystoupení děkujeme.

Počet jedenácti koní, z toho šest 3-letých a pět 4-letých klisen, byl dostatečnou kolekcí pro dobrou prezentaci plemene. Zkušenost z výstav ukazuje, že je nutné předvést více plemenných hřebců MT, včetně klisen s hříbaty.

17. 7. 2007 **výbor svazu** se v Kojetíně setkal k projednání účasti na Dožínkách Zlínského kraje v Kroměříži, koordinace přehlídky tříletých klisen a zabýval se organizací výstavy v Napajedlích.
18. 8. 2007 **PŘEHLÍDKA TŘÍLETÝCH KLISEN TLUMAČOV**

Na nádvoří Zemského hřebčince Tlumačov s.p. se již po třinácté sešli moravští a slezští chovatelé, aby předvedli své tříleté klisny a probjovali se do finále tříletých klisen ČT v rámci ČR.

Mezi čtyřiceti vybranými klisnami ČT, slezského norika, norika a ČMB letos nechyběla ani kolekce MT ve složení:

57/759 Rosemarie (otec: 2809 Przedswit XVII-31, matka: 57/459 Ronja, chovatel i majitel Večerka Josef, Bezměrov),

Fantagiro/Przedswit XXII-4 (otec: Przedswit XXII, matka: 171 Felty/Catalin IV-15, majitel Krčmář Libor, Kojetín).

57/746 Mad Speedy (otec: 2790 Furioso XII-13, matka: Speedy Star A1/1, chovatel i majitel Juříčka František, Uherské Hradiště),

57/744 Vivian (otec: 2790 Furioso XII-13, matka: 60/277 Valeta, majitel Zapletalová Lenka)

57/728 Ofélie (otec: 2717 Majáles A1/1, matka 70/710 Lada, majitel i chovatel Sedláčková Ida, Hulín).

Odborná komise při posuzování všech klisen měla nelehkou úlohu s výběrem těch nejlepších, které budou Moravu reprezentovat 15. 9. 2007, opět v prostorách Zemského hřebčince Tlumačov s.p., ve finále tříletých klisen ČT v rámci ČR.

Do finále se probíjalo 12 nejkrásnějších klisen, mezi nimiž nechybí ani zástupce MT, smíšená bělka **57/728 Ofélie** paní Idy Sedláčkové.

19. 8. 2007 KOJETÍNSKÉ HODY 2007

Od pátku 17. do neděle 19. srpna 2007 se konal již 9. ročník Kojetínských hodů. Počasí přálo a vše probíhalo dle časového harmonogramu. Jeden z hlavních nedělních programů byl již tradiční průvod Hanáků a Jízda králů. Letos průvod vyšel od kojetínského Sokolovny za doprovodu dechové hudby Věrovanka s tradiční Ječmínkovou jízdou králů.

Typické pro Ječmínkovu jízdu králů je chlapec jedoucí na bílém koni, vedle něj jedoucí dva jeho pobočníci s šavlemi a v průvodu nechybí ani tzv. vyvolávači.

Průvod zakončil svou jízdu u městské radnice, kde kojetínský rychtář a jeho chasa tradičním bušením na vrata vyzvali starostu k předání hodového práva.

Jízdy králů se zúčastnilo 23 koní, z toho 9 koní v majetku sedmi členů našeho spolku (Petry Vymětalíkové, Libora Krčmáře, Josefa Večerky, Boženy Souškové, Vladimíry Stoličkové a Ladislava Gardavského). Akce byla důstojnou reprezentací svazu.

31. 8. - 2. 9. 2007 - VÝSTAVA KŮŇ 2007 - TRENČÍN

V letošním roce se už podruhé zúčastnili naši členové se svými koňmi mezinárodní výstavy Kůň 2007 v Trenčíně. Výstava byla už tradičně velmi dobře připravená a předváděly se na ní kolečky všemožných plemen koní a poníků. Mezi hodnocením skupin koní byly vloženy pro diváky velmi zajímavé ukázky dovedností koní – čtverylka, policejní výcvik, hiporehabilitace, drezúra, parkury aj. Své koně zde předvedli:

p. František Juříčka, který se v kategorii 3-4 letých umístil s klisnou **Mad Speedy** na třetím místě, a p. Vojtěch Kocáb, který v kategoriích 5 – 6 letých získal 2. místo s klisnou **Vehara**.

1. 9. 2007 DOŽÍNKY ZLÍNSKÉHO KRAJE 2007

Okresní agrární komora v Kroměříži, ve spolupráci s městem Kroměříž, za finanční podpory Zlínského kraje pořádala Dožínky Zlínského kraje 2007.

„Dožínky, dožatá, obžínky, ožínky“

Pod těmito všemi názvy se od nepaměti oslavuje to, že skončil jeden druh velmi namáhavé práce – sklizeň obilí. Jejich základní myšlenkou bylo děkovat za štědré dary přírodou poskytnuté a prosba za další požehnání. Většinou se odehrávaly právě na statku hospodáře, jehož povinností bylo radovánky zaplatit. Z posledního obilí se uvil dožínkový věnec, který se hospodář předával se zprávou o ukončení žni. Po té následovaly bujaré oslavy. Prožitek žni z této doby je pro nás již jen vzpomínkou. Současná doba zaznamenala mnoho změn, ale důvod oslav se nemění. Stejně tak typická hojnost jídla a pití. Také doba konání – přelom měsíce srpna a září.

Před samotným zahájením dožínkových oslav se na Komenského náměstí v Kroměříži seřadil dožínkový průvod v čele s jízdu a kočáry. Převážná část koní, která se průvodu zúčastnila, patří k plemeni moravský teplokrevník.

V čele dožínkového průvodu pyšné kráčky tři klisny s praporey. Ve středu klisna Ofélie se svojí jezdkyňou a majitelkou Idou Sedláčkovou a po stranách klisna Lada s jezdkyňou Hanou

Grygerovou a klisna Elisabeth s jezdkyňi a majitelkou Petrou Remešovou. Následovaly je klisna Sába a Sabanné s děvčaty Karolínou Stoličkovou a Janou Fatěnovou. Ve třetí páře je opravdoví Hanáci pan Ladislav Kosatik a Jakub Havlíček na klisnách Beatrix a Botanika. Skupinu sedlových koní uzavírala Markéta Mojková s klisnou Fomou. Následovalo spřežení slečny Hanky Dostálové, pana Konečného s moravskými klisnami Kamilou a Jessy a celý koňský dožínkový průvod důstojně uzavřely chladnokrevné klisny Amira a Arisa pana Hradečného ze Zdounek. Následovali pěší účastníci průvodu, Hanáci a Hanačky s dožínkovými věnci.

Závěrem je třeba říci, že všichni koně i jezdci tuto akci bravurně zvládli a důstojně tím reprezentovali chov nejen moravských koní.

15. 9. 2007 CELOSTÁTNÍ PŘEHLÍDKA TŘÍLETÝCH TEPLOKREV- NÝCH KLISEN TLUMAČOV 2007 - XII. ROČNÍK

Nejkrásnější teplokrevné klisny z celé republiky se 15. září 2007 sešly na nádvoří Zemského hřebčince Tlumačov, s.p. Mezi nimi nechyběl ani zástupce SCHPMT, klisna, smíšená bělka 57/728 Ofélie po otci A1/1 Majáles (hřebec zařazen v akceleračním programu ČT, military „T“, skok „S“, drezura „S“), z matky 70/710 Lada (vítězka skokové soutěže Středomoravské jezdecké ligy 2002). Chovatelem a majitelem této klisny je Ida Sedláčková z Hulína.

Komise ve složení: Ing. Leopold Mamica, Ing. Otakar Vondrouš a MVDr. Otakar Chváral bedlivě pozorovala a hodnotila nejprve každou klisnu na předváděcím trojúhelníku zvlášť. Potom, při předvádění všech klisen na kruhu, proběhlo první vyřazovací kolo. Naše zástupkyně postoupila mezi 12 nejkrásnějších.

Po krátké přestávce se opět vybrané klisny sešly na kruhu. Komise měla při určování pořadí velmi těžkou úlohu. Všechny klisny byly velmi dobře připraveny a předvedeny. Nakonec proběhlo dlouho očekávané vyhodnocení. Naše zástupkyně, spolu s dalšími pěti klisnami obsadila krásné sedmé místo.

Ječmínková jízda Chropyně,
spřežení pana Gardavského.

Výstava koní Tlumačov 70/774 Foma,
maj. M. Mojková

Výstava koní Tlumačov, 2815 Catalin IV-33
(3397), maj. ZH s.p. Tlumačov.

Den otevřených dveří Topolčianky.

70/710 Lada, ipo 170 Furioso XLVII-67,
z m. po 2273 Furioso II-10).

Výstava koní Tlumačov,
Dostaveničko - JS S+S Kroměříž.

Výstava 3-leté klisny
57/759 Rosemarie,
maj. J. Večerka.

Výstava 3-leté klisny
Fantagro/Przedswit XXII-4,
maj. L. Krčmář

Výstava koní Tumačov
57/738 Vinca
maj. V. Fuksová

Výstava koní Tumačov
Fantagro
Ofélie 57/728
Rosemarie 57/759
Petty 57/894

Kojetinské hody 2007, Fantagro, maj. L. Krčmář.

Výstava 3-leté klisny, 57/728 Ofélie, maj. I. Sedláčková.

Dožinky Kroměříž, 2007.

22. - 23. 9. 2007 TRADICE A MNOHOSTRANNOST V NAPAJEDLÍCH

Tradicí a mnohostranností žil hřebčín Napajedla o slunečném víkendu 22. - 23. 9. 2007 při IV. výstavě moravského teplokrevníka, kterou zde pořádá Svaz chovatelů a příznivců moravského teplokrevníka /SCHPMT/ ve spolupráci s Hřebčínem Napajedla a.s. a za finanční podpory Zlínského kraje.

Dostaveníčko si zde dali koně nesoucí geny rakousko - uherských kmenů z Česka, Slovenska a Maďarska. Diváci a chovatelé tak poprvé v České republice měli možnost posoudit kolekci 70 koní s těmito geny a směry šlechtění těchto koní v jednotlivých zemích.

Sobota ve znamení hodnocení koní

IV. výstava moravského teplokrevníka – tradice a mnohostrannost Napajedla 2007 byla v sobotu zahájena slavnostním průvodem části účastníků výstavy v ulicích města Napajedla. Krojovaná družina jedoucí v čele průvodu připomněla tradici spojenou s chovem koní na území Moravy. Jezdci v klasickém jezdeckém úboru vyzdvihli hlavní směr využití koní v dnešní době. Kolem stojící diváci mohli obdivovat tradiční maďarské spřežení a i ostatní spřežení získala obdivovatele.

To co je gró každé výstavy, tedy hodnocení koní daného plemene ve vypsáních kategoriích vyplnilo celé sobotní odpoledne i dopoledne. Sedm desítek koní bylo rozděleno do deseti kategorií. Hodnotící komise ve složení L. Barták, MVDr. A. Černocký, ing. P. Görözdzy, ing. S. Hošák, ing. L. Jelínek, L. Karásek měla nelehkou úlohu vybrat vítěze kategorie mezi tolika pěknými koňmi a o vítězství rozhodovaly setinky bodů. Kdo vyhrál?

1. Kategorie hřebci do 6 let (hodnoceno bylo 6 hřebců):

1. místo 3672 Furioso XXX/Furioso XXIV-2 Frodo (o. 3515 Furioso XXIV/F XVIII- 3, m. 253 Dunsany 11 po 510 Dunsany (A1/1)) z chovu ing. K. Žiakové, Bzince o. Javorinou v majetku M. Slobodníka, Bzince o. Javorinou (SVK).

Komisí zaujal svým typem a klusem. Celkem získal 9,120 bodů.

2. Kategorie hřebci nad 6 let (hodnoceno bylo 6 hřebců):

1. místo 3602 Furioso XXVIII/ F XXI - 23/Wigo (o. 3372 Furioso XXI (F X-28), m. 186 Przedswit XVII - 15 po 4304 Przedswit

XVII/P XIII- 27/Ares) z chovu Žrebčína Motešice a v majetku ing. K. Žiakové, Bzince o. Javorinou ze Slovenska. U kterého komise nejvíce obodovala typ (3x se objevila známka 10) a hlavu a krk. Získal celkem 9,337b.

3. Kategorie hřebci a klisny dvouleté (hodnoceno 5 koni):

1. místo **Gidran XVIII-3 /Lenka** (o. 3623 Gidran XVIII/Gidran XV, m. 170 Furioso XIV - 1 po 501 Furioso XIV (Rinaldo) z chovu a v majetku RNDr. S. Magála, Chor. Grob ze Slovenska, získala 8,700b.

4. Kategorie klisny 3 leté (nejpočetnější kategorie bylo hodnoceno 9 klisen):

1. místo **Fantagiró/Przedswit XXII - 4** (o. Przedswit XII, m. 171 Feity/Catalin IV - 15 po Catalin IV - Mot.) chovatele Suchánek J. - Autocentrum, Dubnica nad Váhom, Slovensko. V majetku Krčmáře L. z Kojetína. Zaujala typem a klusem. Získala 9,157 b.

5. Kategorie klisny 4 leté (bylo hodnoceno 5 klisen):

1. místo **70/64 Feneisi** (o. 2797 Furioso XIX - 1, m. 70/584 Fregata po 4332 Furioso I - 21 (Honor) s.v.) chovatele B. Souška z Kojetína v majetku J. Filové z Brna - Chrlic. Zaujala stavbou těla a typem a odnesla si celkové hodnocení 9,000.

6. Kategorie klisny 5-6 leté (hodnoceno 8 klisen):

1. místo **North Star - 56 Babett** (o. 2853 Délegyháza North Star - 137, m. Ekes po 1742 Szentés Ramzes - 12) z chovu Z. Mészáros, Maďarsko a v majetku Essen Kft. Karcagi Kunlovarda, Maďarsko. Byla velmi dobře hodnocena za stavbu těla, tvar hlavy a krku a předčila ostatní klisny v klusu. Celkem byla ohodnocena 9,310 b.

7. Kategorie klisny 7-8 leté (8 klisen hodnoceno):

1. místo **Catalin IX - 8** (o. 3510 Catalin IX/Catalin IV-25/Concorde/, m. Giran XVI-10 po 4341 Gidran XVI/Gidran XV-7/Gazal) z chovu Žrebčína Motešice v majetku RNDr. S. Magála, Chor. Grob., Slovensko. Tato klisna zaujala komisi nejvíce v typu a byla v tomto kritériu 3x hodnocena plným počtem bodů, ale i v ostatní hodnocených kategoriích přeběhla své soupeřky a tak s 9,350 b zvítězila.

8. Kategorie klisny 9 leté a starší (5 klisen se posuzovalo v této kategorii):

1. místo **Gidran XVI-3B/ Gizela** (o. 4341 Gidran XVI Gazal, m. 242 Časmína (KU I-18) po 3489 Kuhailan Urkub II) z chovu Žrebčína Motešice v majetku PhDr. L. Helda, Častá, Slovensko. S 8,833 b. komisi zaujala svým exteriérem.

9. Kategorie klisny s hříbaty

- této kategorie se zúčastnilo 5 dvojic. Posuzována byla hříbata.

1. místo **hřebeček po Cent-22 z klisny Lada** (po 170 Furioso XL-VIII- 67) s 4,680 b. Hřebeček je v majetku I. Sedláčkové z Hulína.

V rámci šlechtitelské strategie byla předvedena kategorie č. 10 a to klisny shagya – araba. Zde jste mohli spatřit Šeli CZ- SH-A-206, Niky CZ-SH-A-113, Sára CZ-SH-A-200, Ghajarly CZ-SH-A-207.

Po ukončení hodnocení koní diváci shlédli přátelské klání ve skokové soutěži do 120 cm. Sobotní večer patřil příjemnému posezení účastníků výstavy nejen s cimbálovou muzikou. Došlo i na četné diskuse kolem koní nesoucích geny rakousko - uherských kmenů.

Neděle ve znamení mnohostrannosti koní

Druhý den výstavního dění zahájili průvod účastníků výstavy. Průvod v čele s Ječmínkem vyjel z areálu hřebčína do ulic města Napajedla. Zde lákal přihlížející k návštěvě bohatého výstavního programu.

V areálu hřebčína Napajedla byli divákům předvedeni všichni zúčastnění koně podle kategorií. Vítězové byli dekorováni a vítězství na této výstavě jim bude připomínat mimo jiné i diplom s hanáckou tematikou.

Mezi předvedenými kategoriemi koní diváci mohli zhlédnout ukázky mnohostrannosti koní nesoucí rakousko – uherské geny. Tradici chovu těchto koní připomněly jezdčiny stáje S + S Kroměříž při drezurně laděném hanáckém dostaveníčku, kdy se statný Hanák dvořil sličné Hanačce. Diváci tak mohli obdivovat krásu nejen koní, ale i hanáckých krojů. Další drezurní ukázky jak v podání maďarských hostů, tak zástupčiny stáje KVATRO - EKOSTATEK s.r.o. Velká nad Veličkou sklídily u diváků potlesk. Skokový potenciál koní nesoucích geny rakousko-uherské kmenů předvedli koně ve skokových soutěžích. V parkuru do 110 cm zvítězil Hecceg Csaba na Aldato Furioso I -19 Fruska v majetku Fekete Balazs (HUN).

Soutěž Mini-maxi vyhrál Sýkora Martin s 3672 Furioso XXX/F XXIV-2/ Frodo startující za Red Horse. Westernová ukázka v podání teamu kolem J. Večerky z Bezměrova rozproudila náladu na tribunách. Ukázka práce vycházející z partnerství koně a jezdce v podání P. Škrabalové a Ghajarij CZ-SH-A-207 zaujala nejednoho z diváků. Hipoterapie v podání JS S+S Kroměříž předvedla vynikající povahu moravského teplokrevníka pro tuto náročnou činnost.

Maďarské spřežení ukázalo v předvádění nejen obratnost, ale i jedinečné a tradiční maďarské postroje. Voltíž v podání členů TJ Voltíž Tlumačov předvedla ukázkou zatím nejúspěšnější sportovní disciplíny, kde se můžete s koňmi nesoucími geny rakousko-uherských kmenů setkat, vždyť 2815 Catalin IV - 33 byl účastníkem WEG Aachen 2006.

Šampionem výstavy byl vyhlášen 3672 Furioso XXX/Furioso XXIV-2 Frodo, který je v majetku ing. K. Žiakové z Bzince pod Javorínou ze Slovenska.

Po oba dny byl připraven bohatý doprovodný program. Kdo chtěl, mohl se projet po Napajedlích v krásných kočárech. Pro děti byly připraveny roztomilé poníci, na kterých mohli někteří poprvé vyzkoušet svůj jezdecký talent. V polední pauze rodiče obdivovali dětské kresby na téma kůň a děti si hrály v dětském koutku. V neděli byla pro návštěvníky výstavy otevřena věž na radnici v Napajedlích. K dobré náladě vyhrávala živá hudba Hanačka z Břestu.

I když vše neproběhlo vždy hladce a objevily se organizační nedokonalosti, byla snaha pořadatelů, tyto nedostatky odstranit tak, aby průběh výstavy nebyl narušen.

Jedinečná výstava, kde jste na jednom místě mohli spatřit koně nesoucí rakousko - uherské geny z ČR, SVK a HUN by se neuskutečnila bez přispění mnoha sponzorů, za což jim děk.

Závěrem mi dovoluňte malou statistiku:

- výstavy se zúčastnilo 70 koní (CZ 43 , HUN 11, SVK 16).
- největší počet hodnocených koní se sešel v kategorii klisny 3 leté, kde bylo hodnoceno 9 klisen.
- nejvíce stužek za hodnocené koně získali zástupci Česka 13 dále Slovenska 10 a Maďarska 4.

- několik dat pro chovatele: bylo vystaveno 30 koní narozených na Slovensku, 28 koní narozených v Česku a 12 koní narozených v Maďarsku. Z původu byla jasná převaha využívání hřebců Furioso v pozici otce v plemenitbě u 30 vystavovaných koní, dále hřebců Przedswit u 15 koní, hřebců Glóran u 5 koní, North Star u 5 koní, Catalin u 3 koní a 12 koní mělo v pozici otce hřebce nenáležící k rakousko - uherským kmenům (z toho 4 hřebci příslušeli k A1/1).

25. 9. 2007 zástupce svazu se zúčastnil **setkání neziskových organizací** v Kroměříži.

2. 10. 2007 **VÝKONNOSTNÍ ZKOUŠKY TŘÍLETÝCH A ČTYŘLETÝCH KLISEN V MARTINICÍCH**

V Martinicích (okr. Kroměříž) se sešly klisny převážně moravského teplokrevníka, aby složily svou zkoušku dospělosti. V krásném prostředí a za příjemného počasí, se všem zúčastněným dařilo. Na klisnách bylo vidět, že si jejich majitelé, členové SCHPMT, dají záležet s jejich přípravou.

Které klisny MT složily zkoušku dospělosti?

Alegra (B. Odnohová, Dolní Životice), Fantagiro (L. Krčmař, Kojetín), 80/860 Fogy (B. Odnohová, Dolní Životice), Mad Speedy (F. Juříčka, Staré Město), 57/728 Ofélie (I. Sedláčková, Hulín), 72/73 Paloma (Mgr. J. Lettrichová), 57/745 Ruby 1 (F. Juříčka, Staré Město), 57/695 Sabanéé (V. Stoličková, Kroměříž), 57/744 Vivian (L. Zapletalová, Staré Město), 70/161 Vivien (Z. Smolka, Troubký).

8. - 31. 10. 2007 se svaz prezentoval na „**Výstavě neziskových organizací v Knihovně Kroměřížska**“.

14. 11. 2007 poslední setkání **VV** v roce 2007 se uskutečnilo v Kojetíně. Na programu jednání byl přehled připuštěných klisen dle plemenných hřebců a diskuse k projektu zpracovaném Doc. Misařem .

2. 12. 2007 **chovatelská beseda** zhodnotila výstavu v Napajedlích a seznámila členy s projektem zpracovaným Doc. Misařem, ke kterému proběhla žhavá diskuse.

14. 12. 2007 se sešla **rada PK MT** a zabývala se plemenitbou v roce 2007 a 2008.

30. 12. 2007 zástupci jednotlivých zemí **FIF** se sešli k jednání v Bratislavě.

Svaz chovatelů a příznivců moravského teplokrevníka

vydává

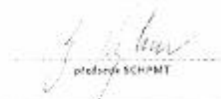
PAMĚTNÍ LIST

u příležitosti

**IV. VÝSTAVA MORAVSKÉHO TEPLOKREVNIKA
TRADICE A MNOHOSTRANNOST**

NAPAJEDLA 2007

v Napajedlích 25. 9. 2007

předseda SCHMITT

Grafické zpracování: Alena Lukešová.

Tradice a mnohostrannost Napajedla 2007 ve fotografiích

Šampion výstavy 3672 Furioso XXX (Furioso XXIV-2) Frodo,
maj. Slobodník Miroslav, SVK.

Ladislav Karásek,

Otto Dlabola

Mali pomocieli.

Komise zleva: L. Bartók (HUN), ing. L. Jelínek, ing. S. Hošák
v pozadí MVDr. A. Černocký.

2815 Catalin IV-33 (3397), maj. Zemský
Hřebčinec s.p., Tlumačov, ČR

2802 Furioso XXII-Mot., maj. Zemský
Hřebčinec s.p., Tlumačov, ČR

2839 Furioso NJ,
maj. ing. Leopold Jelínek, ČR

Vítěz kategorie „Hřebci nad 6 let“
3602 Furioso XXVII / F XXI-23 / Wilgo
maj. ing. Katarína Zíaková, SVK

4820 Szittya Furioso - 140 Cato,
maj. Bartók László, HUN

Vítězka „Klisny 4leté“ 70/64 Fenesi,
maj. Jana Filová, ČR

81/4 Frida II
maj. Ladislav Gardavský ml., ČR

57/895 Sabaneé,
maj. Vladimíra Stoličková, ČR

Gipsi, maj. TASOV a.s., ČR

57/694 Petty, maj. Ing. Jana Burešová, ČR

88/29 Redemptia, maj. Mgr. Josef
Pokorný, ČR

81/5 Filipina, maj. Marie Mičochová, ČR

57/602 Sindy, maj. Stanislav Daněk, ČR

55/119 Vehara, maj. Vojtěch Kocáb, ČR

Primula, maj. TASOV a.s., ČR

Vítězka kategorie „Kisny 5-6 leté“
North Star - 56 Babelt.
maj. Essen Kft. Karcagi Kunlovarda, HUN

Vítězka kategorie „Hřebci a kisny dvou-
leté“ Gidran XVII-3 / Lenka
maj. RNDr. Slavomír Magál, SVK

Fucoso XXIV-1, maj. Jaromír Dostál, ČR

54/513 Lady,
maj. Jindřich Bata, ČR

70/830 Fantazie,
maj. Božena Soušková, ČR

Vítězka „Kisny 7-8 leté“ Catalin IX-6,
maj. RNDr. Slavomír Magál, SVK

Forma,
maj. Jan Přindiš, ČR

Vítězka „Kisny 9 leté a starší“
Gidran XVI-38/Gizela,
maj. PhDr. L. Helda, SVK

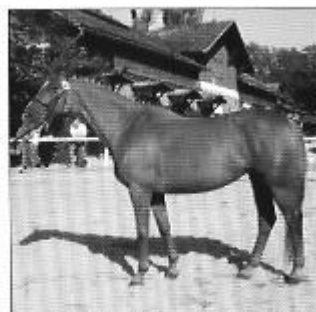
70/668 Fontána II,
maj. Bohumír Soušek, ČR

57/466 Sábe,
maj. Vladimíra Stoličková, ČR

70/725 Luneta, maj. Jan Přindiš, ČR

Astra-K, maj. Jaromír Dostál, ČR

57/746 Mad Speedy,

185 Fátima (Kohélan V-3) s hřebečkem
po Furioso XIV-5, maj, Zamský hřebčínac
s p. Tlumačov, ČR

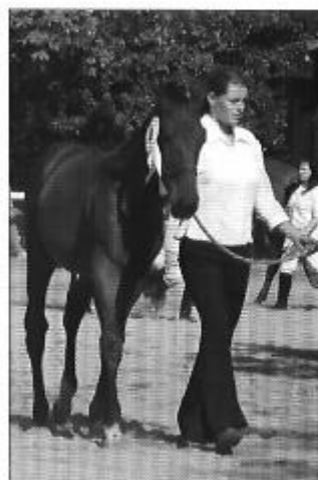
Elsabeth Druhá s klisničkou po 4260
Cent 22 Cinzano, maj, Petra Remesová, ČR

Gidran XVII-4 s hřebětem po Furioso
XXV-26, maj, Ivan Plisca, SVK

Vítěz kategorie „Hřibata“ hřebeček po
4280 Cent 22 Cinzano, z 70/710 Lada,
maj, Ida Secláčková, ČR

Kobylika po Przedswit XVII-24,
z m. po Przedswit XIX
maj, František Majlíček, ČR

Průvod
po Napsječích.

Kapela Hanačka
z Břestu.

Večer hrála cimbálová
muzika.

Drezura, 55/246 Anthea,
maj. KVATRO-EKOSTATEK s.r.o., ČR

Divoké spřežení maďarských koní.

Skoky, 55/945 Raciela,
maj. František Juříčka, ČR

Skoky ,67/384 Festa, maj.František
Navrátil, ČR

Předvádění hřebců A1/1 Relaxed Gesture
maj. Hřebčín Napajedla a.s., ČR

Drezura, Ciklon, maj. Mészáros Zsolt, HUN

Ukázka hipoterapie 57/486 Sába
a 57/695 Sabareé, maj. Václav
Stolčková, ČR

57/759 Rosamaria, maj. Josef
Večerka.

Předvádění Shagya
Arabů pod sedlem.

Předvádění Shagya Arabů
na ruce.

Slavnostní nástup.

3. CHOV A SPORTOVNÍ VYUŽITÍ MORAVSKÉHO TEPLOKREVNIKA

Chov a následné využití koní je odedávna velmi úzce propojeno. Využití koní se historicky odvíjelo od společenského vývoje a potřeb společnosti. Dnešní využití koní je přeměřováno do oblastí zájmů ve volnočasových aktivitách. Tak se z koní stal koníček. Lidská závodivost je tu odedávna a tak i koně jsou využíváni ke sportovním kláním. Kde nás zajímá, který kůň a jezdec jsou pro danou disciplínu nejlepší, ale i které plemeno je v nesčetných koňských závodech to nej. V návaznosti na tento sportovní trend jsou šlechtěna i plemena koní.

Jaká je situace v populaci moravského teplokrevníka?

Novodobá historie plemena moravský teplokrevník se datuje od 1. 4. 2004, kdy bylo plemeno uznáno. Od tohoto roku je vedena plemenná kniha moravského teplokrevníka, ze které se při zpracování chovu a sportovního využití MT vycházelo.

Pro hodnocení chovatelského a sportovního využití MT byla brána populace MT zapsaná do PK MT k červenci 2007, kdy bylo v PK zapsáno 157 koní (11 hřebců, 123 klisen, 23 dorostu).

K hodnocení využití koní v chovu byl jako počáteční rok brán rok zařazení koně do plemnitby a poslední hodnocený rok je rok 2006. Při hodnocení využití koní ve sportu byl jako počáteční rok brán rok zařazení koně do sportu a poslední hodnocený rok je rok 2006.

Informace pro hodnocení byly získány z PK MT a Přehledu sportovních koní, který vydává ČJF.

3.1. Chov MT

3.1.1. Majitelé chovající MT

Žádný chov zvířat by se neuskutečnil bez zapáleného chovatelského úsilí majitelů. V PK MT je zaregistrováno 80 majitelů koní se 157 moravskými teplokrevníky.

Přehled majitelů MT:

Majitel	Počet koní v majetku
Bínek Jan, Vizovice, 763 12	3
Cáb Pavel, Mořkov, 742 72	1
Čechák Martin, Přerov-Předmostí, 751 24	1
Červenka Emil, Fryšták, 763 16	1
Daněk Stanislav, Miškovice u Holešova, 768 52	2
Dorňák Radim, Velké Karlovice, 756 06	1
Dostál Jaromír, Přerov, 750 02	6
Filová Jana, Brno-Chrlice, 643 00	1
Fuksová Veronika, Miškovice, 687 52	1
Gardavský Ladislav ml., Kojetín, 752 01	3
H. Sutton DVM, Kentucky	1
Hájek Lubomír, Kvasice, 768 21	2
Hřebčín Napajedla a.s., Napajedla, 763 61	1
Ing. Burešová Jana, Ivanovice na Hané, 683 23	2
Ing. Jarka Bronislav, Hulín, 768 24	2
Ing. Jelínek Leopold, Rosice u Brna, 665 01	4
Ing. Krybus Čeněk, Kojetín, 752 01	5
Ing. Žiaková Katarína, Modra, 900 01	1
Jarka Jindřich, Hulín, 768 24	1
Jezdecký klub farma Divoky, Zdounky, 768 02	2
Juřička František, St. Město-Uherské Hradiště, 686 01	4
KAMENEC, s.r.o., Bukovec 58, 906 14	1

Majitel	Počet koní v majetku
Karásek Ladislav, Velká n. Veličkou, 696 74	2
Karásek Petr, Velká nad Veličkou, 696 74	1
Kludová Eva, Dačice, 380 01	1
Kocáb Vojtěch, Staré Město u Uh. Hradiště, 686 03	1
Konečný František, Míkovice, 768 52	3
Koukal Jaromír, Rokytnice u Přerova 136, 751 04	3
Krejčířová Jaroslava, Zdounky, 768 02	1
Krybus Jan, Kojetín, 752 01	1
Kunčar Jaroslav, Uherský Brod, 688 01	1
KVATRO-EKOSTATEK s.r.o., Velká nad Veličkou 877, 696 74	4
Lon Petr, Píchná 254, Radslavice, 751 11	2
Loučková Helena, Kroměříž, 767 01	1
Lukšíková Ivana, Kroměříž, 767 01	1
Majíček František, Kunovice, 686 04	1
Marek Kamil, Veřovice 513, 742 73	1
Maršlerová Ivana, Rousínov u Vyškova, 683 01	1
Massa Maria Elena, Praha 9-Újezd nad Lesy, 190 16	1
Mgr. Pokorný Josef, Karlov, Litovel, 784 01	1
Minarčík Jan, Nový Jičín-Loučka, 741 01	1
Mlčochová Marie, Zlín 4, 763 02	2
Molková Markéta, Zlín, 760 01	1
Navrátil František, Holešov 1, 769 01	1
Navrátil Josef, Sternberk, 785 01	1
Němec Marek, Brno-Chrlice, 643 00	1
Nesvadba Pavel, Tršice, 783 57	2
Neuvíř Lukáš, Ostrava, 711 00	1
Novák Milan, Čelechovice na Hané, 798 16	4
Paccourková Martina, Holešov, 769 01	1
Plachý Stanislav, Velký Týnec, 783 72	1
Pokusa Zdeněk, Dřevohostice, 751 14	1

Majitel	Počet koní v majetku
Přindiš Jan, Tršice 1, 783 57	2
Ptáček František, Valašské Klobouky, 766 01	1
Ptáčková Marie, Valašské Klobouky, 766 01	1
Rašín Karel, Tlumačov, 763 62	1
Remešová Petra, Hulín, 768 24	1
Rerko Pavel, Kostelec, Zlín 12, 763 14	1
Sedláčková Ida, Hulín, 768 24	1
SCHK MORAVA, Brno, 621 00	22
Skála Petr, Brno, 602 00	1
Soušek Bohumír, Kojetín, 752 01	6
Soušková Božena, Kojetín, 752 01	2
Stolíčková Vladimíra, Kroměříž, 767 01	3
Strouhalová Marcela, Loštice, 769 73	1
Svozilová Eva, Určice 156, 798 04	1
ŠCHK-Kubišta s.r.o., Praha 4 - Krč, 140 00	1
Škrabalová Petra, Zlín 12, 763 14	1
Šlancar Václav, Hustopeče, 693 01	2
Štěrbová Lydie, Kralice na Hané, 798 12	1
TASOV a.s., Praha 1, 110 00	3
Topolová Dagmar, Praha 4-Pisnice, 142 00	1
Valach Roman, Frýdlant v Čechách, 464 01	1
Večerka Josef, Kroměříž, 767 01	1
VFU Brno, Brno, 612 42	1
Vinklárková Věra Ing., Kojetín, 752 01	1
Vrána Jaroslav, Němčice nad Hanou, 798 27	1
Vrána Vladimír, Němčice nad Hanou, 798 27	1
Zápeca Břetislav, Kvasice, 768 21	3
Zapletalová Lenka, Staré Město, 68603	2
Zatloukal Vilém, Kojetín, 752 01	1
Zemský hřebčinec s.p., Tlumačov, 763 62	2

Přehled počtu chovů plemene MT:

Počet koní v majetku	Počet majitelů
22	1
6	2
5	1
4	4
3	7
2	14
1	53

Populace MT je v majetku jednotlivých soukromých chovatelů.

Početnější skupinu koní MT chová **SCHK MORAVA z Brna**, kteří vlastní 22 koní plemene MT. Pan **J. Dostál** z Bochoře a **B. Soušek** z Uhřetěpic mají v majetku po 6 koních plemene MT. Pět koní plemene MT má v majetku **Ing. Č. Krybus** z Kojetína.

53 majitelů vlastní po jednom koni plemene MT.

Tato situace, kdy je populace plemene roztržena v malých chovech zne-
snadňuje chovatelskou práci.

3.1.2. Početní zastoupení kategorií koní v MT

Počet koní MT k červenci 2007:

Kategorie	K červenci 2007
plemenní hřebci	11
plemenné kůlsny	123
dorost - hřebečci	7
dorost - kůlsničky	16
celkem	157

Při prvním pohledu na seznam koní MT nás zaujme pestrost pojmenování koní. V populaci MT nalezneme 136 různých pojmenování (jmen) koní. Nejčastěji se opakuje pojmenování dle kmenů, ale i jména jako Fontána, Frida, Jessy, Katka, Lada, Lenny, Linda, Rena a Sindy jsou zastoupena v populaci MT více než jednou. Nejčastěji opakujícím se jménem je Furioso (v různých číselných obměnách) a to díky jmennému označení plemenných hřebců.

3.1.3. Věková skladba populace MT

Věkové rozložení populace MT je:

Rok narození	Věk v letech (v roce 2007)	Počet koní	% koní
1981	26	1	0,63
1983	24	1	0,63
1984	23	2	1,27
1985	22	5	3,18
1987	20	2	1,27
1988	19	4	2,54
1989	18	4	2,54
1990	17	3	1,91
1991	16	3	1,91
1992	15	9	5,73
1993	14	6	3,82
1994	13	12	7,64
1995	12	8	5,09
1996	11	4	2,54
1997	10	9	5,73
1998	9	15	9,55
1999	8	11	7
2000	7	4	2,54
2001	6	12	7,64
2002	5	6	3,82
2003	4	8	5,09
2004	3	5	3,18
2005	2	9	5,73
2006	1	14	8,91

Koně zastoupení v populaci MT zapsaní do PK jsou narozeni v rozmezí let 1981 až 2006 (26 let až 1-letí). Nejvíce koní a to 15 je zastoupeno ve věkové kategorii 9-letí, hned za nimi s počtem 14 koní následuje kategorie 1-letí, což dává dobré vyhlídky do budoucna.

Z hlediska chovatelského využití koní je 66,19% koní v produktivním věku (4-15 let), 15,88 % koní je starších (nad 15 let věku) a 17,82 % koní je tvořeno dorostem (1 – 3 roky).

Plemenní hřebci jsou zastoupeni ve věkovém rozhraní 4 – 23 let. Nejvíce hřebců je zastoupeno ve věkové kategorii 17-letí (nar. 1990).

Plemenná klisny jsou zastoupeny ve věkovém rozpětí 4 – 26 let. Nejvíce plemenných klisen je zastoupeno ve věkové kategorii 9-leté (nar. 1998) a dále klisny 13-leté a 8-leté klisny.

Nejstarším koněm v PK v roce 2007 je klisna 7 – 390 Kanasta narozená v roce 1981 a je to také nejstarší plemenná klisna v PK MT.

Nejstarším plemenným hřebcem je 2420 Przedswit miroslavský (nar. 1984).

Nejmladším plemenným hřebcem využitým v chovu MT je 2951 Furioso XXV – 8 (Red Fernet) /nar. 2003/.

3.1.4. Plemenná skladba koní zapsaných v PK MT

Do PK MT jsou zapsáni koně náležející k těmto plemenům:

Plemenná příslušnost	Počet jedinců
Anglický plnokrevník (A 1/1)	6
Český teplokrevník (CT)	104
Furioso (FUR)	19
Shagya Arab (SHAG)	2
Slovenský teplokrevník (SL.T.)	3
Moravský teplokrevník (MT)	23

Plemenní hřebci mají tuto plemennou příslušnost:

Plemenná příslušnost plemenných hřebců	Počet jedinců
A 1/1	1
CT	4
FUR	5
SHAG	0
SL.T.	1
MT	0

Plemenné klisny mají tuto plemennou příslušnost:

Plemenná příslušnost plemenných klisen	Počet jedinců
A 1/1	5
CT	100
FUR	14
SHAG	2
SL.T.	2
MT	0

Dorost zapsaný v PK MT má tuto plemennou příslušnost:

Plemenná příslušnost plemenných klisen	Počet jedinců
A 1/1	0
CT	0
FUR	0
SHAG	0
SL.T.	0
MT	23

3.1.5. Podíl genů původních rakousko-uherských kmenů

Podíl genů původních rakousko-uherských kmenů (PG) se u populace moravského teplokrevníka stanovuje dle tzv. nositelů původních rakousko-uherských genů, tj. samčích jedinců (hřebců) narozených v období let cca 1880–1950. Tito hřebci, kteří se zásadní měrou podíleli na tvorbě plemene byli označeni jako 100% nositelé původních genů. 100% - ní podíly genů stanovených hřebců jsou přepočítávány k jednotlivým aktuálním hřebcům, klisnám a mladým koní populace moravského teplokrevníka a to v celém generačně dostupném rozsahu jejich rodokmenů.

V roce 2001 byla provedena původová analýza hřebců a klisen v aktuální populaci moravského teplokrevníka. Z celé aktuální populace tzv. českého teplokrevníka bylo vytipováno 10 plemenných hřebců a 205 chovných klisen splňující zadané podmínky výběru (ing. J. Volenec, 2004)

V dnešní populaci MT zapsané do PK MT je 157 koní splňující zadané podmínky výběru. Při výběru rodičovských párů je počet generací ke stanovení podílu genů původních rakousko-uherských kmenů a podíly genů původních rakousko-uherských kmenů (PG) jedním z důležitých kritérií.

Počet generací pro stanovení počtu genů (PG):

Počet generací	Počet jedinců	%
10	4	2,54
9	5	3,18
8	7	4,45
7	14	8,91
6	7	4,45
5	9	5,73
4	10	6,36
3	25	15,92
2	28	17,83
1	36	22,92
0	12	7,64

Nejvíce generací pro výpočet podílu genů původních rakousko-uherských kmenů je 10 generací. V PK MT této hodnoty dosahují klisny **Lokalita** (nar. 1988), **70/464 Michel** (nar. 1994), **Night Butterfly** (nar. 1996) a **68/29 Redemptia** (nar. 2003).

Největší počet generací pro výpočet podílu genů původních rakousko-uherských kmenů z plemenných hřebců má **2893 Przedswit XVII – 24** a to 8 generací pro PG.

V PK MT má největší procento koní (22,92 %) pouze 1 generaci pro výpočet PG.

Podíly genů původních rakousko-uherských kmenů (PG) v populaci MT:

Nejvyšší počet PG v populaci MT a to 70,57 mají klisny **70/419 Lucie** (nar. 1993) a **57/374 Silvie** (nar. 1994). Nejvyšší PG z hřebců má **2815 Catalin IV – 43** a to 67,21.

Rozložení PG v populaci MT:

PG v %	Počet jedinců
70 a více	2
65 - 69,99	9
60 - 64,99	14
55 - 59,99	18
50 - 54,99	18
45 - 49,99	24
40 - 44,99	20
35 - 39,99	22
30 - 34,99	20
30 a méně	10

Nejvíce jedinců MT a to 24 má hodnotu PG v rozmezí 45 – 49,99 %. Nejčastěji opakující se hodnota PG je 38,77 % u 8 koní MT.

Do budoucna lze předpokládat zvýšení počtu generací pro výpočet PG a podílů genů původních rakousko-uherských kmenů (PG) v populaci MT na základě vhodného výběru rodičovských párů a délky trvání PK MT.

3.1.6. Populace MT dle bodového hodnocení typu, exteriéru a užitkových vlastností

Bodové hodnocení typu, exteriéru a užitkových vlastností populace MT zapsané do PK MT je v rozmezí 9,3 bodů do 6,3 bodů. Nejvyšší bodový zisk v populaci MT má klisna **185 Fátima (Koheilan V – 3)** nar. v r. 1969 a to 9,3 bodů. Nejnižší počet bodů má klisna 70 / 482 Felon nar. v r. 1994 a to 6,3 bodů.

V bodovém hodnocení typu, exteriéru a užitkových vlastností je maximální počet bodů 10. V populaci MT tohoto bodového zisku nedosáhl nikdo. V rozmezí 9,00 – 9,99 je ohodnocen pouze jeden jedinec. V rozmezí 8,00 – 8,99 je 11 koní. V rozmezí 7,00 – 7,99 je 103 koní. V rozmezí 6,00 – 6,99 je 19 jedinců.

Nejvyššího bodového ohodnocení 9,3 dosáhl pouze jeden jedinec. Nejvíce jedinců je zastoupeno v bodovém hodnocení 7,2 a to 21 (což je 15,67 %). Nejméně jedinců (po jednom) je zastoupeno v bodovém hodnocení: 9,3 / 8,5 / 8,3 / 8,2 / 8,0 / 7,9 a 6,3.

Přehled bodové hodnocení typu, exteriéru a užitkových vlastností v populaci MT:

Bodové hodnocení	počet taktů ohodnocených jedinců	% populace
9,3	1	0,74
8,5	1	0,74
8,4	2	1,49
8,3	1	0,74
8,2	1	0,74
8,1	5	3,73
8	1	0,74
7,9	1	0,74
7,8	6	4,47
7,7	5	3,73
7,6	10	7,46
7,5	9	6,71
7,4	17	12,68
7,3	12	8,95
7,2	21	15,67
7,1	12	8,95
7	10	7,46
6,9	3	2,23
6,8	5	3,73
6,7	3	2,23
6,6	2	1,49
6,5	3	2,23
6,4	2	1,49
6,3	1	0,74

**Bodové hodnocení typu, exteriéru a užitkových vlastností
u plemenných hřebců:**

U 11 plemenných hřebců je bodové hodnocení typu, exteriéru a užitkových vlastností v rozmezí 8,4 – 7,3 bodů. 8,4 bodů mají plemenní hřebci **2815 Catalin IV – 33 (3397)** a **2893 Przedswit XVII – 24**. 7,3 má plemenný hřebec **2975 Lukas**. Nejvíce hřebců a to 3 byli ohodnoceni 7,8 body.

Bodové hodnocení	počet takto ohodnocených plemenných hřebců	%
8,4	2	18,18
8,2	1	9,09
8,1	2	18,18
7,9	1	9,09
7,8	3	27,27
7,6	1	9,09
7,3	1	9,09

**Bodové hodnocení typu, exteriéru a užitkových vlastností
u plemenných klisen:**

U 123 plemenných klisen je bodové hodnocení typu, exteriéru a užitkových vlastností v rozmezí 8,4 – 7,3 bodů. Nejvyšší počet bodů má klisna **185 Fátima (Koheilan V – 3)** a to 9,3 bodů. Nejnižší počet bodů má klisna **70/ 482 Felon** a to 6,3 bodů. Nejvíce klisen a to 21 bylo hodnoceno 7,2 body.

Bodové hodnocení	počet takto ohodnocených plemenných klisen	%
9,3	1	0,81
8,5	1	0,81
8,3	1	0,81
8,1	3	2,43
8	1	0,81
7,8	3	2,43
7,7	5	4,06
7,6	9	7,31
7,5	9	7,31
7,4	17	13,82
9,3	1	0,81
8,5	1	0,81
8,3	1	0,81
8,1	3	2,43
8	1	0,81
7,8	3	2,43
7,7	5	4,06
7,6	9	7,31
7,5	9	7,31
7,4	17	13,82
7,3	11	8,94
7,2	21	17,07
7,1	12	9,75
7	10	8,13
6,9	3	2,43
6,8	5	4,06
6,7	3	2,43
6,6	2	1,62
6,5	3	2,43
6,4	2	1,62
6,3	1	0,81

3.1.7. Barevné a odznakové spektrum populace MT

V plemenném standardu plemene moravský teplokrevník je uvedeno: „Chování koně jsou převážně hnědáci, dále ryzáci, bělouši a vraníci.“

Jaká je situace v dnešní populaci MT?

V současné populaci MT převažují hnědáci (93 jedinců). Pouze jedním jedincem je zastoupeno zbarvení vraník. Dvanáct běloušů udržuje tradici jedinečné pohofelické a moravské zvláštnosti v ohovu „Furiosů“.

V populaci MT se setkáváme pouze s 29 jedinci, kteří jsou bez odznaků.

105 jedinců má vrozené odznaky (což jsou barevné odchylky od typického zbarvení některých tělesných částí koně).

Barva koní	Plemenní hřebci	Plemenné klisny	Celkem
Bělouš	2	10	12
Hnědák	7	86	93
Ryzák	2	26	28
Vraník	0	1	1

Vrozené odznaky koní	Plemenní hřebci	Plemenné klisny	Celkem
odznaky	5	100	105
bez odznaků	6	23	29

3.1.8. Populace MT dle zastoupení v jednotlivých oddílech PK

Oddíl PK	Počet koní
PK hřebci	11
PK klisny - HPK	66
PK klisny - PK	42
PK klisny - EPK	15
Registr MT	23

3.1.9. Populace MT v PK dle zastoupení potomků po otcích:

V populaci MT čítajících 157 koní je zastoupeno 68 plemenných hřebců v pozici otce. Pět a více potomků v PK MT má zapsáno 9 hřebců (4332 Furioso I - 21 (Honor) s.v., 4361 Furioso XI - 1, 2790 Furioso XII - 13 (3354), 2802 Furioso XIV - 5/Rinaldo II, 2797 Furioso XIX - 1, 2698 Gidran XVI - 6, 2287 Przedswit Horymír, 2219 Przedswit X - 61, 2266 Przedswit X - 80). Dva až čtyři potomky má zapsáno 15 plemenných hřebců. Jednoho potomka má zapsáno 44 plemenných hřebců.

V pozici otce je kmen Catalin zastoupen 4 plemennými hřebci, kmen Furioso je zastoupen 20 plemennými hřebci, kmen Gidran 3 plemennými hřebci, kmen North Star 4 plemennými hřebci a kmen Przedswit je zastoupen 16 plemennými hřebci v pozici otce. Mimo tyto kmene je v pozici otce zastoupeno 8 anglických plnokrevníků, 4 plemenní hřebci araba a 9 plemenných hřebců teplokrevních plemen.

Nejvíce potomstva v populaci MT má plemenný hřebec **2287 Przedswit Horymír** s 18 potomky v PK MT. Na druhém místě je **4361 Furioso XI - 1** s 11 potomky.

Všech 11 plemenných hřebců zapsaných v PK MT představuje jedinečné zástupce svých otců. Nejvíce plemenných klisen (17) má zapsán **2287 Przedswit Horymír**.

V kategorii 1 - 3 letých koní zapsaných v PK MT se setkáváme s 10 plemennými hřebci v pozici otce u 28 potomků. Nejvíce hřibat v této kategorii má **2698 Gidran XVI - 6** a to 5 (3 klisny, 2 hřebečci).

Zjištěné údaje v zastoupení potomků dle otců nám ukazují na rozříštěnost populace jak v kategorii plemenných klisen, tak v kategorii dorostu. Tím se ztěžuje vyhodnocování plemenných hřebců v populaci MT.

3.1.10. Populace MT v PK dle zastoupení potomků po matkách:

V populaci koní zapsaných do PK MT je 127 plemenných klisen v pozici matky. Dva a více potomků má zapsáno 21 klisen. Nejvíce zapsaných potomků má klisna **JM 4284 Guerrilla** v majetku SCHK MORAVA z Brna a to 4.

Tři potomky v PK MT mají zapsány tyto klisny: 70/485 Flota (v majetku L. Gardavského ml. z Kojetína), 70/584 Fregata (v majetku B. Souška z Uhřetice),

70/280 Katka (v majetku ing. Č. Krybuse z Kojetína), SM 2477 Katka (v majetku B. Zápečí ze Sulimova), 70/150 Kora (v majetku ing. Č. Krybuse z Kojetína), JM4168 Květa (v majetku M. Nováka z Čelechovic na Hané) a JM 2454 Lukretia (v majetku SCHK MORAVA z Brna).

3.1.11. Plemenitba v populaci moravského teplokrevníka

Počet hřebat narozených po plemenných hřebcích zapsaných do PK MT.

Číslo koně	Jméno koně	Narozen	Počet hřebat do r. 2006	klisny	hřebci	Jedinci v chovu
2626	Sahib Kubišta s.v. (of. SAGAM)	1990	124	60	64	K 43
2420	Przedswit mirosławský	1984	47	29	18	K 17
2698	Gidran XVI - 6 s.v. (Gordon)	1992	43	24	19	K 14
2902	Furioso XIV-5 /Rinaldo II	1989	25	12	13	K 7
2839	Furioso NJ (F XXI-24)	1999	17	10	7	0
2815	Catalin IV - 33 (3397)	1990	12	10	2	0
2693	Przedswit XVII - 24	1990	3	2	1	0
2951	Furioso XXV-8 (Red Fernet)	2003	0	0	0	0
2974	Klasik	1995	0	0	0	0
2975	Lukas	1998	0	0	0	0
6131	Security Risk (USA)	1997	0	0	0	0

Legenda: K 43 - 43 klisen bylo zařazeno do chovu

Plemenní hřebci

V PK MT je zapsáno 11 plemenných hřebců. K hodnocení využití plemenných hřebců v chovu byl jako počáteční rok brán rok zařazení hřebce do plemenitby a poslední hodnocený rok je rok 2006. Dle počtu hřebat do roku 2006 bylo v plemenitbě využito pouze 7 hřebců (63,63 % z plemenných hřebců). Ostatní 4 plemenní hřebci zatím nemají potomstvo, protože jejich zařazení do plemenitby se uskutečnilo v roce 2006 a později a tak první ročníky hřebat budou zapsány nejdříve v roce 2007. Nejdříve zařazeným plemeníkem v plemenitbě je **2420 Przedswit mirosławský** - zařazen v roce 1987 a **2626 Sahib**

Kubišta s.v. - zařazen v roce 1994. To, že jsou tyto dva plemeníci delší dobu využíváni v plemenitbě odpovídá i počtu narozených hřebat. Nejvíce potomstva má **2626 Sahib Kubišta s.v.** a to 124 potomků. Tento hřebec má i nejvyšší počet narozených klisen (60) a nejvíce narozených hřebců (64). Na druhém místě je se 47 potomky (29 klisen a 18 hřebci) **2420 Przedswit mirosławský**. Třetí příčku obsadil **2698 Gidran XVI- 6 s.v.** s 43 potomky (24 klisen, 19 hřebců). Stejně pořadí hřebců je i u počtu zařazených potomků do chovu. **2626 Sahib Kubišta s.v.** má do chovu v různých PK zařazeno 43 klisen, **2420 Przedswit mirosławský** má v chovu v různých PK 17 klisen a **2698 Gidran XVI- 6 s.v.** má v chovu v různých PK zařazeno 14 klisen.

Počet hřebat narozených po plemenných klisnách zapsaných do PK MT

Číslo koně	Jméno koně	Narozen	Počet hřebat do r. 2006	klisny	hřebci	Jedinci v chovu
7-390	Kanesta	1981	9	1	8	H - 2641 Karo s.v./K 1
68/232	Sindy	1991	9	8	3	K 4
70/485	Flota	1994	8	5	3	K 1
JM 4179	Alexandra	1985	7	5	2	K 4
7-996	Pepina	1985	7	3	4	K 3
JM 4165	Fortána	1987	6	4	2	K 4
SC 930	Táňa	1985	6	2	4	K 2
62/422	Cerina	1992	5	4	1	K 1
185	Fátima (Kohelan V - 3)	1989	5	3	2	K 2
70/584	Fregata	1996	5	4	1	K 3
67/347	Gálcina	1994	5	3	2	K 2
70/160	Kora	1988	5	5	0	K 5
261	Kuhařan Urkub I - 31 (Arabka)	1992	5	2	3	K 1
JM 4168	Květa	1988	5	4	1	K 3
JM 3649	Salwin	1984	5	2	3	K 2
62/421	Hetca	1992	4	0	4	0
70/725	Luneta	1998	4	2	2	0
61/470	Nona	1992	4	1	3	K 1
266	North Star X - 8 (Nora)	1992	4	2	2	0
	Elisabeth Druhá	1993	3	2	1	0

Číslo koně	Jméno koně	Narozen	Počet hřbat do r. 2006	kisny	hřebci	Jedinci v chovu
70/423	Floran	1993	3	1	2	K 1
SM 3235	Florida / Florida 6	1985	3	1	2	0
100	Furioso IV - 43	1983	3	1	2	0
70/480	Jessy	1994	3	1	2	K 1
70/280	Katka	1991	3	3	0	K 3
S462	Linda	1989	3	0	3	0
70/419	Lucie	1993	3	3	0	K 1
70/398	Pamela	1992	3	1	2	K 1
53/558	Unka	1995	3	1	2	0
58/343	Bobina	1994	2	1	1	K 1
53/682	Cefina	1997	2	1	1	0
JM 4048	Dáča	1987	2	1	1	K 1
65/416	Dominka	1993	2	0	2	0
67/384	Festa / Festa 1	1998	2	1	1	K 1
70/718	Flóra	1998	2	2	0	K 1
70/688	Fontána II	1987	2	2	0	K 1
	Forma	2000	2	2	0	0
SM 3341	Frona	1988	2	2	0	K 2
63/680	Guerka	1997	2	2	0	0
62/306	Jeska	1991	2	1	1	K 1
53/699	Karina	1994	2	2	0	K 1
53/498	Konverse	1994	2	2	0	K 1
70/564	Lada	1995	2	1	1	K 1
70/710	Lada / Lada 12	1998	2	2	0	0
54/392	Linda	1998	2	2	0	K 1
70/575	Lyra / Lyra 5 / Lyra 9	1998	2	1	1	0
	Nobela	1993	2	0	2	0
57/466	Sába	1996	2	2	0	0
58/345	Sametka	1994	2	1	1	K 1
60/277	Valeta	1989	2	2	0	0
10/362	Arkáda	1994	1	1	0	0
	Astra-K	1993	1	0	1	0
70/830	Fantazie / Fantazie 5	2000	1	1	0	0
70/482	Felcon	1994	1	1	0	0
57/515	Genesis	1998	1	1	0	K 1
57/513	Gery	1998	1	1	0	0

Číslo koně	Jméno koně	Narozen	Počet hřbat do r. 2006	kisny	hřebci	Jedinci v chovu
78/8	Ghajariy CZ-Sn-A-207	2001	1	0	1	
53/741	Grappa / Grappa 1	1998	1	0	1	0
53/561	Gubernia	1995	1	1	0	0
53/784	Gusra	1999	1	0	1	0
70/893	Havana (Nela)	2001	1	0	1	0
53/727	Jessy	1998	1	1	0	0
57/597	Kamila	2001	1	1	0	0
52/423	Kontka	1992	1	0	1	0
67/594	Láva / Láva 4	2000	1	0	1	0
	Lokalita	1988	1	1	0	K 1
53/562	Lordena	1995	1	0	1	0
53/677	Manka	1997	1	0	1	0
58/337	Panerka id/Pamelat	1994	1	0	1	0
	Przedswit XIX - 4 (Amanda)	2003	1	1	0	0
65/205	Princezna	1998	1	0	1	0
57/374	Silvie	1994	1	1	0	K 1
57/602	Sindy	2001	1	0	1	0
70/331	Soňa	1992	1	1	0	K 1
	Speedy Star	1997	1	1	0	0
55/119	Vehara	2001	1	0	1	0
70/643	Viola / Viola 8	1997	1	0	1	0
58/514	Alax	2003	0	0	0	0
45/456	Anonce-K	1995	0	0	0	0
53/726	Cenca	1998	0	0	0	0
53/740	Cirta	1998	0	0	0	0
54/36	Chelsea	2004	0	0	0	0
60/310	Fabiola	2002	0	0	0	0
70/94	Fenesi	2003	0	0	0	0
70/958	Fiona	2002	0	0	0	0
70/774	Foma	1999	0	0	0	0
58/520	Forta	2003	0	0	0	0
	Freda	2002	0	0	0	0
	Furioso XXIV-1	2002	0	0	0	0
	Gipsi	2001	0	0	0	0
53/846	Hera	2001	0	0	0	0
	Hurka (Hugben II-14)	1989	0	0	0	0

Číslo koně	Jméno koně	Narozen	Počet hříbat do r. 2006	kisny	hřebci	Jedinci v chovu
70/780	Jaha / Jalta 1	1999	0	0	0	0
70/779	Jáva	1999	0	0	0	0
53/847	Jkora	2001	0	0	0	0
70/778	Jlva	1999	0	0	0	0
	Kanka (Catalin IK-3)	1999	0	0	0	0
	Katy	2000	0	0	0	0
	Kela CZ-Sh-A-232 (Koh.VI-22)	2002	0	0	0	0
70/709	Laura/ Laura 1	1998	0	0	0	0
58/513	Linda	2003	0	0	0	0
53/778	Lusa / Luisa 4	1999	0	0	0	0
70/992	Luka	2001	0	0	0	0
70/464	Michel	1994	0	0	0	0
	Night Butterfly	1996	0	0	0	0
57/694	Petty	2003	0	0	0	0
	Poly	2001	0	0	0	0
	Prémia	2001	0	0	0	0
	Primula	2001	0	0	0	0
68/29	Redemptia	2003	0	0	0	0
57/759	Rosemarie	2004	0	0	0	0
57/745	Ruby-1	2004	0	0	0	0
62/6	Saň	1998	0	0	0	0
SM 2968	Sáva	1985	0	0	0	0
70/663	Sofie	1997	0	0	0	0
58/437	Svita	1999	0	0	0	0
53/765	Uranie/ Uranie Agramm	1999	0	0	0	0
54/738	Vanda	2002	0	0	0	0
70/844	Vla / Vila 2	1997	0	0	0	0
57/738	Vinca	2004	0	0	0	0
57/744	Vivian	2004	0	0	0	0
57/391	Žilka	1995	0	0	0	0
57/392	Živa	1995	0	0	0	0

Legenda: K 4 klsny zařazený do chovu

H hřebec zařazen do chovu

V PK MT je zapsáno 123 plemenných klisen. K hodnocení využití plemenných klisen v chovu byl jako počáteční rok brán rok zařazení klisny do plemenního a poslední hodnocený rok je rok 2006. V plemennosti bylo zatím z těchto klisen využito 77 klisen (62,63%), které daly 207 potomků (115 klisen, 92 hřebců). 46 klisen je zatím bez potomstva.

Nejvíce potomků a to 9 mají klisny 7 - **390 Kanasta** (nar. 1981) a **68/232 Sindy** (nar. 1991). Po 8 potomcích má 1 klisna, po 7 potomcích mají 2 klisny, 6 potomků mají 2 klisny, 5 potomků má 8 klisen, po 4 potomcích mají 4 klisny, 3 potomky má 10 klisen, 2 potomky má 21 klisen a 1 potomka má 27 klisen.

Když se podíváme na tabulku: Přehledu hříbat narozených koním zapsaným v PK MT, zjistíme, že klisna **68/232 Sindy** (nar. 1991) má jako jediná narozených 6 klisen. Tři klisny mají po 5 narozených klisnách, čtyři klisny po 4 narozených klisnách, pět klisen po 3 narozených klisnách, sedm klisen po 2 narozených klisnách a 29 klisen (což je nejvíce klisen) má po 1 narozené klisně. S 8 - mi narozenými hřebci má klisna 7 - **390 Kanasta** (nar. 1981) nejvíce hřebců z klisen zapsaných v PK MT. Tři klisny mají po 4 narozených hřebcích, šest klisen má po 3 narozených hřebcích, čtrnáct klisen po 2 narozených hřebcích a dvacet šest klisen po 1 narozeném hřebci.

Do chovu bylo již zařazeno 64 potomků od 37 klisen (30,08 %) zapsaných v PK MT. Nejpočetnější potomstvo má zařazeno klisna **70/150 Kora** (nar. 1988) - 5 klisen z 5 narozených potomků. Klisny **JM 4165 Fontána** (nar. 1987), **JM 4179 Alexandra** (nar. 1985) a **68/232 Sindy** (nar. 1991) mají v chovu zařazeno po 4 klisnách. Čtyři klisny mají v chovu zařazeno po 3 klisnách. Šest klisen má v chovu zařazeno po 2 klisnách a dvacet čtyři klisen má do chovu zařazeno po 1 klisně. Klisna 7 - **390 Kanasta** (nar. 1981) má jako jediná klisna zapsaná v PK MT zařazeného plemenného hřebce - 2641 Karo s.v. (hřebec zapsán do PK CT).

3.1.12 Plemenitba v roce 2007

Celkem 11 narozených hříbat (7 hřebců, 5 klisen) bylo v roce 2007 zapsáno do registru MT. Chovateli těchto hříbat jsou: ing. L. Jelinek (Przedswit Lord), F. Juříčka (Ferdinand), Kvatro-Ekostatek s.r.o. (Norisk), F. Májíček (Axina), S. Plachý (Korán), P. Remešová (Sisi), I. Sedláčková (Kronborg), B. Soušek (Furioso uhlíčický, Catrin), B. Soušková (Fortel), J. Vencik (Katka - S).

V tomto ročníku není plemenný hřebec, který by zanechal více jak 2 potomky. Po 2 potomcích mají 2815 Catalin IV - 33 (3397), 4260 Cent - 22 (Cinzano), 2893 Przedswit XVII - 24 a 6131 Security Risk.

Tabulka hřibat 2007

Plemenný hřebec	Plemeno	Hřibat celkem	Z toho klisen	Z toho hřebců
2815 Catalin IV - 33 (3397)	Fur.	2	2	0
4260 Cent - 22 (Cinzano)		2	1	1
31 Furioso blažovický	CT	1	0	1
2802 Furioso XIV - 5 (Rinaldo II)	Fur.	1	0	1
3602 Furioso XXI - 23 (Wigo)	Fur.	1	0	1
2893 Przedswit XVII - 24	Swt.	2	1	1
6131 Security Risk	A1/1	2	0	2
Celkem bylo v plemnitbě využito 7 plemenných hřebců		11	4	7

Legenda: Fur. - Furioso, CT - český teplokrevník, Swt. - slovenský teplokrevník, A1/1 - anglický teplokrevník

3.2. SPORTOVNÍ VÝKONNOST MORAVSKÉHO TEPLOKREVNÍKA

3.2.1. Sportovní výkonnost MT do r. 2005

Celkem je 157 koní zapsaných do PK MT. Při hodnocení využití koní ve sportu byl jako počáteční rok brán rok zařazení koně do sportu a poslední hodnocený rok je rok 2006. Licence ČJF byla vystavena 47 koním zapsaným do PK MT. Ve sportu bylo prověřováno 40 koní, z toho 5 plemenných hřebců a 35 klisen. Zástupci MT se prezentují ve skocích, drezuře, všestrannosti, spřežení a voltiži.

Ve skocích startovali 4 plemenní hřebci a 29 klisen. V drezuře startovali 2 plemenní hřebci a 11 klisen. Ve všestrannosti startovala 1 klisna, ve spřeže-

ni startovaly 2 klisny a ve voltiži startoval 1 plemenný hřebec. Dva plemenní hřebci a dvě klisny startovali ve více než jedné disciplíně.

Hodnocení sportovní výkonnosti v ČR zpracovává ČJF na základě PPB což je průměr pomocných bodů na jeden start. Tyto pomocné body jsou stanoveny na základě skutečného výsledku v klasické soutěži s přihlédnutím k obtížnosti soutěže. (více podrobných informací v Přehledu sportovních koní pro daný rok).

Na zahraničních kolbištích je neúspěšnějším zástupcem PK MT plemenným hřebcem **2815 Catalin IV - 33**. Tento hřebec je v TJ Tlumačov využíván ve voltiži a mnoho svěřenců mu vděčí za medailové pozice na MČR a při zahraničních závodech. V roce 2006 se **2815 Catalin IV - 33** účastnil WEG v Aachenu.

Nejlepší výkonnost ve skocích má **2626 Sahib Kubišta s.v.** Ve skocích dosáhl tento hřebec výkonnosti do stupně TT (absolvoval 2 soutěže TT a 10 soutěží T) a dosáhl 9,13 PPB pro tento stupeň. V drezuře se hřebec účastnil soutěží do stupně L.

2698 Gidran XVI - 6 s.v. se ve skocích účastnil soutěží do stupně ST a v drezuře do stupně L. Tento hřebec je i nadále využíván ve sportu.

Klisny za výkonnosti hřebců nezaostávají. T výkonnosti ve spřežení dosáhla klisna **53/562 Lordena**.

Nejvyšší výkonnost z klisen ve skocích prokázala **SM 3235 Florida**, která dosáhla výkonnostního stupně ST s 4,63 PPB.

Nejlepší výkonnost v drezuře dosáhla klisna **52/421 Hetica** s výkonnostním stupněm S s 2,00 PPB.

Ve všestrannosti se jediná klisna **53/726 Cenda** účastnila soutěže do stupně Z.

Délka využití koní ve sportu je různorodá. 9 koní bylo testováno ve sportu pouze 1 rok, 11 koní bylo ve sportu 2 roky, 3 koně byli prověřováni po dobu 3 let, 6 koní bylo ve sportu 4 roky, 6 koní se prezentovalo na kolbištích po dobu 5 let, 2 koně závodili 7 let, 9 let na kolbišti měřili síly s ostatními soupeři 2 koně a 11 let ve sportu je využívána **SM 3235 Florida**, což je nejdelší využití ve sportu u populace MT. Tato klisna startovala v nejvíce skokových soutěžích a to v 163 soutěžích. Nejvíce drezurních startů - 27 má za sebou klisna **57/466 Sába** (celkem se zúčastnila 35 soutěží). U ostatních disciplín není v populaci MT četnost startů tak bohatá.

Jak vypadá četnost startů dle stupňů obtížnosti?

Disciplína	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
1000	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K
1010	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K
1020	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K
1030	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K
1040	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K
1050	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K
1060	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K
1070	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K
1080	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K
1090	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K
1100	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K
1110	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K
1120	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K
1130	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K
1140	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K
1150	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K
1160	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K
1170	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K
1180	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K
1190	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K
1200	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K

Legenda: H - hřebec, K - klára,
V - volič, S - skoky, D - drážura, C - všestrannost,
KO 2272 označení č. licence koně
N - neúspěšně

Přehled počtu koní startujících v jezdeckých disciplínách ve sledovaných letech s neúspěšnějšími zástupci v daném roce:

Rok	Celkem startujících koní	z toho hřebci	klisny	nejúspěšnější kůň sezóny	v disciplíně a stupni výk.	s PPB
1991	3	0	3	SM 3235 Florida	S - S	4,29
1992	2	0	2	JM 4090 Déja	S - S, D - L	5 7,00/D 1,00
1993	2	0	2	SM 3235 Florida	S - S	5,35
1994	2	0	2	SM 3235 Florida	S - ST	4,63
1995	2	0	2	SM 3235 Florida	S - ST	2,81
1996	4	1	3	SM 3235 Florida	S - S	3,33
1997	6	2	4	52/422 Cenha	D - S	0,14
1998	5	2	3	2626 Sahib Kubišta s.v.	S - ST	8,5
1999	6	2	4	2626 Sahib Kubišta s.v.	S - TT	7,57
2000	7	2	5	2626 Sahib Kubišta s.v.	S - TT	8,03
2001	9	3	6	2626 Sahib Kubišta s.v.	S - TT	9,13
2002	14	4	10	2626 Sahib Kubišta s.v.	S - T	8,73
2003	17	3	14	2626 Sahib Kubišta s.v.	S - T	8
2004	22	4	18	52/6 Saň	S - L	4,25
2005	23	2	21	53/765 Uranie Agramm	S - S	5,21
2006	14	2	12	53/765 Uranie Agramm	S - S	4,17

Legenda: S - skoky
D - drážura

Z tabulky je zřejmá vzestupná tendence počtu startujících koní MT ve sportovních disciplínách do roku 2005, kdy také závodilo nejvíce koní MT. Neúspěšnějším koněm v populaci MT je bezesporu **2626 Sahib Kubišta s.v.**, který se po 6 sezon držel na vrcholu žebříčku výkonnosti MT a dosáhl stupně výkonnosti TT.

3.2.2. Potomstvo koní zapsaných do PK MT ve sportu

Ve sportu mají zařazeno potomstvo 4 plemenní hřebci a 20 klisen zapsaných do PK MT.

4 plemenní hřebci mají zařazeno 35 potomků ve sportu. Nejvíce potomstva ve sportu – 19 potomků – má **2626 Sahib Kubišta s.v.** (ze 124 narozených hříbat). Jeho potomstvo dosáhlo ve skocích stupně S a v drezuře stupně výkonnosti L.

Na druhé příčce počtu potomstva ve sportu se umístil s 9 potomky, ze 43 narozených potomků plemenný hřebec **2698 Gidran XVI- 6 s.v.** Jeho potomstvo dosáhlo ve skocích stupně ZL, v drezuře stupně Z a ve spřežení stupně T (klisna Jasmína).

Nejvyšší výkonnost u potomstva plemenných hřebců zapsaných do PK MT dosáhl potomek **2698 Gidran XVI- 6 s.v.** - klisna Jasmína ve spřežení, kde absolvovala soutěž stupně T a potomek **2420 Przedswit mirosławský** - klisna Vilma, která ve skocích má splněn stupeň výkonnosti ST.

Z klisen zapsaných do PK MT má ve sportu nejvíce potomků klisna **7 - 390 Kanasta** a to 5 potomků z 9 narozených hříbat. Klisny **57/515 Genessis**, **Lokalita**, **53/677 Manka**, **70/331 Soňa** mají po 1 potomku ve sportu z 1 narozeného potomka.

Potomstvo klisen startuje ve skokových, drezurních a všestrannostních soutěžích. Ve skocích a ve všestrannosti dosáhlo nejvyšší výkonnosti potomstvo klisny **7 - 390 Kanasta** a to **Kalif** ve všestrannosti stupně ST a **Kordon Horník** ve skocích stupně ST.

V drezuře má výkonnost stupně L potomstvo klisen **SM 3341 Frona**, **7 - 390 Kanasta** a **JM 3648 Salwin**.

3.2.3. Sportovní výkonnost koní nesoucích geny rakousko-uherských kmenů, nezapsaných do PK.

V roce 2001 provedl Ing. J. Volnec původovou analýzu hřebců a klisen v aktuální populaci tzv. českého teplokrevníka a vytýpoval 10 plemenných hřebců a 205 chovných klisen splňující zadané podmínky výběru pro zařazení do MT. Ne všichni koně byli zapsáni do PK MT a tak zůstává nadále možností získat pro PK MT koně splňující podmínky pro zapsání do PK MT se sportovní výkonností.

Z plemenných hřebců by byli po sportovní stránce zajímaví:

474 Fors – Gedos s.v.

/nar.: 1990, otec: 230 Fors, matka: Č 719 Sulika po 1744 Shagya XV – 6

Typ/Exteriér: 7,14 b. Výkonnost: 7,63 b./ Nejvyšší dosažená výkonnost ve skocích **ST** a 10 let byl hřebec zařazen ve sportu.

390 Fallada žihelský, sportovní jméno: Filip

/nar.: 1988, otec: Fallada (GDR) s.v., matka: 3-82 Bělka po 8 Blatec - 2

suma genů MT: 20.5 %. Typ/Exteriér: 6,51 b. Výkonnost: 6,85 b./

Nejvyšší dosažená výkonnost (do r. 2006) **ST** ve skocích, 9 let je ve sportu.

Nejvyšší dosažená výkonnost potomstva je ve skocích a to **S** (do r. 2006).

505 Gidran bernartický, sportovní jméno: Hamlet Inzo Felicitas

/nar.: 1987, otec: 1096 Gidran XIV - 38, matka: ZČ 694 Drina po 16 Havel - 1

suma genů MT: 37.7 % /

Do roku 2006 je nejvyšší dosažená výkonnost ve skocích stupeň **S** a hřebec byl 7 let ve sportu.

750[®]Przedswit Lord s.v., sportovní jméno: Lord

/nar.: 1992, otec: 2466 Przedswit Centa, matka: JM 3634 Livina po 2287 Przedswit Horymír/

suma genů MT: 53.0 %

Do r. 2006 je nejvyšší dosažená výkonnost ve skocích stupeň **T**, zatím je 10 let ve sportu.

Z vytýpovaných klisen mají sportovní výkonnost:

Drezura - stupeň **S**: **Galvora** po 5014 Hugben - 49 s.v., nar. 1996

City po 13 Shagya mimoňský - 4, nar. 1989.

Skoky - stupeň **S**: **Viky** po 216 Przedswit XIII - 52, nar. 1992

Vada po 2609 Przedswit Klam s.v., nar. 1996

Paula po 90 Przedswit X - 68 s.v., nar. 1993

Passobelo po 472 Przedswit XVI 64, nar. 1998
Nipsy po 2652 Časpal 10 s.v., nar. 1997
Maya A po 2287 Przedswit Horymír, nar. 1984
Marlon po 2219 Przedswit X - 61, nar. 1983
Hela H po 90 Przedswit X - 68 s.v., nar. 1998
Florida po Furioso blažovický, nar. 1993
Ellis po 2219 Przedswit X- 61, nar. 1993
Camélia po 4244 Catalin II - 23, nar. 1990
Blanka po 2266 Przedswit X - 80, nar. 1994
Babeta po 2266 Przedswit X - 80, nar. 1997

Skoky – stupeň ST: **Vilma** po 2420 Przedswit miroslavský, nar. 1989
Suzi po 2266 Przedswit X - 80, nar. 1992
Cora po 2125 Sahib - 5, nar. 1991

Spřežení – stupeň T: **Rita** po 2958 North Star IV 15, nar. 1981.

3.2.4. Sportovní rok 2006

V roce 2006 ve sportu působil 2 plemenní hřebci a 12 klisen zapsaných v PK MT.

Hřebci

2815 Catalin IV – 33 se v roce 2006 se účastnil WEG v Aachenu ve voltíži.

V sezóně 2006 startoval **2698 Gidran XVI- 6 s.v.** ve skocích a drezuře za JK Haná. Celkem se zúčastnil 9 soutěží a vysportoval si pro tento rok ve skocích stupeň ZL a v drezuře stupeň L s hodnocením pro skoky 4,00 PPB a drezuru 1,00 PPB.

Klisky

Z 12 sportujících klisen byla klisna **52/6 Saň** prezentována jak ve skokových tak i v drezurních soutěžích, 10 klisen se účastnilo skokových soutěží a 1 klisna bojovala na drezurních obdělích.

Ve skocích 6 klisen startovalo do stupně ZL, 3 klisky do stupně L a 2 klisky startovali ve stupni S a to **45/456 Anonce** a **53/765 Uranie Agramm**.

V drezuře klisna **57/466 Sába** startoval v soutěžích do stupně L.

Nejvyšší výkonnost v tomto roce ve skocích dosáhla klisna **53/765 Uranie Agramm**, kdy ve stupni S dosáhla 4,17 PPB.

V drezuře má z klisen pro tento rok nejvyšší výkonnost klisna **57/466 Sába**, která startoval v soutěžích do stupně L a dosáhla 0,63 PPB.

Nejvíce startů v roce 2006 má na kontě klisna **53/740 Cirta** s 19 starty ve skokových soutěžích do stupně L s hodnocením 4,53 PPB.

Žebříček koní MT v drezuře dle výkonnosti pro rok 2006:

Poradí	Číslo koně	Jméno koně	Pohlaví	Nar.	Licence S	Rok registr. do sportu	Výkonnost v r. 2006, disciplína	Výkonností stupeň	PPB
1.	2698	Gidran XVI - 6 s.v. (Gordon)	H	1992	NG1501	1997	S 6, 0-1	S-ZL/D-L	\$4,00/D 1,00
2.	57/466	Sába	K	1996	NG1667	2000	D-8	D-L	0,63
3.	52/6	Saň	K	1998	NG2777		S-2/D-1	S-ZL/D-2	S 3,5/D nehodnocena

Legenda: H - hřebec, K - klisna, S - skoky, D - drezura

Žebříček koní MT ve skokových soutěžích dle výkonnosti pro rok 2006:

Por.	Číslo koně	Jméno koně	Pohlaví	Nar.	Učesec čis.	Rok registr. do sportu	Výkonnost v r. 2006, disciplíny	Výkonnostní stupeň	PPS
1.	53766	Utanke / Ulane Agamm	K	1999	KG2362	2003	S-6	S-S	4,17
2.	45456	Anonce-K	K	1995	KH1940	2003	S-14	S-S	3,6
3.	53740	Číta	K	1998	KG2199	2002	S-19	S-L	4,53
4.	67094	Festa / Festa I	K	1996	KH2454	2003	S-18	S-L	1,94
5.	67094	Lávo / Lávo 4	K	2000	KH2827	2005	S-5	S-L	2,2
6.	2866	Góran / Góran 6 s.v. (Góran)	H	1992	KG1921	1997	S-8, D-1	S-ZL / D-L	5 4,00 / D 1,00
7.	504	Sah	K	1999	KG2277	2005	S-2 / D-1	S-ZL / D-2	5 3,5 / D nehodnocena
8.	70783	Julia / Julia 1	K	1999	KG2500	2004	S-6	S-ZL	3,10
9.	55719	Vánara	K	2001	KG2787	2005	S-4	S-ZL	2,5
10.	SM 3236	Fiorca / Fiorca 6	K	1995	KH0206	1999	S-10	S-ZL	2
11.		Katika / Katka (K-3)	K	1999	KG2362	2003	S-7	S-ZL	0,14
12.	70575	Lyna / Lyna 5 / Lyna 6	K	1996	KH1825 (0009-2001) KH2224 (od 1. 2002)	2000	S-2	S-ZL	N

Legenda: H - hřebec, K - klsna, S - skoky, D - drezura

Závěrem lze říci, že ve sportu je zařazena jen malá část populace MT. Koně MT se prezentují v 5 jezdeckých disciplínách. Nejvíce koní startuje ve skokových soutěžích. Až na několik jedinců je výkonnost koní MT slabá a největší procento koní startuje ve stupni Z. Počet startů a délka využití představitelů PK MT potvrzuje předpoklad konstituční tvrdosti a dlouhoživost koní MT.

Seznam použité literatury:

1. Volenc J.: Sborník – Analýza populace moravského teplokrevníka a záměry její generace a dalšího chovu, v roce 2004, s. 65, 2004
2. ČJF, ÚEK Slatiňany: Přehledu sportovních koní, 1991 - 2006.
3. PK MT k červenci 2007.

4. FURIOSO INTERNATIONAL FEDERATION (FIF)

4.1. Jednání FIF 17. – 18. 2. 2007 konané v Bratislavě – Chorvátsky Grob

Setkání FIF se zúčastnili zástupci Slovenska, Česka, Maďarska a Rakouska. Slovensko bylo zastoupeno Slavomírem Magálem, Františkem Gráčzem, Petrem Görözdim, Silviou Gavornikovou, Katarínou Peťkovou, Miroslavem Slobodníkem a Katarínou Žiakovou. Česku republiku zastupovali Vincenc Krybus, Jiří Purš, Vladimíra Stoličková, Jana Faténová a Vít Zapletal.

Maďarsko prezentoval László Bartók, Dózsa Tamás Károly. Sven Budik reprezentoval Rakousko.

Sobotní večer byl věnován diskusi účastníků. Nedělní vyplnil bohatý a různorodý program.

A) S. Magál a S. Gavorniková seznámili se **situací a novinkami ve Visegrád projektu**. Na základě tohoto projektu, bylo zadáno zpracování databáze plemene Furioso SK, kterou lze najít na www.furioso.sk. Bylo nabídnuto ostatním zemím sdruženým ve FIF zaslat podklady (foto, původy, plemnitbu) pro umístění PK na tento web.

S. Magál poskytl informace o možnosti čerpání finančních prostředků z různorodých fondů. Informace o grantech na www.visegrad.com a Interreg. Pro Visegrádský fond, si mohou zažádat sdružení sdružující 3-4 státy. Jsou zde menší peníze, ale granty se dají předkládat častěji. Je to vlastně integrace společenských akcí. Interreg je pro 2 subjekty z příhraničních oblastí, vyšší částky. Na každém krajském úřadu se nachází referent pro Interreg.

B) V. Krybus seznámil s návrhem programu výstavy **IFF (International Furioso Festival) v Napajedlich**.

ČR navrhovaný termín výstavy 28. září ostatním nevyhovuje a byl proto navrhnut během jednání termín 21. – 23. 9. 2007. Celkový počet koní se bude pohybovat kolem 60 koní. Organizátor zve 12 koní z každé zúčastňující se země. Budou vypsány tyto kategorie:

a) roční	e) klsny starší
b) dvouletí koně	f) klsny s hříbaty
c) tříletí koně	g) hřebci
d) klsny 4 – 5 leté	

Bohatá diskuse se rozproudila kolem programu výstavy. Ing. V. Krybus informoval, že v programu bude předvádění koní nesoucí geny rakousko-uherských kmenů i předvedení zástupců anglického pinokrevníka, ukázky využití koní MT v regionálních slavnostech. Dr. Magál navrhuje předvést koně i ve sportovním využití a tím zlepšit možnost odbytu např., skoku ve volnosti nebo minimaxi či jiný parkur. Do konce února pořadatel rozešle upřesněné informace o průběhu výstavy.

C) Přehled situace chovu koní nesoucí geny rakousko-uherských kmenů v jednotlivých zemích.

Slovensko

Došlo ke stabilizaci situace v chovu Furioso. V plemenitbě je 80 klisen a 18 hřebců. Populace není čistá. Ve výkonnostních zkouškách se zaměřit na kvalitu.

Maďarsko

L. Bartók informoval nejen o situaci v plemeni Furioso, ale o celkové situaci v chovu koní v Maďarsku.

Dochází k velkým změnám v chovu koní v Maďarsku. V minulosti byl chov koní zajištěn družstevními a státními podniky. Všechna plemenářská opatření (zápisy koní, pálení, aj) zajišťovala státní správa. Dnes dochází k privatizaci a rozprodeji chovatelských zařízení a koní. Bohužel, jak konstatoval Bartók, plemenářská opatření zůstávají neustále pod státní správou a jsou velmi drahá.

Dnes se každá skupina chovatelů musí snažit sama, což je pro ně nové. Bohužel chybí zájem o práci v daných svazech. V Maďarsku můžeme hovořit o 100 000 koních, z toho je ale 80 % kříženců. Z chovatelského hlediska je 20 000 koní možno považovat za chovný materiál, ale pouze 6 000 ks je kvalitní a je jasné jejich zařazení do plemen. Bartók konstatoval, že zlepšení tohoto chovatelského stavu je velmi dlouhodobá záležitost. Pokud se jedná o chov plemene Furioso, toto plemeno chová 200 chovatelů. Je chováno 540 klisen a 80 hřebců tohoto plemene. Situace je ale labilní, protože stát již tři roky nevykupuje chovný materiál. Nejlepší hřebci jsou již přestárlí a mladí nejsou vybírání. Chovatel zůstává sám a jak konstatuje Bartók, bude problém udržet rodiny, linie a o kvalitě se nedá hovořit. Také došlo k snížení finančních částek do chovu. Dochází k výprodeji chovného materiálu státních podniků a bohužel chovatelské svazy o tom nejsou vůbec informovány.

Česko

Svaz má 65 registrovaných chovatelů. Do PK je zapsáno 120 klisen a 8 plemenných hřebců.

V. Krybus informoval o nabídce pl. Mátlové (poslankyně v EU) o zařazení koní nesoucích rakousko-uherské geny do genové rezervy pod označením FURIOSO.

Rakousko

Situace není uspokojivá. Je méně chovatelů než před 3 lety. Také v Rakousku došlo ke snížení dotací. Situace kolem málo početných plemen chovaných v Rakousku není dobrá, dostávají nižší finanční příspěvky, než populačně zastoupená plemena.

Dnes je chováno 20 plemenných klisen, ale ročně se narodí pouze 5 hříbat. S. Budík konstatoval, že nelze přežít bez nákupu chovatelského materiálu z venku.

Dr. S. Magál konstatoval, že se vracíme o tři roky zpět. Při cestě regenerace a tvorby mezinárodního plemene Furioso se setkáváme s nepřáteli koní nesoucích geny rakousko-uherských kmenů: 2 světová válka, využití hřebce Alarm v Kladrubech nad Labem, a nedůslednosti.

Dr. S. Magál přednesl koncepci mezinárodní PK Furioso:

1. HPK - jedinci nesoucí po 5 generaci geny rakousko-uherských kmenů.
2. I. PPK - jedinci nesoucí po 4 generaci geny rakousko-uherských kmenů a jejich potomstvo při využití čistokrevné plemenitby lze zapsat do HPK.
3. II. PPK ostatní populace koní nesoucí geny rakousko-uherských kmenů. Ideál není nedosažitelný.

D) S. Budík přednesl strategii do roku 2013.

Všechny zainteresované země už vstoupily do EU a tím se zjednodušila legislativa. Je také možnost, získat peníze z grantů EU.

Státní chovy ustupují do pozadí a do popředí se dostává privátní chov. Čím motivovat drobné chovatele, aby chovali koně nesoucí rakousko-uherské geny?

Možnost deklarace Furioso jako ohroženého plemene (genová rezerva). Dát pozor na počty zvířat, tak aby nedošlo k odebrání genové rezervy. Brát limity zvířat dle legislativy EU.

Doporučuje zaměřit se na propagaci diverzity koní v EU a spojit se s ostatními málopočetnými plemeny a domluvit se na strategii. Cílem je prodej a rozšíření? Jakými prostředky? Obrátit se na marketingové poradce? Měla by nás zajímat sféra privátních chovatelů, kteří si naše koně budou kupovat jako ideálního rodinného koně a tímto směrem zaměřit propagaci. Úloha FIF je definovat plemeno Furioso, definici dodržet a prosazovat ji.

E) L. Bartók představil **sportovní propagaci Furioso**.

Furioso není typickým sportovním plemenem. V minulosti někteří jedinci podávali vynikající sportovní výkony.

Nejde se prosadit ve vrcholovém sportu. Největší zájem o sport zůstává na „střední“ úrovni a zde je největší poptávka po sportujících koních a také naše možnost prodeje.

4.2. Mezinárodní setkání chovatelů a příznivců FIF

15 reprezentantů čtyř středoevropských zemí (České republiky, Maďarska, Rakouska a Slovenska) se setkala 30. 12. 2007 v Čierne Vodě u Bratislavy.

Oficiální začátek byl v neděli ráno v 9.00 hod. Pan S. Magál přivítal všechny účastníky a požádal je o stručný **přehled situace v jednotlivých krajích**. První prezentoval situaci v **Rakousku** pan S. Budík. Informoval, že v Rakousku nejvíce chybí centrální evidenci koní plemene Furioso a tím i seznam majitelů těchto koní. Proto požádal, aby při každém prodeji koní ze Slovenska, Maďarska nebo České republiky mu byly zaslány informace o nových majitelích, tak aby mohla být vytvořena databáze majitelů koní plemene Furioso v Rakousku.

Česká republika zastoupená **Ing. V. Krybusem** připomněla velmi úspěšnou výstavu Tradice a mnohostrannost moravského teplokrevníka Napajedla 2007, konanou v září. Při této příležitosti pan Magál oficiálně poděkoval a pogratuloval k velkému úspěchu výstavy. Poukázal na skutečnost, že touto výstavou byla laťka pro další organizátory FIF nasazena velmi vysoko. Přípravuje se přehodnocení koní, na základě projektu, který vypracovali v spolupráci s Vysokou školou zemědělskou v Brně. V současnosti je 54 klisen zařazených do chovu. Do chovu MT bude letos zařazený staro-nový plemenník Sahib – Kubišta, s který připustí v roce 2008 kolem 10-15 klisen. Z ostatních plemen

ků se budou využívat 2815 Catalin IV – 33 (3397), 2802 Furioso XIV – 5 (Rinaldo II), 2839 Furioso NJ/Matador, 2698 Gidran XVI – 6. Také vystoupila paní Petra Fousková, která má v majetku 4 klisny, které budou zařazeny do chovu a po odchovu hříbat se opět vrátí do sportu.

Za **Maďarsko** se slova ujal pan L. Bartók. V chovu je v současnosti 500 chovných klisen a 80 plemenných hřebců. Informoval o velké ztrátě, kterou utrpěli chovatelé uzavřením dalšího státního maďarského hřebčína. Celý chov je rozdrobený u soukromných podnikatelů. V roce 2007 bylo zaregistrováno 120 hříbat, přičemž stát nevykoupil ani jediného hřebečka na chov už 4 roky. Maďarští chovatelé plemene Furioso prožívají velmi těžké období. Z celkového stavu 70 tisíc koní v Maďarsku má chovnou hodnotu čistého plemene jen cca 6 tisíc koní.

O situaci na **Slovensku** informoval pan F. Grác. V plemenné knize bylo v roce 2007 zaregistrováno 106 klisen, v roce 2006 bylo připuštěno 46 klisen plemene Furioso a 7 klisen anglického plnokrevníka. Narodilo se 29 hříbat, a 25 hříbat je již zaregistrovaných. V roce 2008 se budou zpřísňovat předvýběry hřebců, aby se na samotné zkoušky výkonnosti nedostala kvantita, ale jen nejvyšší kvalita daného ročníku v zastoupení 5-6 hřebců. V roce 2007 se uskutečnily 2 výkonnostní zkoušky klisen a 2 výkonnostní zkoušky hřebců.

Současně předseda ZCHKS informoval, že na Slovensku se mění systém přerozdělování finančních prostředků pro SHR a MaS podnikatelů. Všechny služby týkající se chovu měli členové ZCHKS dosud zadarmo, ale od roku 2008 si budou chovatelé položku DPH za služby hradit samostatně. Také hovořil o úspěšném čerpaní EU fondů pro chovatele. Agroprojekty podporovali všechny kategorie genových rezerv, ve kterých byly poprvé kromě chovných klisen zahrnutí i mladí koně a hřebci.

Všichni účastníci se shodli, že za poslední období se situace ve všech krajích s výjimkou Maďarska zlepšila. Při této příležitosti ostani účastníci apelovali na Maďarskou stranu, aby je informovala v případě hromadného výprodeje koní, a také o nových působištích maďarských plemenných hřebců.

Dále bylo na programu jednání **výběr místa konání FIF – Furioso International Festival pro rok 2008 a roky následující**. Návrh na konání FIF v roce 2008 v rámci výstavy Kón 2008 na Slovensku v Trenčine ve dnech 27. 6.-29. 6. 2008, byl přijat ze strany Maďarska i Rakouska. V ČR se v tomto termínu uskuteční velká výstava v Tlumačově a Ing. Jelínek se pokusí změnit termín

konání této výstavy, pokud to bude možné. Kategorie budou stejné jako v roce 2007 na výstavě v Napajedlích. Současně se dohodlo, že organizaci FIF pro rok 2009 převezme maďarská strana a v roce 2010 bude výstavu pořádat Česká republika. Krajiný přislíbily potvrdit předběžnou účast do 15. 2. 2008.

Pan Magál informoval o programech EU pro programové období roků 2007-2013. Vyzdvihl programy, které se dají využít pro chovatele a to program Visegrad a Interreg. Oba programy vysvětlil a stručně shrnul o jakou spolupráci se jedná či jde o bilaterální nebo více stranou spolupráci.

V dalším programu účastníci setkání zhlédli videozáznam z Mistrovství světa mladých koní ve všestrannosti, kde úspěšně reprezentovala chov Furiosa na Slovensku klisna Gomba a v náročné konkurenci se s bezchybným crossem celkově umístila na 34. místě mezi 6 letými koni. Současně byla prezentovaná webová stránka kone.sk, prostřednictvím které je veřejnost informovaná o sportovních úspěších plemena Furioso.

V závěru střetnutí se diskuse otočila na Hlavní plemennou knihu a padla otázka vytvoření jednotné plemenné knihy pro všechny země. Pán Budík otevřel otázku číslování hřebců, které by mělo být jednotné, minimálně při hřebcích, kteří působí současně v plemenitbě ve vícero zemích, tak, aby byli jednoduše identifikovatelní.

Pán Barták otevřel otázku hodnocení koní na výstavách. Je potřeba vytvořit team lidí, resp. pracovní skupina, která by se podílela na jednotném oceňování a hodnocení plemena, přičemž by se eliminovaly krajové výkyvy. Cesta hodnocení by se sjednotila a navrhla by se metodika lineárního hodnocení. Pohled na plemeno by byl jednotný.

Závěr: Každá krajina nominuje 1 posuzovatele a před výstavou K&H 2008 se uskuteční setkání pana Bartáka a pana Grácie a vytvoří se jednotné hodnotící listy – termín návrhu hodnotících listů je do 15. 2. 2008.

5. SEZNAM PLEMENNÝCH HŘEBCŮ V ROCE 2008

2814 CATALIN IV – 33(3397)

FUR, Hd

nar.: 1990

míry: 178, 168, 197, 22.0

pův.: r.-u. geny 67.2%

dcery: HPK - 1

majitel: Zemský hřebčinec, Tlumačov

chovatel: Žrebčín Motešice, Slovensko

179, 168, 101,22.5	Catalin II - Mot.	Catalin I - Mot.
Catalin IV - Mot.	1966 FUR Hd	675 Furioso XXXI - 19
1973 FUR Ryz.	694 Furioso XXXV - 20	Furioso XXXV - K
	1963 FUR Hd.	614 Furioso XXVI-3
168, 158, 192,20.5	Furioso XLVI - Mot.	Furioso XXV - Mot.
808 Furioso XLVI -3	1964 A1/2tm. Hd.	597 North Star II - 5
1971 A1/2 Hd.	584 Furioso X - 106	Furioso X - K
	1953 FUR Hd.	270 Furioso XV-25

Ůtcem Catalina IV - 33 je příslušník linie Catalin pepinier Catalin IV, dědem další motěšický pepinier Catalin II, dalším pak motěšický pepinier Catalin I, dále polokrevný kladrubský Catalin a plnokrevník Catalin importovaný z Francie. Linie Catalin tvoří jen něco málo přes tři procenta v původu tohoto hřebce. Přesto (či proto) má hřebec vynikající původ složený zejména z hřebců kmene Furioso.

Matka Catalina IV je z matky po Furioso XXXV, synu Furiosa XVIII a dále je zakladatel linie. Furioso X. Matka hřebce Furioso XXXV byla po Furioso XXVI (syn Furiosa XV). Babička hřebce Catalin IV klisna 314 Furioso XXVI byla sama dcerou pepiniera Furioso XXVI. Příbuzenská prochovanost na linii Furioso XV.

Matkou hřebce 2815 Catalin IV-33 je klisna 809 Furioso XLVI, tedy vnučka pepiniera Furioso XXV (dalšího Furiosa XV). Motěšický pepinier Furioso XLVI byl z matky 597 North Star II po North Star II importovaném z Rumunska.

Babička hřebce 2815 Catalin IV-33 je klisna 584 Furioso X, a prabába 270 Furioso XV.

Původ pleménka 2815 Catalin IV – 33 tedy tvoří hřebci kmene Furioso, zejména linie Furioso XV a Furioso X. V pěti generačním původu hřebec se Furioso X objevuje třikrát a Furioso XV pětkrát, z toho dvakrát v jeho synu pepinieru Furioso XXVI a jednou v pepinieru Furioso XXV.

Obě linie Furioso X a XV jsou základními kameny moravského teplokrevníka pohořelického chovu.

Hřebec 2815 Catalin IV – 33 má 67,15 původních genů moravského teplokrevníka. Kmen Furios tvoří 50%, Przedwit 5% a Gidran 6%. Podíl anglického plnokrevníka je 6,33%.

Hřebec Catalin IV - 33 je vhodný pro typovou a původovou konsolidaci, s korektním exteriérem, mohutný, s velmi dobrými hloubkovými a šířkovými rozměry, silnou kostrou. Všechny uvedené vlastnosti dědí. Hřebec má velmi dobrý charakter, je konstitučně tvrdý a je všestranně využitelný až do vyššího věku. Hřebec by měl přenášet obecnou výkonnost, konstituční tvrdost a dlouhověkost.

2839 FURIOSO NJ

FUR, Ryz

nar.: 1999

míry: 181, 169, 196, 21,4,

pův. r-u.geny 53,3%

majitel: Ing. Jelínek L., Rosice u Brna

chovatel: Žrebčín Motešice, Slovensko

181, 170, 200.23.0 Furioso XXI 1985FUR tm. Hd.	Furioso X - Mot. 1972 FUR Hd.	Furioso XLIII - Poh. 582 Furioso XV - 130
	925 Furioso XI - 1 1978 FUR Hd.	Furioso VI Maď. 869 Furioso II-4
173, 161, 201.22.0 170 Furioso XIV - 1 1988 FUR Hd.	501 Furioso XIV - (Rinaldo) 1968 FUR sv. Hd.	Furioso XLI - Mot. 567 Furioso XXIII - 13
	857 Furioso XL - 81 1974 FUR Hd.	Furioso XL - Mot. 710 Cent - 45

Jeho otcem je motěšický pepinier Furioso XXI, který byl po dalším motěšickém pepinieru Furioso X synu dalšího motěšického a předtím albertovského pepiniera Furioso XLIII, který na Moravě působil jako Furioso pohořelický. Furioso pohořelický byl synem hřebce Furioso X (tentokrát kladrubského) z matky 6 Przedwit II. Tedy dvě linie ve své době silně ovlivňující moravský chov – Furioso X a Przedwit II. Linie Furioso X zaujímala svou elegancí, ušlechtilostí a pohybem. Linie Przedwit II představovala mohutnější linii Przedwitů vyznačující se velkým rámcem a silou kostry.

Další návaznost na moravský chov představuje v původu otce Furiosa NJ – hřebce Furiosa XXI hřebec Furioso XV (jako otec matky motěšického pepiniera Furioso X). Linie silně se prosazující přes několik generací zásluhou zakladatele této linie hřebce 34 Furioso XIII. Jak 34 Furioso XII tak celá linie F XIII zanechávající stopy v moravském chovu a zásluhou pepiniera Furioso XXXVIII i v kladrubském hřebčíně a v českém zemském chovu.

Matka hřebce Furioso XXI byla klisna 925 Furioso VI narozená v motěšicích z obou rodičů maďarských. V původu hřebce posuzováno jako pozitivní vliv prostorové izolace. Matkou ryzáka Furioso NJ je klisna 170 Furioso XIV po stejném otci jako tlumačovský 2802 Furioso XIV, hřebci Furioso XIV Rinaldo. Zde se nabízí připáření za účelem úzké příbuzenské plemenitby na hřebce Rinaldo kdy společný předek se u hypotetického jedince objeví 2x ve druhé generaci. Na klisny po 2802 Furioso XIV připáří hřebec Furioso NJ a nebo obráceně na klisny po Furioso NJ pustiti hřebec 2802 Furioso XIV.

A ještě jedna zajímavá myšlenka. Bába ze strany matky u F NJ je zasloužilá motěšická matka angloarabská 710 Cent po plnokrevném Cent (Deux pour Cent – Cetina), vítězi československého Derby v roce 1959, z arabské matky topolčianského chovu klisny 520 Shagya XX. Stejná klisna (710 Cent) na stejném místě v rodokmenu jako u Furiosa NJ (jako bába) figuruje v původu bývalého Souškovy Felixe. Tedy na Felixsky hřebec Furioso NJ s příbuzenskou plemenitbou na klisnu 710 Cent.

Hřebec Furioso NJ je tedy prochován na linii Furioso XV (jinak také linii, která dala pleménky Furioso XXV, Furioso XXVI a Furioso I), s vlivem linie Furioso X. Hřebec má 53,26% původních genů a zásluhou tří klisen arabských původu klisen – 28 Amurath, 75 Aghil Aga a 520 Shagya XX - i 12,5% arabské krve.

Obecně je hřebec vhodný pro připáření za účelem konsolidace typové i původové, dosažení korektního exteriéru a užitkových vlastností za účelem zlepšení mechaniky pohybu. Jeho potomstvo je temperamentní a ušlechtilé.

2802 FURIOSO XIV-5/RINALDO II

FUR, Hd

nar.: 1989

míry: 181, 171, 198, 21.5,

pův.: r.-u. geny 56,3%

dcery: HPK-6, PK: 1, OST-1

majitel: Zemský hřebčinec, Tlumačov

chovatel: Žrebčín Motešice, Slovensko

173, -, 193,21.0	Furioso XLI - Mot.	Furioso XV - Poh.
501 Furioso XIV (Rinaldo)	1955 Fur Hd.	77 Star of Hannover II
1968 Fur sv. Hd.	587 Furioso XXIII - 13 FUR	Furioso XXIII - Mot. 117 Furioso XV - 12
892 Catalin II - 53	Catalin II - Mot. 1966 Fur Hd.	Catalin I - Mot. 675 Furioso XXXI - 19
1976 Fur Hd.	728 Furioso XLI 1967 Fur	Furioso XLI - Mot. 543 Furioso X - 90

Otcem tohoto hřebce je motéšický Furioso XIV Rinaldo, linie Furioso XV, jehož velmi dobře načatá sportovní kariéra byla ukončena jeho pronájemem do maďarského chovu. Rinaldo byl z matky po Furioso XXIII, linie maďarského mohutného Furioso XXII, báby po Furioso XV a prabáby zaskoužilé motéšické plnokrevné klsny Simina. Matkou hřebce 2802 Furioso XIV-5 je klsna 892 Catalin II, bába 728 Furioso XLI (linie Furioso XV), dále 543 Furioso X a následuje zakladatelka rodiny klsna 94 Costquard dcera plnokrevníka stejného jména. Cosquard se také objevuje v původu bájného Koroka.

Hřebec 2802 Furioso XIV-5 je ušlechtilý harmonický typ hřebce kmene Furioso. Na potomstva ušlechtilost a harmoničnost přenáší. Hřebec má 56,22% původních genů a zanedbatelný není ani podíl plnokrevné krve, který činí 18,8%.

Otcem hřebce 2806 Furioso XIV-5 je Furioso XIV Rinaldo a po stejném hřebci je matka hřebce Furioso NJ. Další šance příbuzenské plemenitby tentokrát na Rinalda ve třetí a druhé generaci. (Furioso NJ na dcery 2802 Furioso XIV). Obecně se hřebec jeví jako zlepšovatel typu, exteriéru a mechaniky pohybu při výrazné ušlechtilosti.

2943 DAHOMAN IV-CZ (TAMARIX)

SH - AR

nar.: 2001

groš. bělouš

71, 161, 194, 20.7

E/ 9,0/8,8 /

chovatel: NH Topolčianky, Slovensko

majitel: Zemský hřebčinec s p., Dolní 115, Tlumačov

Stanice: ZH Tlumačov, 763 62 Tlumačov,

tel.: 577929085,775224728, 777584974, ing. Marnica ml.

Dahoman III - CZ	218 Dahoman X 1973 SHAG Hd.	380 Dahoman IV - 23 Etna Km 1146 II
1994 SHAG Hd.	523 Shagya XXIII - 10 1989 SHAG Běl.	Shagya XXIII - Top. 422 Koheilan III - 55
583 Koheilan IV - 57/ Tamarixka	Koheilan IV - Top. 1976 SHAG, Běl.	Koheilan III - Top. 167 Siglavy Bagdady - 2
1992 SHAG Běl.	335 Tobrok - 34 1977 SHAG Běl.	Tobrok (EG) 198 Rasim II - 7

Je třináctou generací uchované linie na základě čistokrevné plemenitby koní plemene Shagya-arab, a to bez přílivu genů jiných plemen.

Hřebec představuje ideální typ koně, středně valkého a všestranně využitelného. Svými tělesnými rozměry na sebe upozorňuje a ve všech směrech splňuje podmínky stanovené Šlechtitelským programem. V jeho rodokmenu nalazeme koně kmenů Shagya, Koheilan, Siglavy Bagdady, Gazal. Přísluší k linii, kterou založil originální arabský hřebec Dahoman, narozený v roce 1846 v Sýrii.

Teprve jeho vnuk Dahoman IV zvláště vynikl a v hřebčíně Radovec ovlivnil výstavbu kmene Dahoman. Hřebec 2943 Dahoman IV - CZ vykonal zkoušky výkonnosti v NŽ Topolčianky. Za typ a pohlavní výraz získal 9,43 bodů, exteriér 8,59 bodů a výkonnost 8,80 bodů. Výsledný počet bodů 8,99 jej zařadil do třídy E.

2698 GIDRAN XVI - 6 (GORDON)

SL. T., tm. Hd.

nar: 1992

míry: 175, 165, 193,21.5

pův.: r.-u. geny 61,3%

skok „ST“

dcery: HPK-7, PK-8, OST-1, potomst. sprež „T“

majitel: Jarka Z., Komenského 235, Hulín

chovatel: Žrebčín Motešice, Slovensko

175, 164, 195, 22.0	Gidran XV - K	Gidran XIV - K
Gidran XVI	1970 A1/2 Ryz.	796 North Star III
1980 FUR Ryz.	815 Furioso XLIII	Furioso XLIII - Poh.
	1972 FUR Hd.	639 Furioso XXXI - 1
997 Furioso VIII - 27	Furioso VIII - Mot.	Furioso XLV - Pib.
	1970 A1/2 Hd.	655 Gidran XII - 11
FUR	635 Furioso XLVI	Furioso XLVI - Mot.
	1973 SL. T.	735 Furioso XL

Jeho otcem je motěšický pepinier Gidran XVI syn kladrubského Gidrana XIV – linie založená hřebcem Gidran Bártek v Bruzovicích na Moravě.

Matkou Gidrana XVI je klisna 815 Furioso XLIII – linie Furioso X. – z rodiny arabské klisny 75 Aghil Aga. Bába je po maďarském Furioso XXXI, kde Furioso XXXI zase splňuje pozitivní vliv prostorové izolace.

Matkou Gidrana XVI-6 je klisna 997 Furioso VIII dcera původního piberského Furioso XLV. Bába pak 635 Furioso XLVI, přes pepiniera Furioso XXV linie Furioso XV. A prabába je 640 Brat dcera plnokrevného napajedelského Brata (Gradiivo – Lady Brock). Motěšické rodiny jejíž příslušníci se uplatňovali i v překážkových dostizích.

Hřebec 2698 Gidran XVI-6 má 61,34 původních genů. Anglického plnokrevníka má 12,5% a arabské krve přes 7 procent. Původově se jedná o hřebce prochovaného na kmen Furioso – linie Furioso X a Furioso XV s vlivem maďarského Furioso XXXI a zejména s vlivem piberského Furioso XLV garanta zachování mohutnosti.

Hřebec splňuje požadavky na konsolidaci typu, exteriéru a původu a vzhledem ke sportovním výsledkům je vhodný pro připáření za účelem zlepšení sportovní výkonnosti. Sám dosáhl výkonnosti ST a potomstvo již dosáhlo na T v soutěžích sprežení.

2974 PRZEDSWIT KLASIK

ČT, Ryz.

nar: 1995

míry: 179, 169, 196,22.0

pův.: r.-u. geny 66,4%

majitel: SCHK Morava, Ing. Richter

Janovice u Trutnova

chovatel: SCHK Morava, Brno

184, 168, 208, 23.5	2052 Przewit X - 12 1965, Ryz.
2287 Przewit Horymír	
1975 Ryz.	JM 1330 po 2614 Nonius XXX - 1 1960, Ryz.
172, -, 190, 21.5	2400 Gidran nošovický 1983, Ryz.
4511 Klerika	
1988 Hd.	JM 3255 po 2958 North Star IV - 15 1982, Hd.

Hřebec se narodil 1. 1. 1995 v jezdeckém oddíle Ivanovice u Brna. Jedná se o korektního ryzáka středně velkého rámce, dobrého exteriéru a fundamentu se silnou záďí a velmi dobrým skokovým potenciálem.

Tento zástupce kmene Przewit je prochován z otcovy i matčiny strany třikrát na Przewit III- K, který se svým synem PX-A byl nejlepším producentem skokových koní v poválečném Československu. Třikrát je též prochován z otcovy i matčiny strany na dalšího velkána sportovních koní Furioso XIV- Poh.- chloubu pohořelického chovu, velmi kvalitního producenta chovných a naprosto všestranných sportovních koní – mimo jiné i vítěze VP z plnokrev-

né klisny Selekt. Dvakrát je prochován z otcovy i matčiny strany na Shagya XV-T, který byl vynikajícím zlepšovatelem a korektorem a též výborným producentem chovných a sportovních koní až po úroveň „TT“ – koní zvučných jmen jako byl Smart, Smarta, Mašaj, Plachý, reprezentanti Hurikán a Beryl a mnoho jiných kvalitních koní. Dvakrát je též prochován na kvalitního plemeníka North Star III-Bontida, jehož syn Rytmus z matky po P III byl nejlepším koněm v sedmdesátých letech v tehdejší Československu.

Jeho otcem je 2287 Przedswit Horymír narozený zemském chovu u p. Binka - výborný sportovní kůň na úrovni „T“ a především v mladých koních dosahující vynikajících výsledků i na mezinárodní úrovni.

Přes Przedswit X-12 též výborného skokana je vnukem P X-A vynikajícího producenta skokových koní – za všechny P X-59, Havana, Iluze, Pramen atd.

V chovu bylo zařazeno 37 klisen a 4 hřebci, z nichž nejtalentovanější Przedswit Nikočičický z matky po Metrans byl vykastrován a prodán do zahraničí, kde se stal mistrem Slovinska a zúčastňoval se mezinárodních soutěží na úrovni „TT“. Dalším z hřebců je 2609 Przedswit Klam úspěšný sportovec, který dosáhl se svým stálým jezdcem dorostencem Karlem Růžičkou výkonnosti „ST“. Své dobré skokové schopnosti přenáší i na své potomstvo, z nichž 2904 Przedswit Rufa - skok „T“ – je nejznámější. Oba jsou zařazeni do akceleračního programu ČT. V Motěšicích 2287 P Horymír působil pod P XX a zanechal kvalitního P XXII z matky P XIII-42. Z 67 koní, které po sobě zanechal, byl na „TT“ úrovni 1, „T“ 4, „ST“ 7 a „S“ 17 koní.

Matka JM 4511 Klerika je dcerou hřebce 2400 Gidran Nošovický po 2129 G XIV-42 z výborné matky 2071 Alpaka po P X - 12. Klerika sama sportovala na úrovni „S“ - třetí v KMK 6letí a také se živila povoznictvím, což svědčí o její konstituční tvrdosti a pracovitosti. V chovu dala charakterní všestranné potomstvo na úrovni „S“.

Chovatelským cílem zařazením tohoto plemeníka do chovu je udržení kvalitního rakousko-uherského anglického polokrevního kmene Przedswit z radevecké linie Przedswit VI - R a zachovat tak charakteristické vlastnosti jako je ochota k práci, dobrá jezditelnost a skokové schopnosti.

2975 PRZEDSWIT LUKAS

ČT, Ryz

nar.: 1996

míry: 172, 163, 195, 20.0

pův. r.-u. geny 53.1%

majitel: SCHK Morava, Ing. Richter
Janovice u Trutnova

chovatel: SCHK Morava, Brno

176, 162, 199, 22.0	Przedswit X - Alb. 1952, Ryz.
2219 Przedswit X-61	
1975 Ryz.	931 Diadém 1970, Ryz.
176, -, 210, 22.0	2087 Luk žlutavský 1969, Běl.
JM 2454 Lukretia	
1975 Běl.	JM 1921 po 2787 Nonius Broskva

„Ušlechtilý ryzák kulatých tvarů se narodil 26. 2. 1996 na zemědělské farmě v Janovicích. Velice podobný svému otci a to jak vzrůstem, tak i typem, měl i podobný osud, co se sportu týče. Na základě úrazu kopytní kosti, který utrpěl již jako hříbě při odstavu, nebyl následně ve sportu testován.

Otec hřebce 2975 P Lukas 2219 Przedswit X-61 je přímým potomkem famózního P X-A a matky 931 Diadém příslušející k jedné z nejvýkonnějších kladrubské rodině založené klisnou 48 Horstall. Její pravý bratr Diagram výborný skokan, ale bohužel valach, vyhrál mistrovství republiky a další pravý bratr hřebec 931 Diadém působil v Tlumačově a jeho potomstvo dosáhlo výkonnosti „ST“ skok, „S“ drezura a „S“ milítry.

Matka 931 Diadém dala P X-61, jeho dvě pravé sestry vysoce kvalitní 53 P X - matku 2455 Mykonose - 22 výkonnost „ST“, potomstvo „S“ a Míny též po Mykonos - a ZČ 675 Perlu matku Penelopy, Perletě po 299 P XVI-12 a též Polárky po Furioso. Klisna 931 Diadém dala v chovu ještě jednoho hřebce 201 Q II po Q II.

Přestože P X-61 nesportoval, vynikl svým potomstvem a to jak ve sportu, kde dal mnoho výborných potomků do stupně „T“, tak v chovu, kde zanechal kvalitní matečné potomstvo - 40 klisen zapsaných v PK a 4 plemeny - 2467 Przedswit Jalta, 2524 Przedswit Dekora, 2420 Przedswit Mirosławský a 2466 Przedswit Centa. 2420 P Mirosławský působil jako plemník 10 roků na Slovensku. Po prvním působení na Moravě dal několik kvalitních chovných klisen a potomstvo na stupni „ST“: 2466 P Centa, který dal výborného skokana 750 Przedswit Lord s.v. „T“, nebyl v chovu dostatečně využit.

Matka 2975 P Lukas JM 2454 Lukretia (Luba) po 2087 LUK Žlutavský- velmi dobrý producent sportovních koní a ještě lepší otec matek. Lukrétia dala 10 potomků z 5 různými plemeny. Z 5 potomků, kteří byli v jezdeckém sportu prověřováni, dosáhli 4 obdivuhodné výkonnosti - 1 „TT“ a 4 „T“. Klisna neobyčejně tvrdé konstituce 11 let pravidelně pracovala jako tažný kůň a při tom byla všestranně využívaná ve sportu. V chovu působila do vysokého stáří.

Sám 2975 P Lukas vyniká výborným charakterem, ochotou k práci a působí jako školní provozní kůň.

Hlavním chovatelským cílem při zařazení tohoto hřebce do plemenníky je udržet odpovídající výkonnost potomstva otce a matky a především pokusit se převést z matky na potomstvo tvrdost, vytrvalost, dobrou životnost, dlouhověkost a především s partnerkami po 2287 Przedswit Horymír a 2609 Przedswit Klam udržet linii P X-A.

2420 PRZEDSWIT MIROSLAVSKÝ

ČT, Běl

nar.: 1984

míry: 176, 166, 190, 22.0

pův: r.-u. geny 54,2%

dcery: HPK-8,PK-6,ost-4, potomstvo „ST“

majitel: Kvatro-Ekostatek, Karásek L.
Velká nad Veličkou

chovatel: ZD Litobratřice

176, 162, 199, 22.0 2219 Przedswit X-61 1975 ČT Ryz.	Przedswit X - Alb.	Przedswit III - K
	1952 A1/2 Ryz.	236 Vidona
	931 Diadém 1970 A1/2 Ryz.	Diadém xx 871 Alarm - 61
178, -, 201, 21.2 JM 2792 Gazela 1976 ČT smiš. Běl.	2125 Sahib - 5 1970 ČT Běl.	Sahib - A 535 Przedswit X - 14
	JM 1778 Alena 1970 ČT Běl.	2674 Przedswit Čelech JM 1570 Báseň

2420 Przedswit mirosławský se pyšnil i pepiniérským číslem - Przedswit XXI - v hřebčině Motěšice. Na Slovensko odešel tento bělouš po tříletém působení na Moravě v roce 1990. Zpět se vrátil v roce 2000. Z moravského působení zanechal v chovu 13 klisen zapsaných do plemenných knih ČT. Ve sportu dosáhl jeho potomstvo stupně výkonnosti „ST“ ve skokových soutěžích.

Otcem Przedswita mirosławského je zemský plemník 2219 Przedswit X-61, který je synem albertovského Przedswit X po Przedswit III-K, dále Przedswit VI.-Rad.

Matkou Przedswit X-61 je klisna 931 Diadém příslušející k jedné z nejvýkonnějších kladrubských rodin - Horsfall. Přes famózní matku 561 Przedswit III je plemník Przedswit X-61 na Przedswit III prochován.

Matka Przedswita mirosławského, klisna JM 2792 Gazela, je dcerou hřebce 2125 Sahib-5 (albertovského pepiniéra Sahib I-A), který ve svém původu má také „krev“ Przedswit III. Plemník Przedswit mirosławský je jedním z mála pokračovatelů nejvýkonnější linie Przedswitů, linie Przedswit VI.-Rad., na kterého je z obou stran svého rodokmenu prochován. Hřebec má ve svém původu 18,8 % anglického plnokrevníka a zanedbatelný není ani podíl arabských předků ve výši 12,5 %.

2626 SAHIB KUBIŠTA s.v.

ČT, Běl.

nar.: 1990

míry: 178, 167, 198, 21.5

pův.: r.-u. geny 62,2%

skok „TT“

dcery: HPK-28, PK-14, Ost: -4

stanice: A, Vinklárek, Kyselovice

majitel: ŠCHK-Kubišta s.r.o., Praha

chovatel: ŠCH koni Měnik - Kubišta J., Měnik

177, 164, 200, 22.2	Sahib - A	Shagya XV - Top.
Sahib I - A	1954 Arab smíš. Běl.	243 Babočka
1970 ČT Běl.	535 Przedswit X - 14	Przedswit X - Alb.
	1965 ČT Ryz.	388 Furioso XIV (Fakulta)
174, 164, 193, 20.3	Furioso XLIII - 13	Furioso XLII - Pch.
70 Gama	1970 A1/2 tm. Hd.	598 Furioso XV - 155
1978 ČT Vr.	VČ 345 Galera	1932 Almhirt - 9
	1970 ČT Ryz.	Gartana

Otcem tohoto hřebce je běkouš 2125 Sahib - 5 (albertovský pepinier Sahib I) po Sahib topolčianské linie Shagya VII. Matkou Sahiba - 5 byla klisna 535 Przedswit X, bába pak 388 Furioso XIV. Silný vliv v původu Sahiba - 5 má východopruský chov - když ve druhé generaci je klisna 243 Babočka a ve třetí 236 Vidona a 114 Turbina všechny tři východopruské kořistní klisny.

Matkou Sahiba Kubišty je klisna 70 Gama po Furioso XLIII - 13, linie Furioso X. Bába je Almhirt - 9 a prabába po Gidran VI - 3.

Skokových výkonnostních vlivů je v původu hřebce Sahib Kubišta dostatek. Sám Sahib - 5 dal koně na úrovni výkonnosti TT, stejně jako děd Przedswit X. Z matčiny strany hřebec Almhirt - 9 je z albertovské rodiny klisny City s výkonností příslušníků této rodiny až T.

Sahib Kubišta má 62.19 % původních genů s vysokým vlivem Shagya araba a linie Gidran.

Hřebec Sahib Kubišta představuje hřebce s vlastní výkonností TT, původově výkonného koně pro zlepšení výkonnosti potomstva při zachování vysokého podílu původních genů.

853 SHAGYA I-CZ (3327 SH. XXII-19)

SH-AR. bělouš

míry: 166, 155, 184, 20.0

nar.: 27. 4. 1982

zkoušky výkonnosti: Tr. E, bodů 8,6

majitel: PP OZ Plsek

chovatel: PP Topolčianky

Shagya XXII	Shagya XXI	Shagya X
		504 Shagya XXV
467 Siglavi Bagdadi II	63 Siglavi	Siglavi
		603 Shagya VII
	Siglavi Bagdadi	Siglavi Bagdadi V
		95 Shagya XXVII
	756 Shagya XVI	Shagya XVI
		603 Shagya VII

3327 Shagya XXII-19 je arabský polokrevný hřebec ve středním rámci, přiměřené hlavy na středně dlouhém mírně obráceném krku, s delší pavnou horní linie a rovnější záci. Je přiměřeně hluboký a široký s vydatnými chody.

Po zkouškách výkonnosti působil hřebec v Šamorýně a dále jeden rok v českém zemském chovu na Jaroměřsku. Poté byl vybrán jako kmenový hřebec pro hřebčin Topolčianky.

Hřebec 3327 Shagya XXII-19 je prochován ve třetí generaci na klisnu 603 Shagya VII a v jeho původu jistě stojí za zmínku též přítomnost významného plemeníka Shagya X.

2944 SHAGYA VII-CZ (KASR)

SH-AG, š. Běl.

nar.: 2002

míry: 172, 162, 196, 20,3

majitel: Zemský hřebčinec

Tlumačov

chovatel: Národní žrebčín Topoľčianky
Slovensko

-, 156, 180, 20,0 Shagya XXV 1991 SHAG Běl.	Shagya XXIV	Shagya XXII - Top.
	1964 SHAG Běl.	229 Siglavy Bagdady - 34
403 Kasr El Nil - 19 1951 SHAG tm. š. Běl.	288 Tobrok - 17 1975 SHAG Běl.	Tobrok (EG) 197 Siglavy Bagdady - 13
	Kasr El Nil (EG) 1971 OR 1/1 Hd.	Tuhotmos (EG) Širt El Nil (EG)
	198 Rasim II - 7 1970 SHAG Běl.	Rasim II - Top 46 Shagya XVII - 6

Zastupuje linii, kterou založil originální arabský hřebec Shagya, narozený v roce 1830 a dovezený v roce 1836 do rakousko-uherského vojenského hřebčína v Bábolně. V dobách výstavby čistokrevného arabského plemene byli koně s kmenovou příslušností k hřebcům linie Shagya v rodokmenech nejvíce zastoupeni a z toho důvodu byla celá populace pojmenována Shagya-arab.

Hřebec nám představuje velmi ušlechtilý typ Shagya-araba. Jeho nesený krk a tvar záčě jsou důkazem vlivu krve arabského plnokrevníka s podílem 38% ve čtvrté generaci. Jeho tělesné rozměry jsou žádoucí a nadprůměrné. Pohyb v klusu je výrazný, prostorný a efektní.

Rodokmen hřebce nám představuje zastoupení Shagya a Siglavy Bagdady. V pozadí pak kmenů Dahoman, Gazal, Siglavy a Kohailen. Také krev hřebců dovezených z Polska, a to Orestes a Rasim. Podíl arabského plnokrevníka zastupují v roce 1973 z Egypta do Topoľčianek importovaní Tobrok a Kasr El Nil. Ve čtvrté generaci přísluší 32 klisen k osmnácti rodinám, a to dvanáct rodin klisnám moldavským, sedmihradským, maďarským a polským a šest rodin k plnokrevným arabským – originál pouštním.

6131 SECURITY RISK (USA)

A1/1, Hd.

nar.: 1997

míry: 177, 168, 200, 21,5

stanice: Hřebčín a.s., Napajedla

majitel: H. Sutton, Kentucky, USA

chovatel: H. Sutton, Kentucky, USA

Red Ransom (USA) xx	Roberto (USA) xx	Hail To Reason (USA) xx Bramalea (USA) xx
	Arabia (USA) xx	Damascus (USA) xx Christmas Wind (CAN) xx
Ballinese (USA) xx	Nijinsky II (CAN) xx	Northern Dancer (CAN) xx Flaming Page (USA) xx
	Homespun (USA) xx	Round Table (USA) xx Gal I Love (USA) xx

Silná osobnost, temperamentní, nic méně přátelský, lehce ovladatelný, dobře krmitelný.

Dostihová kariéra - Ve dvou letech: vítěz, vyběhl čas 1:10,3 na 1200 metrů. Ve třech letech: vítěz v Belmont Parku na 1600 metrů v čase 1:37,40.

Otcovská linie - Security Risk je synem hřebce Red Ransom, vítěze dvou dostihů (maiden a allowance), v chovu otce mj. Perfect Sting (Šampionka klisen na trávě), Electrocutationist (Dubai World Cup, Gr.1), China Visit (Šampion 31 hřebců v UAE), Intikhab (Šampion starších koní v Anglii), Ransom Owar (Šampion 3 l v Německu), Casual Look (Vodafone Oaks, Gr.1). V chovu - Security Risk byl zařazen do chovu v roce 2001. Šampion otců dvouletých 2006, Více-šampion otců dvouletých 2005.

Nejúspěšnější potomci - Mysterro, Šampion dvouletých hřebců 2005, Mirisk, Šampion dvouletých hřebců 2006, Morganetta, Fanega, NL Security, Diplomarka, Sherardo.

6127 VERNIUS

A1/1, tm. Hd.

nar.: 1995

míry: 175, 165, 187, 21.5

majitel: Zemský hřebčinec, Tlumačov

chovatel: Hf. Napajedla

Zemský hřebčinec s.p., Tlumačov

176, 168, 192, 21.2	Mill Reef (USA) xx 1968	Newer Bend (USA) xx Milan Mill (USA) xx
Mill Pond (FR) xx 1986 smíš. tečk. Běl.	Royal Way (FR) xx 1969	Sicambre (FR) xx Right Away (FR) xx
170, 162, 189, 19.0	Dakota (IRE) xx 1971 Hd.	Stupendous (USA) xx Arnessken (GB) xx
Vernisáž xx 1981 Hd.	Verona xx 1965 Hd.	Masis xx Vesera xx

Ušlechtilý hřebec středního rámce s výborným charakterem a výkonností. Šampion dvouletých hřebců. Startoval na rovině, v steeplechase, absolvoval parkurové soutěže a military. Z 20 startů 3x zvítězil, 7x druhý m.j. v České derby. Hřebec pochází z rodiny s výbornými skokovými předpoklady. Jeho otec Mill Pond (FR) byl pátý v Epsom derby. U nás se osvědčil jako producent výkonných koní na rovině (Chamil, Ceinik, Vernius, Terciál aj.) a koní s dobrou skokovou kapacitou (Kedon, Sord, Varcas, Vernius, Dellinka, Desperita, Nipond, Neřest, Nikonie, Terciál aj.). Matka Vernisáž (po Dakota) pochází z rodiny, jejíž zástupci byli vynikající jak na rovině, tak na překážkách (Vertikála, Veram, Vern, Vernius, Versad, Vercaro).

Bába Verona je matkou derby vítěze Veronala, rovněž producenta skokových koní, její dcera Veranda 2x zvítězila a několikrát se umístila na prouti a je matkou m.j. Versavela, Veriora, Vidida, Versiuse. Vnučka Verony Vernea rovněž zvítězila a umístila se na prouti a je matkou Verituse, Versharpa, Veryvela a zejména na překážkách vynikajícího Versita. Další vnuk Verony Verš byl rovněž úspěšným překážkářem. Děd Verony Deux pour Cent (FR), je u nás zakladatelem vynikající skokové linie.

6. AKTUÁLNÍ ŘÁD PK MT SCHVÁLENÝ DNE 30. 11. 2007

- 6.1. Chovný cíl plemene moravského teplokrevníka
- 6.2. Šlechtitelský program plemene moravského teplokrevníka
- 6.3. Řád plemenné knihy plemene moravského teplokrevníka
- 6.4. Finanční řád plemenné knihy moravského teplokrevníka
- 6.5. Zkušební řád pro koně plemene moravského teplokrevníka

6.1. Chovný cíl a plemenný standard plemene moravského teplokrevníka

Chovný cíl a standard plemene stanovuje Svaz chovatelů a příznivců moravského teplokrevníka (dále jen SCHPMT).

Chovný cíl:

Chovným cílem je ušlechtilý teplokrevný kůň chovaný na bázi původních rakousko-uherských kmenů. Kůň středně velkého obdélkovitého rámce, se souladnými a proporcionálními tělesnými partiemi, a ušlechtilou suchou hlavou s oválnou očnicí a velkým živým okem. Střední až dlouhý, klenutý krk, výrazný a středně dlouhý kohoutek. Dlouhá, šikmá lopatka umožňující vydatné a prostorné chody. Středně hluboký, široký a středně dlouhý, oválný hrudník. Krátká až středně dlouhá pevná horní linie. Středně dlouhá, dobře vázaná a pevná bedra. Přiměřeně mohutná, oválná, dlouhá zád. Fundament suchý, kostnatý, klouby a šlachy výrazné a suché. Spěnka středně dlouhá, pevná a pružná. Kopyta přiměřeně široká, dobře úhlovaná a pevná.

Kůň výborného charakteru, s ochotou k práci s mnohostranným využitím pod sedlem i v zápěži, s pevným zdravím, snadno krmitelný, s tvrdou konstitucí, přiměřeným temperamentem a s odpovídající mechanikou pohybu.

Chování koně jsou převážně hnědáci, dále ryzáci, bělouši a vranici.

Standard základních tělesných znaků ve 3 letech stáří pro hřebce a klisny:

Míry [cm]	Hřebci	Klisny
KVP	172 - 180	170 - 178
KVH	161 - 167	159 - 165
Obvod hrudi	190 - 205	185 - 200
Obvod holeně	21.0 - 22.5	19.5 - 21.5

6.2. Šlechtitelský program plemene MT

Předmětem šlechtitelského programu moravského teplokrevníka je regenerační a udržovací šlechtění populace.

Šlechtitelský program /dále jen ŠP/ zahrnuje všechna opatření, která jsou vhodná k dosažení pokroku v chovu s ohledem na chovný cíl. K naplňování tohoto programu patří především chovatelské metody, posuzování **interiéru a **exteriéru**, zkoušky **užitkových vlastností**, stanovení plemenné hodnoty a selekční opatření.**

Šlechtitelského programu se zúčastňují všichni hřebci a klisny zapsaní v plemenných knihách /dále jen PK/.

Plemenné knihy

Do šlechtitelského programu MT jsou zahrnuti všichni plemenní koně, kteří jsou zapsáni do následujících oddílů plemenné knihy /dále jen PK/.

1. plemenná kniha hřebců
2. hlavní plemenná kniha klisen - HPK
3. plemenná kniha klisen - PK
4. evidenční plemenná kniha klisen - EPK

Metody selekce (výběru)

a) Původ

Hřebec zapsaný do plemenné knihy musí splňovat podmínku, že jeho otec a otcové matek v přímé mateřské linii jeho rodokmenu nejméně do 5-té generace předků jsou kontinuálně příslušníky původních polokrevných kmenů nebo A1/1. Podíl sumy genů tzv. nositelů původních polokrevných kmenů v celém generačně známém rodokmenu jedince je minimálně 25 %.

Do PK může být zapsán i hřebec, který nespĺňuje výše uvedené podmínky, ale u něhož podíl **nositelů genů** původních polokrevných kmenů v celém generačně známém rodokmenu jedince dosahuje úrovně nejméně 40 %.

Klisna zapsaná do plemenné knihy musí splňovat podmínku, že její otec a otcové matek v přímé mateřské linii jejího rodokmenu nejméně do třetí

generace předků jsou kontinuálně příslušníky původních polokrevných kmenů nebo A1/1. Podíl sumy genů tzv. nositelů původních polokrevných kmenů v celém generačně známém rodokmenu jedince je minimálně 25 %.

Do PK může být zapsána i klisna, která nespĺňuje výše uvedené podmínky, ale u níž podíl **nositelů genů** původních polokrevných kmenů v celém generačně známém rodokmenu jedince dosahuje úrovně nejméně 30 %.

Geny původních polokrevných kmenů (dále jen pův. pol. km.) se rozumí geny kmenů Furioso, Przedswit, Gidran, Star of Hannover, North Star, Nonius, Shagya a linie Catalin.

b) Exteriér

Při posuzování exteriéru se hodnotí především vyjádření plemenného typu, pohlavní výraz, korektnost a souladnost tělesných partií a celkový dojem a to při svodech hřbat, při zápisu do plemenných knih, při předvýběrech a výběrech hřebců, při svodech klisen, při zápisu klisen do **vyšších oddílů PK** a při výstavách. Při těchto hodnoceních exteriéru se používá systém lineárního popisu.

Nedílnou součástí hodnocení exteriéru je měření základních tělesných rozměrů: kohoutkové výšky páskové (KVP), kohoutkové výšky hůlkové (KVH), obvodu hrudi (OH) a obvodu holeně (OHOL).

c) Interiér

Při jeho posuzování se hodnotí především charakter, ochota k práci s mnohostranným využitím, zdraví, kmitelnost, konstituce, temperament, mechanika pohybu a to při svazem předepsaných zkouškách.

Hodnocení a evidenci parametrů exteriéru, interiéru a parametrů tělesných rozměrů u hřbat, dorostu a chovných koní zabezpečí SCHPMT prostřednictvím svých odborných pracovníků a nebo odborných pracovníků jiného chovatelského sdružení na smluvním základě.

d) Kontrola dědičnosti zdraví

Zjišťování dědičných vad a zvláštností - veškeré dědičné vady a zvláštnosti jsou nežádoucí.

e) Odhad plemenné hodnoty

Po dosažení dostatečného počtu potomků po jednotlivých plemenných klisnách budou stanoveny jednotlivé znaky a vlastnosti pro které se budou PH odhadovat.

Použití jiných plemen

Po schválení Radou PK mohou být v populaci moravského teplokrevníka použiti mimo hřebců a klisen splňujících podmínky viz. metody selekce - a) Původ - i hřebci a klisny plemene A 1/1 a Shagya arab a dále pak hřebci a klisny českého a slovenského teplokrevníka a ostatních plemen, včetně jejich potomstva, u nichž podíl sumy genů tzv. nositelů původních polokrevných kmenů v jejich celém generačně známém rodokmenu je minimálně **40 % u hřebců a 30 % u klisen**.

V rámci plnění chovatelského programu sestavuje Rada PK **doporučující** alternativní přípařovací plány rodičovských párů pro hřebce a klisny MT a to na každé přípařovací období.

Rámcový postup šlechtitelských kroků.

1. Další šlechtění populace je limitováno udržením úrovně původních genů v populaci jako celku. Tento důležitý záměr je, spolu s dalšími aspekty, respektován při výběru rodičovských párů. Vzhledem k relativně nízkému stupni prochovanosti populace lze navrhovaný postup realizovat bez neúměrného rizika inbrední deprese.

2. V období následujících let bude pokračováno ve fenotypové a genotypové konzolidaci se zaměřením na ostatní užitkové znaky, a to především na charakter, konstituci, pohybový potenciál a mnohostrannou užitkovost. Jedním z prvních kroků bude překlasifikace všech jedinců populace s využitím systému lineárního popisu, včetně založení příslušné databáze.

3. Vzhledem k počtu otcovských linií bude jedním ze základních šlechtitelských postupů střídavé skupinové páření, spočívající na principu střídání plemenků mezi liniemi v každé generaci.

4. Dalším nezbytným postupem šlechtění populace bude využití liniové plemenitby s cílem kumulace genů vybraných jedinců - příslušníků jedné otcovské linie - kmene v rodokmenech budoucích potomků. Realizace tohoto záměru, u vybraných skupin hřebců a klisen, příslušníků jednotlivých otcovských linií - kmenů, by vedla k nezbytnému zvýšení a kumulaci genů příslušné linie u budoucích jedinců, k nižší genové variabilitě genů ostatních linií - kmenů v jejich rodokmenech a ke zvýšení jejich prochovanosti, respektive k homogenizaci jejich rodokmenů ve smyslu liniové příslušnosti.

5. Z provedených analýz populace MT je zřejmé, že pro další šlechtění populace ve smyslu výše uvedených šlechtitelských postupů bude možné využít

především hřebce a klisny kmenů Furioso, Przedswit, Gidran, Shagya resp. Sahib, North Star a Catalin. Využití resp. obnova ostatních polokr. kmenů bude vzhledem k úrovni zastoupení jejich genů v populaci moravského teplokrevníka, zanedbatelné.

6. Praktické přípařování rodičovských párů v rámci populace bude realizováno v souladu s výše uvedenými aspekty bodů 1. až 5. tak, že pro genově nejvyšší klisny budou navrženy 2 - 3 kombinace možného stejnosměrného - čistokrevného páření.

7. Dílčí realizace výše uvedených rámcových šlechtitelských postupů regeneračního a udržovacího šlechtění populace budou rozpracovávány v samostatné metodice šlechtitelského programu.

8. Vyhodnocování a zveřejňování výsledků realizace šlechtitelského programu bude prováděno v souladu s příslušným zákonem a ve spolupráci s organizací pověřenou vedením ÚE.

6.3. Řád plemenné knihy moravského teplokrevníka

1. Základní aspekty řádu PK

1.1. Právním základem Řádu plemenné knihy (dále jen PK) je zákon č. 154/2000 Sb. o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat ve znění pozdějších předpisů, vyhláška MZe ČR č. 448/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení citovaného zákona, vyhláška MZe ČR č. 136/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů, která stanoví podrobnosti označování a evidence hospodářských zvířat, zákon č. 246/192 Sb. o ochraně zvířat proti týrání. Dále jsou závazné následující předpisy SCHPMT - Šlechtitelský program populace plemene MT, Zkušební řád, Finanční řád

2. Účel a charakteristika plemenné knihy

2.1. Účelem PK je zabezpečovat šlechtění a plemenitbu populace MT v souladu s mezinárodními standardy a závazky s cílem zachování genetické báze populace MT v duchu genetické rozmanitosti chovaných populací koní a uchování tohoto specifického genetického zdroje, včetně udržení

a zlepšování mnohostranné užitkovosti a konstituční tvrdosti chovaných jedinců za účelem konkurenční schopnosti vůči ostatním chovaným populacím koní.

2.2. Pro naplnění tohoto úkolu SCHPMT sám zejména: - stanoví standard a chovný cíl populace MT, včetně programů a metod šlechtění a rozsahu a metod zjišťování a testování užitkových vlastností (interiéru), tělesných znaků (exteriéru) - formou pravidelných analytických studií hodnotí a usměrňuje šlechtění a vývoj populace MT, výsledky zveřejňuje ve spolupráci s organizací pověřenou vedením ÚE - registruje chovy, plemenná zvířata a jejich potomstvo v PK - registruje, vystavuje a potvrzuje původ a stanovuje chovnou hodnotu plemenných zvířat - stanoví formu a obsah zkušebního systému - zkoušek užitkových vlastností - včetně systému zpracování a vyhodnocování pro kontrolu dědičnosti vybraných exteriérových a užitkových znaků a kontrolu dědičnosti zdraví - stanoví parametry pro výběr plemenných zvířat vybraných k reprodukci populace a podílí se na jejich výběru - navazuje a udržuje kontakty se zahraničními organizacemi obdobného poslání - spolu s organizací pověřenou vedením Ústřední evidencí (dále jen ÚE) zveřejňuje informace o stavu a výsledcích KU a KD - spolupracuje s organizací pověřenou evidencí a vedením genetických zdrojů.

2.3. PK moravského teplokrevníka je jednotná a otevřená. Jednotná PK vyjadřuje skutečnost, že v rámci ČR se pořizuje jedna PK pro danou populaci. Otevřená PK znamená, že je přístupná pro všechny chovatele i v budoucnosti a že do ní mohou být zapsáni za stanovených podmínek hřebci a klisny jiných populací a plemen.

3. Chovná populace

K chovné populaci náleží všichni jedinci, hřebci a klisny zapsaní v plemenné knize MT při splnění podmínek daných Řádem PK a Šlechtitelským programem moravského teplokrevníka.

4. Chovatelské metody

Chovatelé naplňují chovný cíl metodou čistokrevné plemenitby. Čistokrevnou plemenitbou se rozumí páření (připarování) jedinců chovné populace (viz Šlechtitelský program MT).

5. Použití jiných plemen

Použití jedinců jiných chovných populací se řídí šlechtitelským programem, a to jak u hřebců, tak u klisen a musí být potvrzeno Radou plemenné knihy (dále jen Radou PK).

6. Chovatelská komise

Posuzování exteriéru a interiéru u hřebců a klisen včetně jejich potomstva provádí chovatelská komise jmenovaná Radou PK. Komise volí ze svého středu předsedu. Závěrů je dosahováno většinou hlasů, při rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedy komise. O každém oficiálním posouzení koně pořídí příslušná chovatelská komise písemný zápis - popisový list.

6.1. Chovatelská komise pro hodnocení hřebců a klisen při zkouškách užitkových vlastností je 3 členná. Skládá se z 1 člena Rady PK, 1 chovatele a 1 inspektora příslušné oblasti.

6.2. Chovatelská komise pro hodnocení hřebců, klisen a potomstva při benítačních, svodech, výstavách, překlasiřkách v rámci PK atp. je totožná s chovatelskou komisí viz. ad) 6.1.

6.3. Chovatelská komise pro výběr hřebců do PK je totožná s chovatelskou komisí viz. ad) Tato komise navrhuje hřebce k zařazení do PK a návrh schvaluje Rada PK.

7. Plemenná kniha

7.1. Plemenná kniha zahrnuje:

7.1.1. Rejstřík chovatelů (dále jen RCH)

7.1.2. Chovný registr (dále jen ChR)

7.1.3. Přípouštěcí rejstřík (dále jen PŘR)

7.1.1. V RCH jsou evidováni všichni chovatelé a majitelé, kteří své koně k plemenné knize přihlásí.

7.1.2. V ChR je evidováno samčí a samičí potomstvo hřebců a klisen zapsaných v PK MT až do doby vlastního zápisu do PK MT. V případě, že samčí nebo samičí potomstvo není zapsáno do PK MT, je nadále vedeno v ChR. Svaz může odmítnout registraci samčího a samičího potomstva hřebců, kteří nejsou

zahnutí do chovatelského programu (jejich použití není v souladu s chovatelským programem) a nebo zhorší prokazatelně úroveň svého potomstva.

7.1.3. V PŘR jsou evidována veškerá přípouštění, včetně provedených inseminací a transferů embryí.

7.1.3.1. PŘR je průpisový, obsahuje 1 originál + 3 kopie a vystavuje ho držitel hřebce. - Prvopis je po přípouštěcím období archivován u SCHPMT. - 1. průpis je po skončení přípouštěcího období archivován u ŮE. - 2. a 3. průpis obdrží majitel klisny, přičemž 2. průpis je hlášenkou o narození hřeběte a výsledku přípouštění a 3. průpis slouží jako podklad pro zápis do ústřední evidence a pro vystavení Průkazu koně od ŮE a pro vystavení Potvrzení o původu od uznaného chovatelského sdružení.

7.2. Plemenná kniha musí obsahovat:

- a) životní číslo a jméno koně
- b) číslo státního registru plemeníků
- c) datum narození (den, měsíc, rok)
- d) plemeno a pohlaví
- e) základní barva a popis odznaků, virů a výžehů, základní tělesné rozměry
- f) hodnocení zkoušek užitkových vlastností, hodnocení exteriéru při zápisu do PK
- g) číslo státního registru a jméno otce a identifikační číslo a jméno matky
- h) jméno a adresa chovatele
- ch) jméno a adresa majitele - aktuální stav
- i) datum zápisu do PK
- j) datum a důvod vyřazení z PK
- k) u koní získaných z inseminace a z embryotransferu ověření původu dle krevních skupin a dalších polymorfních znaků s uvedením laboratoře a čísla laboratorního protokolu
- l) výsledky v chovu, popř. sportovní výkonnost koně
- m) u plemenných hřebců stanovení genetického typu

8. Vedení plemenné knihy

8.1. V rámci ČR je zřízena PK pro populaci MT. Nositelem PK je příslušný Svaz, oprávněný k této činnosti MZe ČR.

8.2. SCHPMT může pověřit, na smluvním základě, výkonem a zajišťováním jednotlivých činností spojených s vedením PK další oprávněné organizace.

8.3. PK MT je vedena formou počítačové databáze a je průběžně aktualizována přebíráním dat v závislosti na zavedené struktuře předávání veškerých chovatelských informací. 8.4. Výstupy z PK pořizované na vhodných nosičích dat slouží pro vedení a aktualizaci údajů pro organizaci vedoucí plemennou knihu.

8.5. Správu, údržbu a novelizaci software PK zajišťuje organizace oprávněná k vedení PK sama nebo prostřednictvím jiné organizace na smluvním základě. Změny software je možno provádět výhradně s písemným souhlasem oprávněné organizace a ŮE.

9. Rada plemenné knihy

Pro řízení PK volí valná hromada SCHPMT pětičlennou Radu PK a to na 4 leté období.

9.1. Rada plemenné knihy vytváří koncepční záměry chovu MT, stanovuje metodické a organizační postupy, zásady vedení a řízení PK a kontroluje jejich plnění. Rada PK má právo ze závažných důvodů pozastavit, odmítnout nebo zrušit členství v PK. K těmto důvodům patří např. výrazné zhoršení úrovně a zdravotního stavu chovu, hrubé nedostatky v evidenci, porušování Řádu PK apod. Ze stejných důvodů je možné odmítnout i zápis jednotlivých zvířat, zejména hřebců do PK. Ze všech svých zasedání pořizuje Rada PK zápisy. Tyto předkládá ke schválení předsednictvu SCHPMT.

10. Vystavování dokladů o původu

Doklady o původu vystavuje a potvrzuje uznané chovatelské sdružení a to pouze na koně zapsané v PK a na jejich potomstvo. Oficiálním dokladem je:

Potvrzení o původu, které vydává a ověřuje uznané chovatelské sdružení pro všechny mladé a dospělé koně, kteří jsou zapsáni v PK svazu. Potvrzení o původu se vystavuje po zaregistrování a označení hřeběte a po zaslání potvrzeného přípouštěcího listku na Ústřední evidenci chovu koní

ČR, u starších koní musí žadatel předložit objednávku (žádost) s originálem přípuštěcího listku. Potvrzení o původu má platnost oficiálního dokladu o původu a je možno použít ho při prodeji, výstavách, svodech, likvidacích pojistných událostí atd.

Návrh Potvrzení o původu koně je přílohou Řádu PK.

Potvrzení o původu obsahuje náležitosti uvedené v § 18 odst. 4 vyhlášky č. 448/2006 Sb.

Doklady o výsledku hodnocení a výběru plemeniků.

Doklady o výsledku hodnocení a výběru plemeniků obsahují zejména základní identifikační údaje hodnoceného koně, výsledek hodnocení, jméno a podpis hodnotitele.

Při ověřování zjištěných původů může požadovat SCHPMT ověření původu dle DNA.

U hříbat pocházejících z inseminace a z embryotransferu je doklad o provedení testu DNA podmínkou pro vystavení průkazu koně a potvrzení o původu koně.

Mimo Potvrzení o původu koně vydává Ústřední evidence /ÚE/ Průkaz koně se stejným identifikačním číslem, které je uvedeno v Potvrzení o původu koně.

Změnu majitele v Průkazu koně potvrzuje uznané chovatelské sdružení, které vede PK.

Dalším dokladem potvrzujícím příslušnost koně k PK je Výpis z PK klisen pro chovné klisny. Výpis se vystavuje pouze klisnám již zapsaným v jiné /jiných/ PK klisnám importovaným a klisnám A 1/1. Výpis z PK klisen vystavuje a potvrzuje uznané chovatelské sdružení v případě, že klisna je již zapsána v jiné PK. Výpis z PK klisen není oficiálním dokladem ve smyslu právních norem viz. zákon č. 154/2000 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

11. Charakteristika a členění Plemenné knihy

11.1. Plemenná kniha se člení:

- plemenná kniha hřebců
- hlavní plemenná kniha klisen - HPK
- plemenná kniha klisen - PK
- evidenční plemenná kniha klisen - EPK

11.2. Do PK hřebců se zapisují hřebci po splnění podmínek stanovených SCHPMT a přihlášením hřebce k PK.

11.3. Do PK klisen se zapisují klisny po splnění podmínek stanovených a přihlášením klisny k PK a to pokud nebyly na základě rozhodnutí chovatele nebo na základě rozhodnutí Rady PK z PK individuálně vyřazeny nebo vyloučeny. Klisny jednou vyřazené mohou být znovu zapsány, klisny vyloučené se nezapisují.

12. Podmínky pro zápis a způsob zápisu do Plemenné knihy

Podmínky jsou specifikovány v tomto řádu PK.

12.1. Specifikace podmínek pro zápis hřebců a klisen do PK.

12.1.1. Plemenná kniha hřebců není členěna do oddílů.

12.1.1.1. Plemenným hřebcem populace MT může být pouze hřebec splňující všechna ustanovení Šlechtitelského programu a ostatních pravidel pro zápis do PK vydaných Radou PK, kterého majitel přihlásí k PK.

12.1.1.2. Do PK hřebců se zapisují hřebci po schválení Radou PK. Výběry hřebců k plemenitbě udělené jinými PK nejsou zpochybňovány, pokud tyto splní podmínky zápisu hřebců do PK MT.

12.1.1.3. Výběry mladým hřebcům do 6 let stáří budou udělovány na základě absolvování zkoušek užitkových vlastností a nebo na základě jejich sportovní výkonnosti.

12.1.1.4. Hodnocení typu, pohlavního výrazu, exteriéru a užitkových vlastností /při daném zkušebním systému/ nesmí být nižší než 7 bodů, dílčí hodnocení jednotlivých znaků exteriéru, interiéru a užitkových vlastností nesmí být nižší než 5 bodů a základní tělesné rozměry musí odpovídat standardu populace. Výjimku může povolit Rada PK.

12.1.1.5. Zápis hřebců A 1/1 a Shagya arab do PK MT vyplývá z předchozích ustanovení Řádu PK MT.

12.1.2. Plemenné knihy klisen

12.1.2.1. Plemennou klisnou populace MT může být pouze klisna splňující všechna ustanovení Šlechtitelského programu a ostatních pravidel pro zápis do PK vydaných Radou PK, kterou majitel přihlásí k PK.

12.1.2.2. Klisny A1/1 a Shagya arab mohou být zapsány na základě exteriéru (popisový list) nejvýše do oddílu PK.

12.1.2.3. Klisny přihlašované z jiných PK budou zařazeny do jednotlivých oddílů PK MT dle podmínek stanovených Řádem PK MT (% původních genů) při respektování ohodnocení exteriéru klisny inspektorem při původním zápisu do plemenné knihy a při respektování výsledků zkoušek užitkových vlastností.

12.1.2.4. Záписy mladých klisen do PK podléhají podmínkám zařazení danými Řádem PK.

12.1.2.5. PK klisen je členěna do oddílů:

Hlavní plemenná kniha (HPK)

Klisna zapsaná do HPK musí splňovat podmínku, že její otec a otcové matky v přímé mateřské linii jejího rodokmenu nejméně do 5-té generace předků přísluší kontinuálně k původním polokrevným kmenům a nebo jsou anglickými plnokrevníky a suma tzv. původních genů plemenných hřebců představitelů původních polokrevných kmenů musí dosahovat nejméně úrovně dané ustanoveními SCHPMT (Šlechtitelský program) tj. 25 % a to počítáno ze všech známých - dostupných generací jejího rodokmenu.

Do HPK může být zapsána i klisna, která nesplňuje výše uvedené podmínky, ale u níž podíl nositelů genů původních polokrevných kmenů dosahuje nejméně úrovně 40 % v celém generačně známém rodokmenu jedince.

Hodnocení typu, exteriéru a užitkových vlastností /při daném zkušebním systému/ nesmí být nižší než 7 bodů a dílčí hodnocení jednotlivých znaků exteriéru, interiéru a užitkových vlastností nesmí být nižší než 5 bodů a základní tělesné rozměry musí odpovídat standardu populace.

Plemenná kniha (PK)

Klisna zapsaná do PK musí splňovat podmínku, že její otec a otcové matky v přímé mateřské linii jejího rodokmenu nejméně do 4-té generace předků přísluší kontinuálně k původním polokrevným kmenům a nebo jsou anglickými plnokrevníky. Suma tzv. původních genů plemenných hřebců představitelů původních polokrevných kmenů musí dosahovat nejméně úrovně dané ustanoveními SCHPMT (Šlechtitelský program) tj. 25 % a to počítáno ze všech známých - dostupných generací jejího rodokmenu.

Do PK může být zapsána i klisna, která nesplňuje výše uvedené podmínky, ale u níž podíl nositelů genů původních polokrevných kmenů dosahuje úrovně 35 % v celém generačně známém rodokmenu jedince.

Hodnocení typu, exteriéru a užitkových vlastností /při daném zkušebním systému/ nesmí být nižší než 6 bodů a dílčí hodnocení jednotlivých znaků exteriéru, interiéru a užitkových vlastností nesmí být nižší než 5 bodů a základní tělesné rozměry musí odpovídat standardu populace.

Evidenční plemenná kniha (EPK)

Klisna zapsaná do EPK musí splňovat podmínku, že její otec a otcové matky v přímé mateřské linii jejího rodokmenu nejméně do 3-tí generace předků přísluší kontinuálně k původním polokrevným kmenům a nebo jsou anglickými plnokrevníky. Suma tzv. původních genů plemenných hřebců představitelů původních polokrevných musí dosahovat nejméně úrovně dané ustanoveními SCHPMT (Šlechtitelský program) tj. 25 % a to počítáno ze všech známých - dostupných generací jejího rodokmenu.

Do EPK může být zapsána i klisna, která nesplňuje výše uvedené podmínky, ale u níž podíl nositelů genů původních polokrevných kmenů dosahuje úrovně 30 % v celém generačně známém rodokmenu jedince.

Hodnocení typu a exteriéru nesmí být nižší než 5 bodů a dílčí hodnocení jednotlivých znaků exteriéru nesmí být nižší než 4 body a základní tělesné rozměry nemusí odpovídat standardu populace.

Odhlášení klisny

Odhlášení klisny musí provést písemně majitel ve smyslu platných zákonů a nařízení a opatření svazu. Vyškrtnutí v důsledku smrti úhynu nebo nutného poražení musí majitel klisny svazu a ÚE neprodleně oznámit.

Znovuzapsání klisny

Odhlášená klisna může být kdykoli znovu zapsána po písemné zprávě majitele a při zachování dřívějšího statutu zapsání. Znovuzapsání podléhá zaplacení poplatku.

Změna majitele

Změna majitele hřebce nebo klisny bude zaznamenána do PK na základě písemného hlášení nového majitele uznanému chovatelskému sdružení, které zajistí zaevidování změny v ÚE.

Změna údajů o chovu

Všechny změny údajů o chovu, tj. chovatelé (změna bydliště atd.) a dále úhyn, utracení, prodej, změna barvy a odznaků, výsledky zkoušek užitkových vlastností koně atd. musí chovatel nebo majitel koně okamžitě písemně nahlásit uznanému chovatelskému sdružení, které zajistí zaevidování změny v ÚE.

13. Označování, identifikace a pojmenování koní

13.1. Označování a identifikace je specifikováno ve vyhlášce MZe ČR č. 136/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

13.1.1. Kódové označení populace moravského teplotkrevníka Populace moravský teplotkrevník má kódové označení 24. Toto kódové označení je prvním dvojciferným životního čísla koně zapsaného do PK.

13.2. Řád výžehů - platnost níže uvedených symbolů - od data zřízení PK MT

13.2.1. Symboly označující příslušnost k plemeni jsou následující: Potomstvo splňující podmínky chovatelského programu - při registraci pod klisnou - levé stehno - MT, pravé sedlo - číslo registrační knihy a pořadové číslo hřebce v registrační knize.

13.2.2. Výžehy hříbat narozených po vývozu březích klisen a transferu embryí - hříbata exportovaná v mateřském těle nebo formou embryí mohou být opatřena výžehy Svazu jen s jeho souhlasem. Označování hříbat provádí člen Rady PK a inspektor.

13.2.3. Při zápisu klisen jiných plemen do PK se neprovádí výžehy příslušnosti k plemeni u těch koní, kteří jsou již označeni výžehy některého jiného svazu.

13.2.4. Každý kůň obdrží jako hříbě „životní číslo“. Toto číslo je devítimístné a nemění se. Platí a převádí se i při převedení - přihlášení koně k jiné - další PK. Životní číslo je součástí identifikačního čísla koně.

Životní číslo sestává - příklad: plemenná klisna Lucie

24	70	419	93
identifikační kód PK	číslo regist. knihy	pořad.č. hřebce v registrační knize	poslední dvojciferný roku narození

13.3. Identifikace (ověření původu) pomocí DNA

13.3.1. Stanovení genetického typu pomocí DNA je bezpodmínečně nutné před zápisem hřebce do PK. Náklady nese v tomto případě ten, kdo požádal o udělení osvědčení k plemenitbě a zápis hřebce do PK.

13.3.2. U každého zapsaného koně, popřípadě u koně předvedeného k zápisu a u hřebce, které má být registrováno, může SCHPMT žádat výsledky stanovení DNA. V těchto případech nese náklady SCHPMT. Osvědčení o výsledku DNA je uloženo u SCHPMT.

13.3.3. Před vystavením Potvrzení o původu koně se musí provést výše uvedené zkoušky DNA, a to v těchto případech:

1. Hříbě pochází z inseminace nebo embryotransferu - náklady nese chovatel.
2. Existují-li pochybnosti o udaném původu v případě, že: - klisna byla v průběhu říje připuštěna dvěma nebo více hřebci - hříbě nebylo identifikováno pod matkou. V těchto případech nese náklady chovatel.

13.4. Pojmenování koní

Plemenní hřebci - při zápisu do PK obdrží každý hřebec jméno, které má stejné začáteční písmeno jako jméno otce. Již jednou udělené jméno nějakému hřebci se nesmí použít pro jiného hřebce s výjimkou jeho vlastního bratra, a to s dodatkem I, II, atd. Stejně jméno bez dodatku smí být použito u jiného hřebce po uplynutí alespoň dvou generací. U importovaných plemenných hřebců se jméno zpravidla nemění. Plemenné klisny - pojmenování přísluší chovateli

14. Členství v plemenné knize

Členství v plemenné knize moravského teplotkrevníka je řádné a mimořádné. Řádnými členy PK jsou majitelé koní, kteří své koně přihlásí k PK. Práva a povinnosti řádných členů PK jsou dána tímto Řádem. Mimořádnými členy mohou být po schválení valnou hromadou svazu přátelé a příznivci svazu a domácí a zahraniční hipologické osobnosti.

15. Mezinárodní spolupráce

15.1. SCHPMT jako uznané chovatelské sdružení pro vedení plemenné knihy moravského teplokrevníka zajišťuje mezinárodní spolupráci s chovatelskými svazy a organizacemi sdružujícími chovatele, zejména při řešení a inovaci metodických, organizačních a technických postupů vedení PK, při vymezení a uznávání podkladů pro mezinárodní obchod s plemennými zvířaty a podobně.

15.2. SCHPMT jako uznané chovatelské sdružení pro vedení plemenné knihy moravského teplokrevníka je garantem této plemenné knihy vůči MZe ČR a zahraničí.

16. Finanční zajištění plemenné knihy

16.1. Vedení PK je účelovou činností vykonávanou ve prospěch členů PK a systematického a efektivního rozvoje populace. Nezbytné náklady spojené s vedením PK a zajištěním technického a organizačního rozvoje PK jsou hrazeny z poplatků za vybrané úkony placených majiteli zvířat, z dotací, popř. ze souvisejících aktivit SCHPMT a organizací pověřených výkonem jednotlivých činností, z dědictví a darů.

16.2. Majitelé koní uhradí případnou konkrétní službu ve výši finančních kvót uvedených v Sazebníku poplatků SCHPMT na určité období.

16.3. Výši poplatků a způsob hospodaření určuje Finanční řád PK, který je nedílnou součástí Řádu PK. Finanční řád navrhuje, aktualizuje a vydává SCHPMT po schválení valnou hromadou.

17. Kontrola dodržování Řádu PK

Dodržování Řádu PK kontroluje volená komise SCHPMT v souladu se Stanovami SCHPMT. Tato komise má právo navrhnout předsednictvu SCHPMT revize a opravy rozhodnutí orgánů Řádu PK ve smyslu platných legislativních norem a všech závazných ustanovení SCHPMT.

18. Ustanovení přechodná a závěrečná

Tento Řád plemenné knihy moravského teplokrevníka vstupuje v platnost dnem schválení MZe ČR.

6.4. Finanční řád plemenné knihy moravského teplokrevníka

Hospodaření plemenné knihy se řídí tímto Finančním řádem, který je nedílnou součástí Řádu plemenné knihy moravského teplokrevníka. Finanční řád /dále jen FR/ vydává SCHPMT na základě ustanovení čl. 16.3. Řádu PK.

1. Účel finančního řádu - Účelem FR je stanovit jednotná, platná a kontrolovatelná pravidla finanční účasti členů PK na tvorbě a užití zdrojů nezbytných k vedení PK.
2. Předmět finanční činnosti - Členové PK se účastní na tvorbě zdrojů formou poplatků za úkony spojené s vedením PK a to jmenovitě za:
 - a) vstupní zápis majitele koně // do PK
 - b) zápis a označení hřeběte
 - c) zápis klisny do PK
 - d) zápis hřebce /čerstvého nebo zmrazeného spermatu/ do PK
 - e) vydání osvědčení svazu k použití hřebce /spermatu/ pro příslušný rok
 - f) vydání potvrzení o původu plemenného koně
 - g) vydání průkazu koně
 - h) sankce
 - i) změna majitele
 - j) poplatky přidružených členů
3. Poplatky - Sazebník poplatků za úkony uvedené v bodu 2. FR pro příslušné období /zpravidla jednoho roku/ navrhuje, schvaluje a vydává valná hromada SCHPMT.
4. Účtování poplatků - Poplatky se účtují takto:
 - a) na základě přihlášky do PK
 - b) na místě pracovníkovi provádějícímu označování hřeběte
 - c) na dobírku
 - d) na dobírku spolu se zasláním dokumentace majiteli
 - e) fakturace SCHPMT
 - f) fakturačné

g) na základě přihlášky

5. Plátcí poplatků - Plátcí poplatků jsou majitelé koní a přidružení členové.
6. Závěrečná ustanovení - FR vstupuje v platnost dnem schválení Řádu PK MZe ČR. Jednotlivé položky mohou být realizovány postupně v souladu s uplatňováním jednotlivých opatření.

6.5. Zkušební řád plemene moravského teplokrevníka

Ve zkušebním řádu jsou uvedeny zásady a pravidla pro posuzování zkoušek užitkových vlastností. Hodnocení je prováděno u hříbat do stáří 3 let známky v rozsahu 1-5 bodů, u starších koní při zápisech do PK nebo při zkouškách užitkových vlastností známky v rozsahu 1 -10 bodů. Hodnocení se provádí celými čísly 1 až 10.

1. Hodnocení hříbat pod klisnou, hodnocení mladých koní na svodech.

Hodnocení hříbat se provádí při jejich označování, na svodech a výstavách

2. Hodnocení chovných koní při zápisu do PK.

Hodnocení provádí chovatelská komise /viz. čl. 6 Řádu PK/. Hodnocení se provádí podle metodik šlechtitelského programu schválených radou PK a předsednictvem svazu.

3. Základní zkoušky užitkových vlastností – ZZUV.

Základní zkoušky užitkových vlastností provádí SCHPMT a hodnotí chovatelská komise /viz. čl. 6 Řádu PK/.

ZZUV jsou jednodenní a jsou určeny pro nejméně tříleté hřebce a klisny před jejich zařazením do plemnitby (chovatel se může rozhodnout pro zkoušku sedlovou či v zápěži). Pro hřebce je, před jejich zařazením do PK MT, ZZUV povinná. Pokud je klisna zapsána do PK MT bez ZZUV hodnotí se u ní I.(a), II.(b), III. c), d), f), g), IV j). V tomto případě může být klisna zapsána nejvýše do druhého oddílu PK MT tj. do PK ale ne do HPK.

Hodnotí se:

Struktura a významnost posuzovaných znaků, vlastností a zkušebních disciplín při zkouškách výkonnosti:

Posuzovanými znaky a vlastnostmi jsou: - plemenný typ a pohlavní výraz

- stavba těla
- výkonnost
- celkový dojem a vývin

Známky za ohodnocení jednotlivých znaků a projevů jsou udělovány při ZZUV. Znamky uděluje chovatelská komise s výjimkou známek h) za výcvik. Tyto známky uděluje majitel koně. Chovatelská komise může tyto známky změnit podle projevů koně při ZZUV.

Plemenný typ a pohlavní výraz (a)

Plemenný typ se posuzuje s ohledem na parametry uvedené ve ŠP. Přihlíží se k diferenciaci podmíněné pohlavním dimorfismem. Součástí hodnocení plemenného typu je takéž ohodnocení rodokmenu.

Stavba těla (b)

Hodnocení provádí chovatelská komise /viz. čl. 6 Řádu PK/. Hodnocení se provádí podle metodik šlechtitelského programu schválených radou PK a předsednictvem svazu.

Hodnotí se samostatně znaky b1) - b7)

Hodnocení těchto znaků se provádí za klidu na tvrdém podkladu.

• Výkonnost (c, d, e, f, g, h, i)

Hodnocení provádí chovatelská komise /viz. čl. 6 Řádu PK/. Hodnocení se provádí podle metodik šlechtitelského programu schválených radou PK a předsednictvem Svazu.

Pravidelnost pohybu (c)

Hodnotí se po provedení hodnocení znaků a) a b) při předvedení na ruce na tvrdém podkladu.

Kmih a elasticita pohybu (v klusu) (d)

Hodnotí se po provedení hodnocení znaků a) a b) při předvedení na ruce na tvrdém podkladu v průběhu zkoušek g) skoku ve volnosti, a i) skokové zkoušce pod sedlem.

Cval (e)

Hodnotí se v průběhu zkoušek g), i).

Krok (f)

Hodnotí se po provedení hodnocení znaků a) a b) při předvedení na tvrdém podkladu a v průběhu zkoušky i) a při předváděních na ruce.

Skok ve volnosti (g)

Zkouška se provádí v ohraničené otevřené jízdárně nebo v kryté hale, při volném pohybu na překážkách uvedených v příloze 1 ZZUV.

Připouští se i možnost vypouštění z ruky před překážkami.

Základní výška stanovená pro tuto zkoušku je 100 cm a postupně se zvyšuje po 10 cm do 120 cm.

Kůň nemůže absolvovat další výšku aniž by bezchybně absolvoval výšku nižší.

Třetí chyba (zastavení nebo shození překážky) na stejné výšce zkoušku končí s hodnocením 0 bodů.

Kůň může se souhlasem majitele absolvovat i výšku vyšší, při dodržení výše uvedených podmínek.

Výcvik (h)

Známka za výcvik je ohodnocením jednotlivých níže uvedených projevů:

- charakter koně ve stáji
- charakter koně pod sedlem
- chování při korekturách a kování
- temperament
- konstituce
- krmitelnost
- učenlivost

Známky uděluje majitel koně. Chovatelská komise může tyto známky změnit podle projevů koně při ZZUV. Výsledné známky jsou součástí zkušebního protokolu.

Skoková zkouška pod sedlem (i)

Zkouška se provádí v kryté hale nebo na ohraničeném kolbišti na kavaletové a postupové řadě a na parkuru.

Kavaletová a postupová řada dle přílohy 1 ZZUV je na začátku zkoušky absolvována třikrát. Počáteční výška je zvyšována bez ohledu na eventuelní chyby - zastavení nebo shození od 100 do 120 cm. Po absolvování této části kůň pokračuje v parkuru o výšce 100 cm na trase a překážkách uvedených v příloze 1 ZZUV. Třetí zastavení znamená ukončení zkoušky s hodnocením 0 bodů. Zkouška je hodnocena jednou známkou, která zhodnotí ochotu koně ke skákání, jeho skokový projev, respektování překážek, pravidelnost a uvolněnost ovalových skoků a jeho ovladatelnost.

Posuzovaný znak, vlastnost, zkušební disciplína	Dílčí významový součinitel	Celkový významový součinitel
I. TYP A POHLAVNÍ VÝRAZ (a)		1
II. STAVBA TĚLA (b)		1
b 1) Hlava		
b 2) Krk a kohoutek	1	
b 3) Hrudník a plec	1	
b 4) Hřbet a bedra	1	
b 5) Žád	1	
b 6) Hrudní končetiny	1	
b 7) Pánevní končetiny	1	
III. VÝKONNOST		3
c) pravidelnost pohybu	1	
d) kmh a elasticita - klus	1	
e) cval	1	
f) krok	1	
g) skok ve volnosti	1	
h) výcvik: temperament	4	
charakter ve stáji		
charakter pod sedlem		
charakter při kování		
charakter celkem	4	
konstituce	3	
krmitelnost	1	
učenlivost	4	
celkem	16	0,5
i) skoková zkouška pod sedlem		1,5
IV. CELKOVÝ DOJEM A VÝVIN - j)		1

Celkový dojem a vývin (j)

Známka vychází z hodnocení:

- plemenný typ a pohlavní výraz
- stavba těla
- mechanika pohybu

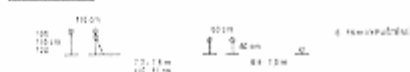
ZKOUŠKA SEDLOVÝCH DISCIPLIN:

Zkouška mechaniky pohybu a ovladatelnosti se provádí na ohraničeném obdélníku 20 x 60 m. Při zkoušce je nařízeno uzdění uzdečkou s jednoduchým udidlem, nejsou povoleny žádné pomocné otěže, martingal, ostruhy a bičik delší 75 cm. Chrániče jsou povoleny jen pro skokovou zkoušku. Jezdec je ustrojen dle pravidel ČJF. Čtenáře úlohy zajistí majitel koně. Kůň může absolvovat 1 ZZUV a v případě jejího nedokončení je povolena 1 opravná zkouška.

Průměr všech známek hodnotitelů je výsledkem zkoušky. Jednotlivé známky a výsledek zkoušky jsou součástí zkušebního protokolu.

Zkoušky úspěšně absolvuje hřebec s hodnocením typu a exteriéru nejméně na úrovni 7 bodů, přičemž jednotlivé známky hodnocených exteriérových partií a užitkových vlastností nesmí být nižší než 5 bodů.

Zkoušky úspěšně absolvuje klišna s hodnocením typu a exteriéru nejméně na úrovni 5 bodů, přičemž jednotlivé známky hodnocených exteriérových partií a užitkových vlastností nesmí být nižší než 4 body.

Kvalitativní hodnocení**Kvalitativní hodnocení****Kvalitativní hodnocení****Úlohy pro zkoušku mechaniky pohybu a ovladatelnosti.**

Pod sedlem					
1.	A	vjezd středním krokem	14.	A	velký kruh 1x kolem
2.	X	stát, pozdrak, střed. krokem vchod	15.	A	pracovní oval a velký kruh 1x kolem
3.	C	na pravou ruku	16.	A	Přímce
4.	M	pracovní klus - lehký 1x kolem	17.	KH	střední oval
5.	MXK	změnit směr - střední klus	18.	H	pracovní oval
6.	K	pracovní klus - lehký	19.	C	pracovní klus - lehký
7.	A	velký kruh 1x kolem	20.	MXK	změnit směr - střední klus
8.	A	pracovní oval - velký kruh 1x kolem	21.	K	pracovní klus - lehký
9.	FM	střední oval	22.	H	střední krok na dlouhých otěžích
10.	M	pracovní oval	23.	K	střední krok a otěže zkrátit
11.	C	pracovní klus - lehký	24.	A	ze středu
12.	HXF	změnit směr - střední klus	25.	X	stat, pozdrak, odjezd volným krokem na dlouhých otěžích
13.	F	pracovní klus - lehký			

ZKOUŠKA V ZÁPŘEŽI:

Zkouška je určena pro hřebce i klišny. Hodnocení provádí chovatelská komise (viz. čl. 6 Řádu PK). Zkouší se ve dvojspřeží nebo v jednospřeží ve dvou ojích, v lehké zápřeži (kočár nebo bryčka, chomoutové nebo poprsní postroje).

Uzdárna: 40 x 100 m.

Mechanika pohybu a ovladatelnost: drezurní úloha čtená - viz. příloha 2 ZZUV.

Okamžitě po skončení drezurní úlohy zkouška ovladatelnosti na parkuru dle plánu - viz. příloha 1 ZZUV - předepsaný chod: klus

Bandáže ani pomocné otěže nejsou povoleny.

Zkouška v tahu: 3 x zastavit a znovu zabrat v lehké zápřeži na 100 m dlouhé dráze

Lehká zápřež: - dvojspřeží - 4 osoby na voze
- jednospřeží - 2 osoby na voze

Hodnotí se:

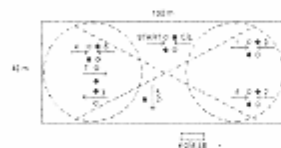
1. mechanika pohybu a ovladatelnost	koef. 0,4
2. schopnosti, ochota	koef. 0,4
3. připravenost	koef. 0,2

Hodnotitel známky vynásobí koeficientem a sečte. Průměr výsledné známky všech hodnotitelů je výsledkem zkoušky. Do hodnocení se zahrne i chování koní při zapřáhání a vypřáhání.

Jednotlivé známky jsou uvedeny ve zkušebním protokolu.

Zkoušky úspěšně absolvuje hřebec s hodnocením typu a exteriéru nejméně na úrovni 7 bodů, přičemž jednotlivé známky hodnocených exteriérových partií a užitkových vlastností nesmí být nižší než 5 bodů.

Zkoušky úspěšně absolvuje kůsna s hodnocením typu a exteriéru nejméně na úrovni 5 bodů, přičemž jednotlivé známky hodnocených exteriérových partií a užitkových vlastností nesmí být nižší než 4 body.

V zápřeži			
1. A	vjezd pracovním klusem	13. F	pracovní klus
2. X	stát, pozdrav, krokem vchod	14. KH	střední klus - zvýraznit
3. C	na levou ruku	15. H	pracovní klus
4. H	pracovní klus	16. C	velký kruh (průměr 40 m)
5. FM	střední klus	17. C	přímě
6. M	pracovní klus	18. MXK	střední klus
7. HK	střední klus	19. K	pracovní klus
8. K	pracovní klus	20. A	velký kruh (průměr 40 m)
9. A	pracovní krok	21. A	přímě
10. FXH	střední krok	22. C	ze středu
11. H	pracovní klus	23. X	stát
12. MF	střední klus - zvýraznit	24. X	odjezd krokem

4. Hodnocení hřebců před zápisem do plemenné knihy.

Toto hodnocení se provádí u hřebců, jejichž majitelé žádají o zápis do plemenné knihy hřebců.

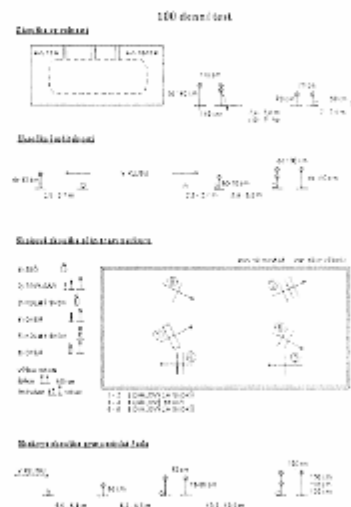
- po splnění výkonnostních kritérií - užitkových vlastností - výkonnosti stupně „S“ splňujících všechny podmínky zápisu do plemenné knihy hřebců

a nebyl u nich posuzován plemenný typ a pohlavní výraz, stejně tak jako stavba těla.

Hodnocení provádí chovatecká komise /viz. čl. 6 Řádu PK/. Hodnocení se provádí podle metodiky šlechtitelského programu schválené radou PK a předsednictvem svazu.

Pokud je hřebec zapsán do PK MT bez ZZUV, které absolvoval před zapsáním do jiné - předchozí PK, hodnotí se u něj I. (a), II.(b), III. c), f), g), IV j).

Známky jsou zaneseny do protokolu o tomto hodnocení.

5. Hodnocení na výstavách

Hodnocení na výstavách je určováno směrnicemi SCHPMT a pořadatele. Hodnocení směřuje zpravidla k určení vítěze (šampiona, šampionky) a dvou dalších umístěných (vicešampiona, vicešampionky).

Výše uvedené tituly při celostátním hodnocení v rámci plemene MT může udělit pouze SCHPMT.

7. VZNIK A VÝVOJ KMENE GIDRAN

7.1. Vznik a vývoj kmene Gidran

Bábolna

Kmen **Gidran** má svůj původ v hřebčíně **Bábolna**. Uherský hřebčín byl založen roku 1789 jako pobočka hřebčína v Mezöhegyesi a od roku 1806 byl samostatný (Štencl, 1977).

Kmen Gidran byl založen originálním arabským hřebcem **Siglavy Gidran** (uváděn i jako Gidran senior), narozeným roku 1810 u arabského kmene Nedžad. V roce 1816 byl dovezen do uherského vojenského hřebčína v Bábolně (Lerche, 1951).

STEJSKALOVÁ (2000) uvádí, že podle zchovalého popisu to byl ušlechtilý temperamentní hřebec se 155 cm kohoutkové výšky, málo výrazným kohoutkem a lehčím hřbetem. V Bábolně byl připařován klisnám různé provenience včetně klisen starošpanělských.

MILOTA (2000, a) zdůrazňuje, že tyto vlivy se výrazně podepsaly na dalším formování kmene se všemi znaky, které se vyskytují v současné době (hrubší hlava, dlouhé linie, volnější hřbet, hůře vázaná bedra, fundament s méně výraznými klouby...).

Siglavy Gidran zplodil početné potomstvo, včetně pozdějšího úspěšného plemeníka Gidran II, jehož matkou byla lipická klisna 72 Fortuna (Milota, 2000, a).

Gidran II zanechal v Bábolně plemeníka **Gidran VII** ze španělské matky 13 Bellamore, který byl otcem hřebce Gidran XIV, z arabské matky 375 Koheil I. Gidran XIV působil již v Mezöhegyesi (Lerche, 1951).

Gidran senior zanechal vedle pepinéra Gidrana II ještě několik dalších synů, z nichž se nejvíce uplatnili **Gidran I**, **Gidran VI** a **Gidran XI**, pepinéri v Bábolně a **Gidran V**, pepinér v Radovci. Všichni uvedení plemeníci se stali zakladateli postranních větví, z nichž nejdále tj. do roku 1850 se udržela pouze větev hřebce **Gidran I**, kdežto ostatní záhy vymřeli (Lerche, 1951).

Protože, však většina odchovaných hřebců byla pro jezdecké účely příliš mohutná, bylo stádo Gidranů přeloženo do hřebčína v Mezöhegyesi. V obou hřebčínech byla stáda Gidranů šlechtěna samostatně, bez pravidelných výměn chovného materiálu (Stejskalová, 2000).

Mezöhegyes

Hřebčín Mezöhegyes byl založen roku 1785 jako vojenský ústav k zajišťování remont (Štencl, 1977).

Jako jeden z prvních plemeníků v Mezöhegyes vynikl **Gidran XIV**. Jeho syn **Gidran XVI** z matky 20 Gidran 8, jeho vnuk **Gidran XXIV** z matky 808 Gidran a pravnuček **Gidran XXVIII** z matky 152 Gidran 15 působili rovněž v hřebčíně v Mezöhegyesi (Lerche, 1951).

LERCHE (1951) uvádí, že nežádoucí vlastnosti Gidranů: obrácený krk, prohnutý hřbet, prohnutá přední noha, nepravidelné přední postoje, měkké spěnky, plochá kopyta, krátký bezvýrazný chod a nízká výkonnost byly odstraňovány nejdříve araby, např. kmenem **Siglavy**, ale když produkty nespĺnily očekávání, použilo se v roce 1860 anglického plnokrevníka. Tím se dosáhlo ovšem ústupu orientální krve. Z plnokrevníků použili ve stádě Gidranů v Mezöhegyesi **Deutscher Michal**, **Bibora** (nar. 1873, o. Bucaneer, m. Fancy) a **Kengyela** (nar. 1880 po Bajnok z Lady Florence).

Tito plnokrevníci se uplatnili zvláště tím, že jejich potomstvo vynikalo výkonností. Dále se použilo plnokrevníka **Algyho** (nar. 1883, o. Verneuil, m. Little Jemina), **Bourány** (otec Pásztor, matka Borostyán) aj. Tímto postupem se dosáhlo koní přiměřeně silných, 164 – 168 cm vysokých, těžší rovné hlavy, delšího níže nasazeného krku, s pevným hřbetem, delší mírně skloněné zádi a silnější kostře. Vesměs ryzé barvy s prostorným chodem, vytrvalých, tvrdých, se živým, až často nervózním temperamentem, kteří jsou aklimatizováni tamním poměrům. Připřařováním anglického plnokrevníka na kmen Gidran vznikl kůň anglo-arabský (Lerche, 1951).

ŠTENCL (1977) uvádí, k chovu se používalo 43 klisen a 2 hřebci vlastního chovu.

V roce 1920 se stalo toto stádo kořistí intervenční rumunské armády a v jeho chovu se pokračovalo v rumunském hřebčíně Rusetu. Z rolnického chovu v Maďarsku byl získán dostatek dobrých jedinců, aby bylo možno pokračovat v chovu Gidranů i v Mezöhegyesi, kde byl kmen Gidran chován jako anglo-arab s převahou krve anglické. Ale v roce 1944 bylo stádo Gidranů i s ostatními stády evakuováno do Německa, a tam se stalo v roce 1945 kořistí spojeneckých armád (Lerche, 1951).

Situace Gidranů nebyla po druhé světové válce nijak snadná a počet klisen klesl na tolik, že bylo nutné vykupovat plemenný materiál od maďarských

rolníků, aby plemeno bylo udrženo při životě. Dnes se Mezöhegyešský typ Gidrana dále udržuje a šlechtí v hřebčíně Márocpusza, který vlastní kolem stovky koní (Stejskalová, 1998).

Radovec

Hřebčín v Radovci byl zřízen v roce 1774 jako vojenský ústav.

Kmen Gidran se v Radovci začal chovat od roku 1826 a to přivedením plemníka **Gidran I-R** (Štencel, 1977).

Lerche (1951) poukazuje na různorodý základ, který se projevoval heterogenním typem potomstva, což vedlo k častému střídání plemníků. Teprve plemníku **Gidran XXI** se podařilo založit tvarou linií prostřednictvím dvou jeho synů, a to **Gidrana XXIII** a **Gidrana XXIV**.

Dále se tento autor zabývá syny **Gidrana XXI**.

První z nich, ryzák **Gidran XXIII**, se narodil 1878 z matky 61 Asslana I, dal v Radovci syna, ryzáka **Gidran XXVI**. Tento zplodil hřebce **Gidrana XXXI**, ryzáka z matky 141 Gidran, který byl otcem pepiniéra Gidran XXXIV, ryzáka z matky 188 Gidran XXV. Gidran XXXIV působil v Pibru i ve Wieselburgu a byl otcem kladrubských pepiniérů **Gidrana II** a **Gidrana III**.

Druhý pepiniér, **Gidran XXIV**, z matky 101 Dahoman III byl otcem několika hřebců, z nichž čtyři působili jako pepiniéři v Radovci, ale pouze ryzák **Gidran XXVII**, nar. 1892 z matky 177 Gidran XXII, se dále uplatnil svými syny, z nichž rovněž tři působili jako pepiniéři. První z nich byl kladrubský **Gidran - K**, narozený v Radovci z matky 218 **Gidran XXVI**, který byl v kladrubském hřebčíně otcem dalších kmenových plemníků. Druhý ze synů Gidrana XXVII, hřebec Gidran XXXIII, byl otcem zemského plemníka, hnědáka **111 Gidran XXXIII**, který dal s klisnou po hřebci 369 Przedwit VI hřebce, který působil v Kladruzech jako **Gidran IV** a zanechal tam pepiniéra **Gidran VII**.

V Radovci byl kmen Gidran udržován v původním typu, nebyla do něho přimíchávána anglická „krev“, takže zůstal téměř čistým arabem (orientálem) s typickými tvary Gidranů, těžší hlavou, mírně obráceným silným krkem, s delším hřbetem, rovnou zádí, válcovitým trupem a vysoko nasazeným ohonem. Temperament byl u nich často obtížný. Gidran nakonec velmi značně, a to především mohutným rámcem, silnou kostrou.

V Radovci v chovu Gidranů byla totiž sledována hlavně mohutnost a nepřihlíželo se k zachování typu araba, který byl nakonec úplně setřen a vytvořen typický kmen s charakteristickými, nahoře uvedenými vlastnostmi (Lerche, 1951).

Lerche (1951) uvádí, že kmen Gidran byl až do roku 1911 kmenem čistě arabským, ale od uvedeného roku v Radovci, podobně jako v hřebčíně mezöhegyešském, byla snaha arabský kmen Gidran, zesílit a odstranit charakteristické nežádoucí vlastnosti Gidranů. Proto tehdejší vedoucí rakouského chovu koní, generál Merhal, nařídil tohoto roku v Radovci použít ke korekci těchto tvarů anglické pinokrevníky. Konečně použití plemníků cizích kmenů nebo i jiné rasy bylo po roce 1919 u Gidranů stejně nevyhnutelné, neboť zatím se zůžil kmen na jednu linii, a následkem toho, t.j. z nedostatku druhého pepiniéra Gidran, který by patřil jiné linii, se dále používalo anglických pinokrevníků. Z nich se uplatnili ve stádě Gidranů: **Harsas** (nar. 1902 po Bona Vista, z Taplogyöngyře), **Peregrin** (nar. 1905 o. Mindegy, m. Perpedes), **Theseus** (nar. 1908 o. Guverneur, m. Titsey), **Lahire** (nar. 1908 o. Plum Centre, m. Breda), **Dealer** (nar. 1908 o. Santry, m. Dear Lady), **Czakberenyi** (nar. 1909 o. Horkay, m. Ujfalú) a **Star of Hannover** (nar. 1897 o. Hannover, m. Star Actress).

Milota (2000.b) zdůrazňuje, že do roku 1914 se v hřebčíně Radovec celkem vystřídalo 34 pepiniérů. Z nich bylo 5 z Bábolny, 11 z Mezöhegyese a 18 z Radovce. Toto vedlo k určité rozřístnosti matečného stáda a zdejší Gidraní zagnamenali značný příliv cizí krve. Po vypuknutí 1. světové války byl radovecký hřebčín vyklizen do alpských zemí (do Wieselburgu a Perwarthu). Část koní byla předána do Kladruh. Po roce 1918 byl plemenný materiál rozdělen jednotlivým státům, které vznikly po rozpadu Rakouska-Uherska (Štencel, 1977.)

7.2. Kmen Gidran v České republice

Hlavním pramenem ušlechtlé arabské krve pro historické země české byl hřebčín Radovec. Již od roku 1914 byli dodáváni arabští hřebci z Radovce a nejvíce se uplatnily tři kmene a to v Čechách Gidran, na Moravě Gidran Amurath a Shagya.

První zmínky o zástupcích kmene Gidran v plemnitbě nacházíme v zemském chovu. Až v roce 1921 byl plemník kmene Gidran a to Gidran-K zafazén do hřebčína v Kladruzech nad Labem (Lerche, 1951).

Kladruby nad Labem

Hřebčín Kladruby nad Labem byl založen roku 1579 (Žlumov, 1999).

V roce 1918 přišli plemenní koně, připadající na náš stát z likvidační podstaty rakouských hřebčínů, hlavně z Radovce a Píbru (Lerche, 1951).

Byly získány klisničky a klisny anglické, orientální plnokrevné i polokrevné s kmenovými plemeniky. Kmenoví hřebci patřili kmenům Furioso, Przedswit, Gidran. Tak mohla být v hřebčíně vytvořena dvě stáda polokrevných klisen a to stádo hnědé a ryzé (Štencel, 1977).

Kmen Gidran se uplatnil v polokrevném ryzém stádě. Základem stáda byly radovecké klisny kmene Gidran a polokrevné klisny z rakousko-uherských hřebčínů. Hlavní plemenci byli Przedswit-K (radovecký Przedswit VI), jeho syn Przedswit III (oba příslušníci radovecké linie P VII) a 7 plemenků kmene Gidran. Radovecké klisny kmene Gidran byly čistě arabského původu a v počátcích byly zapouštěny anglickými plnokrevnými Lahir, The Story po vzoru mezohegyšeckém.

Již v roce 1921 však bylo od tohoto postupu upuštěno a klisny Gidran byly anglišované polokrevníkem Przedswit-K. Některé z klisen Gidran radoveckého původu byly i v Kladrubech připouštěny dále Gidranem-K a jejich potomstvo udržováno v čisté rase arabské. Tohoto původu byli např. hřebci: V Nemošicích 509 Gidran, 447 Gidran, 419 Gidran, v Tlumačově 133 Gidran, 217 Gidran a 157 Gidran. K další produkci angloarabů docházelo později. Tohoto původu je např. kladrubský pepiniér Gidran V a Gidran VII. Tím vzniklo vlastně angloarabské stádo ve složení Gidran, Przedswit a naopak. Gidran-K a Przedswit-K byli v hřebčíně nejdéle.

Dobře se osvědčili a svými výbornými produkty a konsolidací celého stáda. Zvláště Gidran-K velmi dobře navazoval na krev Przedswit a možno říci, že jeho vlivem se ryzé stádo stalo kvalitní a vyrovnané (Lerche, 1951, Honzik, 1956).

Gidran-K se narodil v roce 1910 v Radovci po otci Gidran XXVII z matky 228 Gidran XXVI. Byl to ryzák, s typickou gidranskou poněkud klabonosou hlavou, se širokým, vysoko nasazeným jelením krkem, málo znatelným kohoutkem, delším pevným hřbetem, s dlouhou rovnou zádí, vysoko nasazeným ohonem, válcovitým trupem a suchým fundamentem. Osa předních končetin byla poněkud porušena, hlezna měl kratší, chod vydatný a kadenční. Ve voze byl nespolehlivý, ale pod sedlem chodil dobře. Jeho míry byly: 171, 164, 189, 21,6 cm a váha 604 kg. Tento hřelec nemá ve svém rodokmenu jinou krev nežli arabskou. Pepiniér Gidran-K byl nejen svým krevním složením, ale i tvaro-

vě a celým zevnějškem nejtýpčtějším Gidranem, který kdy v Kladrubech působil. V roce 1915 byl zařazen jako plemník 278 Gidran XXVII do hřebčince v Písku, nato přeložen do Domažlic, potom do Nemošic a v roce 1921 působil ve státním hřebčíně v Kladrubech, načež se vrátil opět do Nemošic, ale v roce 1926 byl přeložen znovu do Kladrub, kde zůstal až do roku 1932, kdy uhynul na srdeční mrtvici. Celkem bylo z jeho potomstva zařazeno 51 jedinců do chovu, z toho 23 synů se stalo zemskými plemeniky, z nichž dva jako pepiniéři Gidran V a Gidran VI působili v hřebčíně Kladruby nad Labem (Lerche, 1951, Milota, 2001, a).

Dalšími plemeniky působícími ve stádě ryzáků byli:

Gidran II, narozen v roce 1915 v Radovci po Gidran XXXIV z 447 Gidran XXVII. Po něm do chovu byla zařazena 1 klisna a hřebci 166 Gidran II-4, 2058 Gidran II-1, 403 Gidran, 558 Gidran a 365 Gidran Rybňanský.

Gidran II, narozen v roce 1924 ve Wieselburgu po Gidran XXXIV z 106 Gidran XXXIII. Po něm byli 3 klisny a 2 hřebci (153 Gidran Vyškovský a Giebolín) zařazeni do chovu.

U dalších hřebců kmene Gidran nacházíme v původu anglické polokrevné předky.

Gidran IV, se narodil v roce 1934 u L. Bartka v Bruzovicích po 111 Gidran XXXIII ze zemské klisny po 396 Przedswit VI. Z jeho potomků bylo 6 klisen zařazeno do stáda matek a 6 hřebců do hřebčinců a to 64 Gidran IV, 68 Gidran IV, VII Gidran IV, 663 Gidran IV, Gidran IV, Gidran IV.

Gidran V se narodil v roce 1928 v hřebčíně v Kladrubech nad Labem po otci Gidran-K, z anglické polokrevné matky 100 Przedswit. Do chovu byl po něm zařazen hřelec 80 Gidran Koněšinský bez výraznějšího úspěchu.

Gidran VI se narodil v roce 1924 v Kladrubech nad Labem po otci Gidran-K, z matky 2 Gidran XXXIV. Gidran VI je nejen zevnějškem, ale i krevně velmi typickým příslušníkem svého kmene, neboť má typické tvary i vlastnosti Gidranů. Potomstvo dává často menšího vzrůstu, jinak vyrovnané v typu, ušlechtilé a souměrně stavěné. 13 dcer bylo zařazeno do stáda matek a 9 synů se stalo zemskými plemeniky a sice 15 Gidran VI-3, 16 Gidran VI-10, 17 Gidran VI-7, 20 Gidran VI-12, 73 Gidran VI-1, 1166 Gidran VI-5 a 2171 Gidran VI-5.

Gidran VII se narodil v roce 1942 v hřebčíně v Kladrubech nad Labem, po otci Gidran IV z matky 470 Przedswit-K. Odpovídal zcela požadavkům klade-

ným na teplokrevníka. Jeho nedostatkem je velmi špatné připouštění a i touto okolností připomíná příslušníky kmene Przedswit. Do matečného stáda zde bylo zařazeno 11 dcer a do chovu 11 synů, ze kterých se zvláště uplatnil **1716 Gidran VII-24** působící posléze v Kladrubech nad Labem jako Gidran XIV (Lerche, 1951, Milota, 2001, a, b).

Protože na kombinaci Gidrana a Przedswita se mezi zemskými plemeny nenašli vhodní hřebci, které by bylo možno použít jako pepinierů, vyhledávání vhodného plemene pro hřebčín bylo velmi závažné. Plemeni byli vyhledáváni v cizině. Bylo k vidění mnoho krásných koní kmenů Gidran, Przedswit a Furioso, ale nevyužilo se toho. Bylo použito pepiniéra vlastního chovu a to **Przedswita III**, po Przedswit-K z 16 Toborzo, který působil pouze v omezené míře, neboť většina klisen v ryzém stádu byla jeho polosestrami. Proto od roku 1949 byl použit angloarabský hřebec hostouňského chovu, ryzák **Star of Hannover III**, po otci Star of Hannover z matky 30 Gidran XXXII, který se velmi dobře hodil pro rozšíření krevní základny, ale měl již 23 let a tak ho nemohlo být patřičně využito (Lerche, 1951, Dolanský, 1954).

Po 2. světové válce byl široce použit na klisny Gidran kořistní hanoverský plemník Alarm (Jenerál), který připouštěl prakticky po celá šedesátá léta. Jemu sekundovali plemeni **Gidran XIII** a **North Star III**. Po Gidranu XIII nebyli zařazeni synové do Kladrub nad Labem. **North Star III** zanechal syna **North Star VII** z matky 717 Gidran. Z linie Alarm bylo zařazeno několik plemníků z matek Gidran. Posledním Gidranem byl plemník **Gidran XIV**, narozen v roce 1955 v hřebčíně v Kladrubech nad Labem, po Gidran VII z matky 561 Przedswit III. Po výkonnostních zkouškách v roce 1958 se stal plemníkem v oblasti hřebčince Nemošice, kde působil až do roku 1965 a potom působil v mateřském hřebčíně, kde setrval až do roku 1976. Do matečného stáda bylo po něm zařazeno 19 dcer, vesměs z klisen po Alarm a do plemnitby zařazeno 17 synů po stejném dědu. Na Moravě se velmi dobře prezentovali **Gidran XIV-30** a **Gidran XIV-42**. Třetí jeho syn **Gidran XVI-27** z matky 769 North Star III se stal v hřebčíně Motěšice pepiniérem Gidran XV (David, 1987, Milota, 2001, c, d).

Dále v Kladrubech nad Labem zůstal tento kmen bez pokračovatele.

Ale orientální krev kmene Gidran nevymizela a setkáváme se s ní v původech kladrubských plemníků jako např. **Alarm II** (o. Alarm, m. 760 Gidran VII), **Alarm V** (o. Alarm, m. 759 Gidran VII), **North Star VII** (o. North Star III, m. 717 Gidran VI), **Blatec I** (o. Blatec, m. 731 Gidran VII) aj.

V Kladrubech pomohl plemenci kmene Gidran na určitou dobu udržet na vyšší anglické polokrevné ryzé stádo, ale o chovu Gidranů v Kladrubech nelze mluvit. Jednalo se spíše o využití posledních jedinců tohoto kmene v anglickém polokrevném ryzém stádě (Lerche, 1951).

Dalším hřebčínem, kde se setkáváme s kmenem Gidran, byl hřebčín v Pohořelici.

Zemský hřebčín Pohořelice

Prvním sídlem hřebčína byl dvůr na vizovickém panství barona Stifrieda Těchlov. Na podzim roku 1919 sem byl přesunut zbytek radoveckého stáda klisen, které získal československý stát jako dědictví po rozpadu monarchie. Stádo tvořilo 26 klisen anglických polokrevných kmenů (Furioso, Przedswit, Nonius aj.) a arabských kmenů (Gidran, Shagya, Dahoman' aj.). Jejich partnery byli 2 kmenoví plemeni, A1/1 **Slavata** a **Shagya X** (Misař, 1998).

Dále tento autor uvádí, že pronajatý objekt nevyhovoval a proto byli roku 1924 koně přesunuti do tehdejší hřebčiny v Šumperku – Temenici. Stádo klisen bylo redukováno. Snížením chovných klisen na 17 bylo více postiženo arabské stádo. V chovu zůstaly především nejkvalitnější a nejmohutnější arabské klisny.

V roce 1927 bylo stádo koní přesunuto ze Šumperka do dvora Leopoldov u Pohořelice. Stádo tvořilo 25 anglických polokrevných klisen, 1 oldenburgská a 9 arabských klisen (4 Gidran, 5 Shagya). Z prvních plemníků připářených k pohořelickému stádu (**Slavata**, **Shagya X**, **31 Gidran XXI**, **29 Gidran XXXIV**) vynikli navzdory krátkému působení především Shagya X a 29 Gidran XXXIV. Úspěch obou je svědectvím jejich mimořádné třídy, protože ho dosáhli s malým počtem arabských klisen, ke kterým byli přednostně připářováni. Od roku 1922 využíval hřebčín především hřebců kmene Furioso. Jejich využití odpovídalo stanovenému chovnému cíli (Misař, 1998).

Úkolem tohoto zemského hřebčína bylo dodávat do zemského chovu ušlechtilé polokrevné plemeny hřebčinského rázu. Typickým představitelem „pohořelického koně“ se stal ušlechtilý, harmonický kůň menšího tělesného rámce a lehčí kostry v typu anglického plnokrevníka, se suchou hlavou a jiskrným okem, dobře nasazeným krkem, výrazným kohoutkem, s náležitou hlubokou hrudí a šířkou v prsou, pevným hřbetem, pevně vázanými bedry, s dlouhou, rovnou, dobře osvalenou zádí a pevným kopytem. Požadován je

všestranný typ polokrevníka, s převahou jezdeckých schopností s důrazem na ochotu v tahu, s odpovídající mechanikou pohybu, tvrdé konstituce, živého temperamentu a dobrého charakteru (Stejskalová, 1997).

V původu většiny použitých plemenů kolovala krev zástupců arabských polokrevních kmenů. Tím docházelo k účinné kombinaci stejných zdrojů stability pohofelického stáda. To přispělo ke konsolidaci tělesné stavby i požadované výkonnosti.

Konsolidaci získal moravský chov předtím před českým, který doplácel na variabilitu vnesenou dováženými a často méně konsolidovanými plemeny (Misař, 1998).

V roce 1965 byl zemský hřebčín v Pohořelicích zrušen, ale můžeme říci, že svým působením pozitivně ovlivnil chov teplokrevných koní na Moravě (Stejskalová, 1997, b).

Dalším hřebčínem, kde se využilo kmene Gidra, i když jen v malé míře, byl hřebčín Xaverov.

Hřebčín Xaverov

Původně soukromý hřebčín se zaměřil na anglického plnokrevníka, který v roce 1949 přešel do vlastnictví státních statků. V této době také dochází ke změně v zaměření hřebčína.

Honzík (1957) uvádí požadavek na změnu zaměření hřebčína. V tomto hřebčíně má být chován anglický plnokrevník a anglický polokrevník těžkého typu.

Chov anglického polokrevníka musel být založen, proto byly zakoupeny klisny cizích chovů (klisny východopruské, hannoverské...) a polokrevné klisny zdejších chovů (klisny kmenů Gidran, Furioso...). Nejvíce klisen - matek pochází po hřebci 116 Gidran XXXIV a 509 Gidran XXII. Stádo je po vzoru hřebčína v Kladruších rozděleno na ryzé a hnědé.

Zástupci kmene Gidran jsou zařazeni do ryzého stáda, kam je i přidělen hřebec 8 Gidran VII. V roce 1950 v dorostu převládají klisničky po tomto hřebci. Dále tyto klisny připouštěli plemenci kmenů Przedswit, Star of Hannover, Furioso (Honzík, 1957).

Tento autor zdůrazňuje, že promyšlená plemenitba vedla k získání dobrého typu těžkého polokrevníka výborných užitkových vlastností.

Zemský chov

První zmínky o zástupcích kmene Gidran v plemenitbě nacházíme v zemském chovu a to již v roce 1914. V zemském chovu byli poměrně oblíbeni a byli kombinováni s českými teplokrevnými klisnami. Také založili několik G- linií v zemském chovu.

Zemský chov můžeme rozdělit do dvou oblastí a to na oblast českou a oblast moravskou.

Oblast česká

Tuto oblast spravovaly hřebčínové Nemošice a Písek.

ŠTENCL (1976) uvádí, že v české oblasti bylo nutno použít ke korekci některých kmenů polokrevných, z nichž se nejvíce uplatnil kmen Gidran, jako nositel snadno se adaptujícího araba při zachování relativní mohutnosti. Proto se také v této oblasti setkáváme s hřebci jménem Gidran, kteří však splynutím s oldemburským pozadím jsou podobní více koni oldemburskému, respektive českému teplokrevníku, než svému typu gidranskému.

Celkem v české oblasti působilo do roku 2000 dle seznamu hřebců 34 plemenů kmene Gidran, z nichž byl neúspěšnější **6 Gidran VII-2**, který byl v chovu 16 let a měl zařazeného 1 syna a 21 dcer zapsaných v PK. Dále **1716 Gidran VII-24**, který za 7 let působení měl zařazený 4 syny, 5 dcer zapsaných do PK, dále **2 Gidran XVI-21**, který za 13 let působení v přirozené plemenitbě a 3 roky v inseminaci měl zařazeného 1 syna a 18 dcer zapsaných do PK.

Kmen Gidran, byl svého času v Čechách poměrně oblíben, protože i když byl orientálního původu, byl dostatečně mohutný (Štencl, 1977).

V současné době (rok 2007) působí v zemském chovu **505 Gidran bernartický s.v.** po 1096 Gidran XVI - 38 z matky ZČ 694 Drina (po 16 Havel - 1).

Oblast moravská

V teplokrevném chovu na Moravě a ve Slezsku, byli v zemském chovu využíváni i angloarabští Gidrani kladrušského a rakouského chovu jak uvádí Štencl (1977).

Dále autor poukazuje na používání araba do kmenů Furioso a Przedswit, ve kterém bylo pokračováno v Pohořelicích, což bylo plemenářsky úspěšné.

Příkladem vyspělosti chovatelů koní je i to, že zde byl zakoupen od L. Bárta z Bruzovic pozdější plemeník **286 Gidran Bártek**, který se později stal, jako první plemeník zakoupený v zemském chovu, pepiniérem v Kladrubech, kde působil jako **Gidran IV** (Štencel, 1977).

Celkem v moravské oblasti působil do roku 2000 dle seznamu hřebců 9 plemeníků kmene Gidran. Z nichž byl v zemském chovu nejúspěšnější hřebec **2058 Gidran II - 1**, který měl za 17 let v zemském chovu zapsáno do plemenné knihy 26 dcer, **2098 Gidran XVI - 30** s 16 dcerami za 14 let v chovu, **286 Gidran Bártek** s 27 dcerami za 12 let v zemském chovu a 6 syny a dalšími 6 dcerami z působení v Kladrubech nad Labem jako **Gidran IV** a plemeník **2129 Gidran XIV - 42** s 1 synem a 17 dcerami za 7 let v zemském chovu.

V roce 2001 působil v zemském chovu dva plemeníci kmene Gidran a to **2698 Gidran XVI - 6** a **2735 Gidran XVI - 8**, kteří byli do České republiky importováni ze Slovenské republiky.

V zemském chovu v roce 2007 působil pouze **2698 Gidran XVI - 6**.

7.3. Kmen Gidran v 90. letech 20. století

Angloarabský kmen Gidran, který byl začleněn do plemene český teplokrevník, se prakticky zcela vytratil. Na počátku 90. let působil na našem území 1 plemenný hřebec patřící ke kmeni Gidran.

V roce 1996 se dala dohromady skupina nadšenců a v rámci Asociace svazu chovatelů koní ČR byl založen Svaz chovatelů a příznivců moravského teplokrevníka (SCHPMT), jehož hlavním úkolem je zachování genofondu pohořlického chovu koní, který výrazně ovlivnil celý československý chov koní v zemském chovu i v hřebčinech (Stejskalová, 1997, a).

Mezi potenciální otce, vybrané plemeníky v rámci uskutečňovaného projektu regenerace moravského teplokrevníka, patří také importovaní hřebci ze Slovenské republiky **2698 Gidran XVI - 6** a **2735 Gidran XVI - 8** (Milota, 1999, b).

Tmavý hnědák bez odznaků **2698 Gidran XVI - 6 s.v. (Gordon)** se narodil v roce 1992 v hřebčíně Motěšice po Gidran XVI, z matky 997 Furioso VIII. Byl zapsán do plemene slovenský teplokrevník. Jeho tělesné rozměry naměřené v roce 1996 byly: KVP 175, KVH 165, OH 193, Ohol 21,5 cm. Je to mohutný harmonický hřebec s delší rovnou hlavou, dobře nasazeným dlouhým silným

krkem, dlouhým výrazným kohoutkem, pevným hřbetem, klenutými bedry, dlouhou šikmou záďí, hluboký a široký, ploché přední holené, postoj je vepředu sevřený a vzadu pravidelný.

Rodokmen je znamenitou ukázkou stejnosměrné plemenitby s vysokým podílem 68,75 % původní moravské krve, 12,5 % araba, 12,5 % A1/2 a 6,25 % A1/1 bez příměsí teplokrevníka německé proveniencí. Hřebec 2698 Gidran XVI-6 absolvoval výkonnostní zkoušky v hřebčíně Motěšice a to už v majetku PD Trenčín Soblahov. Na základě výsledků byl zařazen do třídy I. s počtem bodů 7,8.

Následně byl prodán do ČR a novým majitelem se stal Ing. Bronislav Jarka z Hulína. V ČR byl v roce 1996 výběrovou komisí licencován a zařazen do plemenitby.

Od roku 2001 stojí tento importovaný plemeník na připouštěcí stanici v Hulíně. Kromě dráhy plemenného hřebce je využíván ve sportu, kde potvrzuje skokové a drezurní předpoklady. Výsledky jeho sportovní kariéry najdete pod jménem Gordon (licence G1301).

Ryzák s odznaky **2735 Gidran XVI-8** se narodil v roce 1993 v hřebčíně Motěšice po Gidran XVI, z matky 160 Cent I (Citadela). Dále v jeho pedigree je patrná kombinace kmenů Gidran, Furioso, Przedswit a North Star společně s předky A1/1 Cent, Catalin a Spalato na mateřské straně rodokmenu. Byl zařazen do plemene slovenský teplokrevník.

Tělesné rozměry tohoto plemeníka jsou KVP 178, KVH 169, OH 200 a O. hól. 21,5 cm. Velmi typický Gidran, středně dlouhého rámce, ušlechtilý. Dlouhý krk je vysoko nasazený, poměrně dlouhý kohoutek, delší, volnější hřbet, delší, pevně dobře vázaná bedra, poměrně dlouhá skloněná záď. Delší a šikmá lopatka, přiměřeně dlouhá a strmější přední spánka, pravidelně dobře úhlované (45) přední kopyto, pravidelně úhlované hlezno, správně úhlované a přiměřeně dlouhá zadní spánka, pravidelně dobře úhlované (45) zadní kopyto, prohnutá holeně. Široké tělo, kulatá záď. Velmi dlouhý krok, velmi dlouhý klus.

V roce 1998 byl dovezen ze SR a následně byl výběrovou komisí licencován a zařazen do třídy E s 8,2/8,4 body. Novým majitelem se stal pan Macháček ze Sudoměřic.

Dalším plemenným hřebcem náležejícím do kmene Gidran působícím na území ČR je **505 Gidran bernartický** chovatele a majitele pana Jaroslava Ředla. Hřebec je narozen v roce 1987 po 1096 Gidran XIV - 38, z matky ZČ694 Drina. Tento ryzák má tělesné rozměry KVP 180, KVH 168, OH 194 a O.hol.

21,8 cm. Velmi typický, méně harmonický, rámcový hřebec, se suchou delší hlavou, malými ušima. Na dlouhém klenutém krku, kratší výrazný kohoutek. Je volnější ve hřbetě, s horší vazbou beder, záď přiměřeně dlouhá, rovná s vysoko nasazeným ohonem, méně dobře osvalené stehno, hrudník je přiměřeně široký a hluboký. Postoj je vpředu pravidelný s lehce škrčenou a prohnutou holení, vzadu užší hlezno, postoj lehce v hleznu sblížen, chody dobré.

Po stránce sportovní výkonnosti dosáhl ve skoku stupně „ST“. V chovu působí od roku 1993, ale stále hledá důvěru majitelů možných partnerek k připařování (Mílota, 2001, e).

7.4. Kmen Gidran dnes

V roce 2007 jsou na území ČR dva plemeni hřebci náležející do kmene Gidran a to **2698 Gidran XVI - 6 s.v.** a **505 Gidran bernartický**.

Ryzák 2735 Gidran XVI – 8 s.v. nar. 1993 byl prodán do Maďarska a v ČR po sobě zanechal 8 potomků (4 klisny a 4 hřebce).

2698 Gidran XVI - 6 s.v. (Gordon) je v plemenitbě úspěšný a jeho 43 potomků (24 klisny a 19 hřebců) je zárukou, že geny Gidranů se budou nacházet i v dalších generacích. Působí jak v chovu MT tak i v chovu ČT.

Gordon ve sportu dosáhl ve skoku stupně „S“ a v drezuře „L“. Ve sportu má zatím 9 potomků (narozených od 1998 do 2002). Jejich výkony jsou různorodé. Ve spřežení již potomstvo dosáhlo stupně T, ve skoku stupně ZL a v drezuře závodili potomci do stupně Z.

505 Gidran bernartický má 20 potomků (7 klisny a 13 hřebců) a je vidět, že i on si důvěru majitelů našel.

Ve sportu má zatím 5 potomků (narozených od 1995 do 1999).

Mílota (2001, e) konstatuje, že kmen Gidran bude opět hledat svoji minulou identitu, která se významně podílela na koncepci ryzého kladrubského stáda.

Populace Gidranů není velká, ale typově, exteriérově a původově vyhovuje požadavkům moravského teplotkrevníka. Proto dnešní využití příslušníků kmene Gidran můžeme spatřovat při regeneraci moravského teplotkrevníka.

Samotný vývoj kmene Gidran potvrzuje, že typ koní se podílel na požadavkům společenského a hospodářského vývoje a u dnešní populace Gidranů je tomu také tak. I když vyvstává otázka, zda můžeme hovořit o kmeni Gidran v ČR. Pokud vycházíme z chovatelské dokumentace dojdeme k závěru, zda

dnes můžeme nazvat populaci koní, která má podíl migrujících genů Gidran jako kmen.

V původech dnes chovaných Gidranů je více migrujících genů jiných kmenů než migrujících genů Gidrana. Kdybychom dnes hledali představitele původní populace Gidranů, museli bychom se vypravit do Maďarska, kde se specializují na chov Gidrana.

LITERATURA:

- DAVID, J.: Hlavní plemeni šlechtitelského chovu koní v Kladrubech n. L. v letech 1851–1885. Praha, SZN 1987: 149 s.
- DOLANSKÝ, F.: Výstavba krevních linií českého a moravského teplotkrevníka. (Seminární práce). Brno, 1854: 66 s – Vysoká škola zemědělská
- FATÉNOVÁ, J.: Vývoj typu a exteriéru příslušníků kmene Gidran na vývoj typu českého teplotkrevníka a vliv kmene Gidran na sportovní výkonnost českého teplotkrevníka. (Diplomová práce). Brno, 2001: 59 s - MZLU
- HONZIK, F., SUCHÁNEK, F.: Plemenná kniha koní - Díl I. Praha, SZN 1956: 1271 s.
- LERCHE, F.: Hlavní plemeni státního hřebčína v Kladrubech n. L. Praha, Brázda 1951: 264 s.
- MILOTA, V.: Moravští plemeni. Jezdeckví, 2, 1997 a: 5 s.
- MILOTA, V.: Debutující plemeni Gidran XVI-6. Jezdeckví, 7, 1997b: 20 s.
- MILOTA, V.: Geneze kmene Gidran. Jezdeckví, 1, 2000a: 19 s
- MILOTA, V.: Geneze kmene Gidran. Jezdeckví, 12, 2000b: 19 s
- MILOTA, V.: Geneze kmene Gidran. Jezdeckví, 1, 2001a: 18 - 19 s
- MILOTA, V.: Geneze kmene Gidran 4. Jezdeckví, 2, 2001b: 24 - 25 s
- MILOTA, V.: Geneze kmene Gidran 5. Jezdeckví, 3, 2001c: 25 s
- MILOTA, V.: Geneze kmene Gidran 6. Jezdeckví, 4, 2001d: 26 - 27 s
- MILOTA, V.: Geneze kmene Gidran 7. Jezdeckví, 5, 2001e: 25 s
- MISAŘ, D.: Vliv zemského hřebčína Pohořelce na vývoj českého teplotkrevního chovu. Náš chov, 1, 1998: 45-46 s.
- STEJSKALOVÁ, S.: Pohořelická tradice znovu ožívá. Jezdeckví, 5, 1997a: 17 s.
- STEJSKALOVÁ, S.: Moravský zemský hřebčín v Pohořelcích. Jezdeckví, 6, 1997b: s. 18
- STEJSKALOVÁ, S.: Márocpuzsta ve znamení Gidrana. Náš chov, 1, 2000: s. 39
- ŠTENCL, F. a kol.: Vývoj chovu koní u nás – I. díl, Pardubice, ÚVS 1976: 151 s.
- ŠTENCL, F. a kol.: Vývoj chovu koní u nás – II. díl, Pardubice, ÚVS 1977: 201 s.
- ŽLUMOV, P.: Organizace chovu koní. Praha, 1999: s.10
- Seznam plemenných hřebců od r. 1965 do r. 2005

Vydal v roce 2007 - dotisk

Svaz chovatelů a příznivců moravského teplokrevníka v roce 2007

Kontakt: CHPMT, Chropýňská 1902,767 01 Kroměříž
581 762 830, 732 206 628
e-mail: schpmt@seznam.cz
http: //www.moravskyteplokrevnik.wz.cz

Autoři textů: ing. J. Fatěnová, L. Krémář, ing. V. Krybus, D. Pilková,
P. Remešová, I. Sedláčková, P. Vymětalíková, ing. S. Hošák,
ing. Richter

Zpracování textů: ing. J. Fatěnová, P. Remešová, I. Sedláčková, L. Strausová

Autoři fotografií: str. 15 - ing. J. Fatěnová, I. Sedláčková; str. 16 - ing. A. Vítalík,
M. Sedláček, ing. J. Fatěnová; str. 17 - K. Stoličková, ing. A. Vítalík; str. 18 - M.
Sedláček, M. Polák; str. 25, 27, 28, 29, 31, 34 - J. Filipská; str. 26, 30, 32, 33, 35
- J. Filipská, M. Vocet.

Fotografie na titulní straně: 70/830 Fantazie, po 2797 Furioso XIX-1, z m. po
4332 Furioso I-21 (Honor), maj. Božena Soušková, Uhřetice.

Tisk a knihařské zpracování Knihkárna J. Strojil, Píerov.

